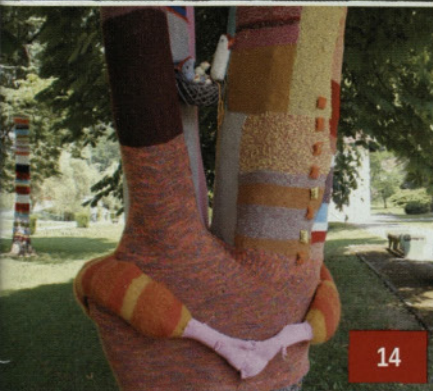

List

Revija za
kulturna in
druga
vprašanja
Občine
Šoštanj
in širše.

Knjižnica Velenje
Titov trg 05
3320 Velenje

Gospa Milka in njene rožice...

14

26

30

43

ISSN 1581-8373

Poština
plačana pri
pošti 3325
Šoštanj

LETO XVIII
ŠT. 6-7
2. JULIJ 2013
1,60 EUR

MODNI VELIKANI str. 14
NOVA KNJIŽNICA str. 26
INTERVJU Z ALICE ČOP str. 30
Z ROKO V ROKI str. 43

53. Skok čez kožo

Ob 3. juliju – prazniku rudarjev ponosno čestitamo vsem zaposlenim v Skupini Premogovnik Velenje.

Rudarske vrednote, kot so *tovarištvo, pripadnost in požrtvovalnost*, bodo ob letošnjem rudarskem prazniku znova povezale naš rudarski stan ter prebivalce Šaleške doline, ko bomo slovesno zaznamovali **53. Skok čez kožo**.

Vljudno vas vabimo, da praznujete z nami v soboto, **29. junija 2013**:

- zbiranje uniformiranih rudarjev ob 17. uri na Titovem trgu;
- odhod parade s Titovega trga ob 17.30;
- 53. Skok čez kožo ob 18. uri na Mestnem stadionu v Velenju;
- družabno srečanje pri Restavraciji Jezero.

Srečno!

STOJIMO TRDNO IN POKONČNO DO 2054

Ob dnevu državnosti.

Predvpis na Ljudski univerzi Velenje

od 17. 6. 2013 do 19. 7. 2013!

Izobražujemo za poklice:

PRODAJALEC

ADMINISTRATOR

GASTRONOM HOTELIR

EKONOMSKI TEHNIK

GASTRONOMSKI TEHNIK

LOGISTIČNI TEHNIK

VZGOJITELJ PREDŠOLSkih OTKOR

www.ljv-velenje.si

V času predvpisa ugodni plačilni pogoji – solnina do 22 obrokov in 100 € popusta!

Izdaja

Zavod za Kulturo Šoštanj
Trg Svobode 12, 3325 Šoštanj
zanj Kajetan Čop, direktor
Izdajanje Lista finančno omogoča
Občina Šoštanj, zanjo Darko Menih,
župan.

Odgovorni urednik

Peter Rezman

Vodenje redakcije

Milojka Komprij

Jezikovni pregled

ZUK Rezman

Oblikovanje, prelom strani

Media Center, Marko Gorjup s.p.

Tisk

Grafika Gracer d.o.o.

Naklada

700 izvodov.

Vse sodelavce prosimo, da prispevke
za LIST št. 8 (avgust 2013), pošljete
najkasneje do 15. avgusta 2013 na
elektronski naslov:

list.revija@gmail.com

Oglasno trženje prostora v Listu:

Zavod TLA, e-pošta: zavod@tla.si

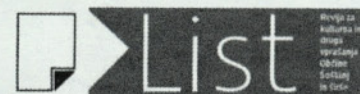

Foto naslovnice: Aleksander Kavčnik

Avtorji fotografij na zadnji strani:
Aleksander Kavčnik, arhiv vrtca Šoštanj, arhiv
OŠ KDK Šoštanj in Diana Janežič

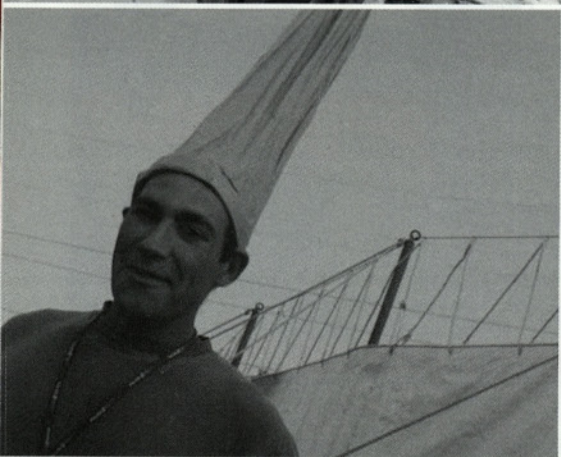
Ana Desetnica 2013	4
Naša občina	5
Gospodarstvo	9
Dogodki in ljudje	14
Zimzelen	19
Veterani	20
Napovednik	22
Šolski List	24
Vrtec	25
Podoba kulture	26
Intervju	31
Muzej	34
Zgodba	36
Šport in rekreacija	40
Z roko v roki	43
Junijski utrinki	44

Ana Desetnica 2013

Letos se bo na različnih prizoriščih po Sloveniji – tudi v Šoštanju, predstavilo veliko število pouličnih artistov, klovnov, cirkusantov, žonglerjev, vrvohodcev, požiralcev ognja, glasbenikov, provokatorjev, plesalcev in igralcev iz Slovenije in od drugod.

Mednarodni festival uličnih gledališč Ana Desetnica, ki poteka že šestnajsto leto zapored, predstavlja sodobne ustvarjalne tokove na področju uličnega gledališča. Odlikujeta ga izdelanost umetniškega koncepta in prizadevanje organizatorjev, da festivalski utrip vsako leto zaživi z roko v roki z utripom mesta.

Letos bodo na prizoriščih festivala tudi poulični prodajalci z domačimi paradižniki za osvežilno malico ter spominki festivala, kot so majice Ane Desetnice ter vrečke s semeni ekološke bazilike. Spominki so nastali v okviru socialnega podjetništva, njihov nakup pa je namenjen tudi podpori festivala.

V Šoštanju bodo 3.7. 2013 na Trgu svobode (pred občino), ob 18:00 uri nastopili:

- Paul-Henri Jeannel, FRA (animacija / delavnica genialno dobrih kopic iz papirja)

- Pangottic theatre circus, GBR (odličen in zelo inovativen basker)

- Želimel, CRO/FRA, (odlična cirkuška predstava)

Vabljeni!

☐ Dan državnosti proslavili tudi v Šoštanju

Osrednjo proslavo ob dnevu državnosti v občini Šoštanj so kot vsako leto, tudi tokrat pripravili v Skornem na predvečer tega za Slovenijo izjemno pomembnega praznika. Zbrane na prireditvenem prostoru v Skornem je najprej pozdravil predstavnik organizatorjev, predsednik domačega Turističnega društva Skorno Matej Skornšek, ki je v svojem nagovoru izpostavil pomen domovine, da je biti sam svoj gospodar v svoji domovini vrednota, ki je nadomestljiva.

Osrednji govornik na prireditvi je bil župan Občine Šoštanj Darko Menih, ki je v svojem govoru poudaril: »Po 68. Letih konca II. svetovne vojne in po 22 letih vojne za Slovenijo je pa vendarle že čas, da se nehamo pripraviti, se deliti na vaše in naše, na dobre in slabe, na rdeče in črne. Živimo v demokratični državi in prav je, da imamo različna mnenja, vendar vsi smo Slovenci in naša mlada država trenutno še kako potrebuje nezamerljive in poštene ljudi. Naša domovina si zasluži, da smo ponosni nanjo, ker je naša ena sama« in dal v razmislek sledečo misel: »Ne sprašuj kaj bo domovina naredila zate, vprašaj raje, kaj boš storil zanjo sam«. Nadalje je župan še poudaril, da je bila slovenska osamosvojitve pomemben politični in zgodovinski dogodek, da je bil to čas poln domovinskih čustev, slovenske enotnosti in pripravljenosti na žrtve, tako kot tudi v času druge svetovne vojne. »Na občini Šoštanj spoštujemo vrednote obeh vojn in zglede skrbimo za spominska obeležja,« je dejal župan, ki je še povedal, da v Kajuhovem parku od leta 2011 stoji tudi pomnik na slovensko osamosvojitve 1991.

Župan Darko Menih in delegacija veteranov OZ VVS Šoštanj so k spomeniku »Braniteljem slovenske samostojnosti 1991« v Kajuhovem parku položili venec. Foto: Zdenko Zajc

V nadaljevanju je zbrane nagovoril Leon Stropnik, predsednik Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Šoštanj, ki je spomnil, da so ravno v teh dneh pred 22 leti, leta 1991 v velikem številu prejeli pozive, da se zglasijo v svojih vojaških enotah takratne Teritorialne obrambe. Nekateri so z orožjem, ostali pa z odločno držo branili ustanovitev nove države Slovenije, za katero smo se Slovenci enotno odločili s plebiscitom pol leta prej. V nadaljevanju je poudaril: »Tudi zato nam ne more biti vseeno, kaj se danes dogaja z našo državo. Naš boj za Slovenijo se očitno še vedno mora dogajati tudi danes. K sreči ne več z orožjem ampak predvsem s kritičnim opozarjanjem na nepravilnosti in anomalije v naši družbi. Naša dolžnost je, da glasno opozorimo na korupcijo, krajo državnega premoženja, razpadanje mreže javnih storitev ter večanje revščine socialne pomoči potrebnega prebivalstva. Če se posameznik

dostikrat noče izpostavljati pri opozarjanju na krivice v družbi, lahko to v njegovem imenu stori to organizacija. Takšna organizacija kot je naše območno združenje veteranov vojne za Slovenijo. Svojo vlogo in naloge pri svojem delovanju veterani ne vidimo le pri ohranjanju vrednot osamosvojitve Slovenije iz leta 1991 ter v prijetnem druženju.

Naša naloga je in bo, da bomo kritično spremljali vsa dogajanja v naši državi.

Pred tremi leti se je naša organizacija, območno združenje VVS Šoštanj hotela osamosvojiti kot samostojno združenje, ki bo zastopalo veterane iz občine Šoštanj. To nam je letos na glavnem zboru ZVVS v Zagorju ob Savi, tudi uspelo. Postali smo 57. OVVS v Sloveniji. Zato bi se rad na tem mestu še posebej zahvalil našemu županu g. Darku Menihu, ki je vseskozi verjel v našo organizacijo in nam ves čas stal ob strani pri naših prizadevanjih za samostojno organizacijo.

Zbrane sta pozdravila še Roman Oblak, predsednik domače Krajevne skupnosti Skrono Florjan ter Bojan Voh, predstavnik zveze borcev za vrednote NOB.

Spomenik »Braniteljem slovenske samostojnosti 1991« v Kajuhovem parku v Šoštanju. Foto: Zdenko Zajc

Pred spomenikom »Braniteljem slovenske samostojnosti 1991«, katerega so ob 20. obletnici osamosvojitvene vojne za Slovenijo leta 2011, na dan državnosti v Kajuhovem parku v Šoštanju odkrili šoštanjski veterani, veterani policijskega veteranskega združenja Sever Šaleške doline ter občina Šoštanj, so župan Darko Menih, delegacija veteranov OZ VVS Šoštanj in predstavnik TD Skorno k spomeniku »Braniteljem slovenske samostojnosti 1991« položili venec, ter se z minuto molka poklonili vsem žrtvam osamosvojitvene vojne za Slovenijo 1991.

V kulturnem programu so sodelovali Pihalni orkester Zarja Šoštanj, Mešani pevski zbor Skorno in šoštanjske mažoretke, program pa je povezovala Mateja Stropnik. Za zabavo je poskrbel ansambel Pogum.

Proslavi ob dnevu državnosti so v občini Šoštanj pripravili tudi v Zavodnju, kjer dan državnosti vsako leto simbolno obeležijo z zalivanjem lipe in v Ravnah, kjer ob lipi pripravijo slovesnost ob dnevu državnosti, ki jo povežejo tudi s krajevnim praznikom, ki ga praznujejo prav 25. junija. V obeh krajih je zbrane pozdravil in jim čestital ob prazniku župan Občine Šoštanj Darko Menih.

ZDENKO ZAJC

Zalika Mikuž nova svetnica Občinskega sveta Občine Šoštanj

Na 20. redni seji, 29. maja 2013, je kot nova svetnica svečano prisegla Zalika Mikuž, ki je v občinskem svetu zamenjala Draga Kotnika.

Sicer so svetniki sprejeli rebalans občinskega proračuna za l. 2013. Potrdili so spremembe in dopolnitve PUP-a za »Šoštanjski trikotnik«, ki so bile nujne zaradi rušitve stare šole in nato izgradnje vrtca v Šoštanju. Svetniki so nato tudi imenovali tri predstavnike občine v Svet zavoda Osnovna šola Karla Destovnika-Kajuha Šoštanj, in sicer Aleksandra Kavčnika, Leonido Ojsteršek in Tjašo Rehar.

V nadaljevanju seje so se svetniki seznanili z zanimivimi poročili, in sicer medobčinskega inšpektorata, obvestilnih radarskih tabel na Koroški in Levstikovi cesti v Šoštanju, s poročilom Policijske postaje Velenje in letnim poročilom Vrtca Šoštanj.

Zanimivo, predvsem pa zaskrbljujoče je bilo poročilo Policijske postaje Velenje s področja vlomov, saj le-ti v letošnjem letu glede na prejšnja leta močno naraščajo.

TJAŠA REHAR, UNIV. DIPL. NOV.,
VIŠJI SVETOVALEC ZA ODNOS Z JAVNOSTMI

Foto: arhiv Občine Šoštanj

Voda ne bo tržno blago!

To so pred kratkim odločili tudi v Bruslju, saj imajo v deželah, kjer se je to zgodilo, nemalo neugodnih izkušenj. Tri občine v Šaleški dolini so s financiranjem projekta opravile svojo nalogo zagotavljanja osnovnih potrebščin za svoje prebivalce, kar je v prvi vrsti kakovostna pitna voda«, je ob podpisu pogodbe povedal minister Židan. Župan občine Šoštanj Darko Menih pa je ob tem izjemnem dogodku ob izjavah za javnost povedal, »da je ta dan tudi za občino Šoštanj izjemen trenutek, saj bodo po izgradnji vodovodnih cevi in čistilnih naprav s kakovostno pitno vodo preskrbljeni domala vsi prebivalci in bo dolgoročno potrebna skrb le za redno vzdrževanje tega sistema. To je za naše kraje velika reč. Lokalna skupnost je dolžna omogočiti vsakemu gospodinjstvu neoporečno in kakovostno vodo, saj je to osnovna življenjska dobrina.

Kohezijski projekt Celovita oskrba s pitno vodov Šaleški dolini – vodovodno omrežje predvideva izgradnjo 43,5 km magistralnega in primarnega vodovodnega omrežja v občinah Velenje, Šoštanj in Šmartno ob Paki. V naši občini je trenutna pokritost oskrbe z vodo 88%, najslabše je v krajevni skupnosti Ravne, komaj 39%. S tem projektom bomo pridobili do 500 populacijskih enot in tako v precejšnji meri odpravili težave s pitno vodo. Sedaj moramo v sušnih obdobjih ponekod dovažati pitno vodo z gasilskimi cisternami. Vesel sem, da je po nekaj mesečnih zapletih končno prišlo do podpisa pogodbe in lahko dela stečejo. Zavedamo se pomembnosti skupnega projekta in naredili bomo vse, kar bo potrebno, da bo projekt končan v predpisanem roku, to je do konca avgusta 2015«. Bojan Kontič, ki skupaj z direktorjem Komunalnega podjetja Velenje dr. Urošem Rotnikom koordinira projekt za vse tri občine, je bil vesel, saj »se s 30. junijem pričnejo fizična dela, z veseljem pa bo zraven tudi leta 2015, ko bodo nazdravili iz novih sistemov z zdravo pitno vodo«. Za izgradnjo je evropski kohezijski sklad financiral okrog

Župan občine Šoštanj je dal izjavo za medije. Foto: Jože Miklavc

24 milijonov evrov, vse tri občine skupaj 13,3, država pa še 4,2 milijona evrov. Toliko denarja v enem kosu pomeni za to območje tudi strateško investicijo, ki bo okrepila del gospodarske dejavnosti na področju komunale in infrastrukture.

JOŽE MIKLAVC

Popravljen fasada na roketnem igrišču v Šoštanju

Čeprav je od prenove roketnega igrišča minilo zgolj pet let, je bila fasada na njem zaradi vandalizma že poškodovana in zelo uničena. Občina Šoštanj je v juniju pristopila k ureditvi te fasade, ki je ponovno lepa in urejena. Želimo, da taka tudi ostane. Rokometno igrišče je ob lepem vremenu odprto od jutra do večera in namenjeno vsakomur za izvajanje najrazličnejših dejavnosti.

Foto: arhiv Občine Šoštanj

□ Počitniško delo

Z julijem v Občini Šoštanj začnemo s počitniškim delom v letu 2013. Gre za projekt, ki ga občina izvaja skupaj s Termoelektrarno Šoštanj: Mladi lepšajo mesto in okolico.

Tudi v letošnjem letu bomo sodelovali s krajevnimi skupnostmi, PV Centrom starejših Zimzelen, Vrtcem Šoštanj, društvu in drugimi, ki bodo tovrstno pomoč potrebovali. Veliko dela bodo dijaki in študentje imeli s

praznjenjem in selitvijo nekaterih objektov v občini.

Kot vsako leto bo poskrbljeno za nadzor, vsi bodo prejeli malico in zaščitna sredstva, pred začetkom dela pa morajo opraviti izpit iz varstva pri delu (VPD) in zdravniški pregled. Občina je za izpit iz VPD organizirala dva termina (26. 6. in 3. 7.).

Do roka se je prijavilo več kot 180 interesentov, vendar vsi ne izpolnjujejo pogojev za delo.

□ Rušenje stare Biba Röckove šole

Na področju stare Biba Röckove šole bo stal nov vrtec. Občina je za izgradnjo le-tega podelila koncesijo podjetju Esotech, d. d., ki je v fazi pridobivanja vseh potrebnih soglasij, da bo lahko vložil vlogo za gradbeno dovoljenje, le-to bo vključevalo tako rušenje obstoječih objektov kot izgradnjo novega vrtca.

Pred rušenjem šole bo občina omogočila interesentom, da v kolikor v šoli najdejo kaj uporabnega, to iz nje tudi vzamejo. Prednost bodo imele krajevne skupnosti, zavodi in društva. Občina bo oblikovala seznam, zato vse interesente pozivamo, naj redno spremljajo obvestila na občinski spletni strani.

□ Vrtec v staro knjižnico

Ob šoli bomo porušil tudi vrtec – enota Biba, ki je bila ne dolgo nazaj prenovljena. Občinski interes je bil, da se ta objekt ohrani, vendar smo po temeljitem razmisleku in ogledu stanja ugotovili, da je objekt sicer res lepo urejen in je dobro služil namenu (po zagotovilu tako staršev kot strokovnih delavk so se otroci tam dobro počutili), vendar ne zadostuje vsem predpisanim standardom za vrtce, ki se iz leta v leto zaostrejuje (pred kratkim je bil sprejet nov pravilnik), nemalo težav pa je tudi z vlago.

Zaradi tega smo se odločili, da porušimo tudi Bibo in vsem šoštanjskim otrokom septembra 2014 nudimo nove prostore.

Zaradi rušitve je bilo potrebno za te tri oddelke za eno leto najti nadomestno lokacijo. En oddelek bomo preselili v Bibico (na Trgu svobode 5, nad banko), dva pa v prostore sedaj že bivše knjižnice, kjer bo mogoče z minimalnimi vlaganji zagotoviti lepe prostore za kakih 30 otrok.

Foto: arhiv Občine Šoštanj

□ Analiza je pokazala, da so tla neoporečna

Občina Šoštanj je bila v poplavah 5. novembra 2012 izjemno prizadeta. Posledice prebivalci čutijo še danes. Občane, predvsem prebivalce Pohrastnika, ki so bili med najbolj prizadetimi, je skrbela kvaliteta tal – kako so tla po poplavah obremenjena in kaj lahko pridelajo na svojih vrtovih. Občina Šoštanj je zato pri ERICu, inštitutu za ekološke raziskave, naročila analizo stanja tal.

Na današnji tiskovni konferenci sta rezultate analize predstavila župan Občine Šoštanj Darko Menih in direktor ERICa mag. Marko Mavec.

Uvodoma je župan Darko Menih povedal, da občina veliko pozornosti namenja predvsem preprečevanju nadaljnjih poplav. V izdelavi so študije, kaj narediti – ali podreti trenutne ovire, razširiti most, poglobiti strugo...

Vode v novembrskih poplavah so s seboj prinesle marsikaj, prebivalce je skrbelo, če je kaj od škodljivih snovi ostalo na rodovitnih poljih, vrtičkih. Na tem področju sta namreč kemična čistilnica in avtomehanična delavnica, od koder naj bi iztekale tekočine med njimi tudi nafta. Občina Šoštanj je zato dala izdelati analizo stanja tal, ki jo je predstavil mag. Marko Mavec.

Opravili so analizo težkih kovin, mineralnih olj, pH in tudi prisotnost črevesne bakterije salmonelle. »Pokazalo se je, da ni noben od parametrov prekoračen, vse je pod mejnimi vrednostmi, ki so primerne za gojenje hrane. Tla na tem področju so ostala neoporečna. Razvidno je, da smo v preteklosti v Šaleški dolini naredili precej velik korak. Dobro smo izvajali program sanacije vod v Šaleški dolini, saj bi sicer bili rezultati drugačni. Naše glavno sporočilo pa je, da so lahko prebivalci brez skrbi

in lahko v miru gojijo svoje vrtičke,« je med drugim dejal Mavec.

TJAŠA REHAR, UNIV. DIPL. NOV.,
VIŠJI SVETOVALEC ZA ODNOS Z JAVNOSTMI

Foto: sple

Operacija »Celovita oskrba s pitno vodo v Šaleški dolini« – vodovodno omrežje

Podpisana pogodba z ministrom Dejanom Židanom

V torek, 11. junija 2013, sta v protokolarni sobi Mestne občine Velenje župan Mestne občine Velenje Bojan Kontič in minister Republike Slovenije za kmetijstvo in okolje mag. Dejan Židan, ob navzočnosti župana občine Šoštanj Darka Meniha, direktorja Komunalnega podjetja Velenje dr. Uroša Rotnik ter nekaterih drugih sodelavcev izvajanja te, za Šaleško dolino megainvesticije, podpisala pogodbo o sofinanciranju gradnje čistilnih naprav za pitno vodo pri operaciji Celovita oskrba s pitno vodo v Šaleški dolini.

Ob podpisu pogodbe med Židanom in Kontičem je sodeloval tudi župan občine Šoštanj Darko Menih. Foto: Jože Miklavc

Operacija, ki se delno financira iz Kohezijskega sklada Evropske unije, se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007-2013, z razvojnimi prioriteta Varstvo okolja – področje voda, prednostne usmeritve Oskrba s pitno vodo. Pogodbeno vrednost znaša 15.286.585,29 evra brez DDV. Prispevek iz Kohezijskega sklada Evropske unije znaša 85 % javnih upravičenih stroškov, država pa bo prispevala 15 % javnih upravičenih stroškov. Iz Kohezijskega sklada Evropske unije bomo tako prejeli več kot 10,5 milijona evrov, država pa bo prispevala več kot 1,8 milijona evrov. Ostala sredstva, vključno z DDV-jem, ki znaša 3.057.317,06 evra, bodo zagotovile občine sofinancerke (Mestna občina Velenje, Občina Šmartno ob Paki in Občina Šoštanj).

Ministra Židana so ob podpisu spremljali sodelavci dr. Boštjan Petelinc, mag. Blaž Mozetič in Jani Prednik. Pogodba je bila podpisana s podjetjem KolektorKoling, d. o. o., izvajalcem izgradnje vodovodnega omrežja v okviru operacije »celovita oskrba s pitno vodo v Šaleški dolini«. Podjetje KolektorKoling, d. o. o., je bilo za izvajalca izbrano na javnem razpisu, ki ga je po odprtem postopku izvedel pooblaščen koordinatorka operacije Komunalno podjetje Velenje v imenu občin soinvestitork. Pogodbo je v imenu podjetja podpisal direktor Tine Vadnal. Pogodbeno dela obsegajo izgradnjo 43,5 km magistralnega in primarnega vodovodnega omrežja. Dograditev vodooskrbnega sistema Šaleške doline bo vključevala vse najpomembnejše vodovodne povezave od zajema pitne vode do končnih uporabnikov in bo zagotavljala dolgoročno varno in zanesljivo oskrbo s pitno vodo. Med pglavitnimi cilji projekta »Celovita oskrba s pitno vodo v Šaleški dolini« so:

- zagotavljanje varne, zanesljive in trajnostne oskrbe s pitno vodo za približno 45 tisoč prebivalcev Šaleške doline,
- povečanje števila prebivalcev, priključenih na omrežje za oskrbo z vodo za 1.730 prebivalcev,
- zmanjšanje vodnih izgub z več kot 30 % na manj kot 25 %,
- zmanjšanje števila prebivalcev, ki so lahko izpostavljeni neustrezni pitni vodi,
- medsebojna povezava treh obstoječih sistemov oskrbe z vodo v en sam integriran sistem, ki bo učinkovitejši in cenejši tako glede delovanja kot tudi vzdrževanja.

Darko Menih in dr. Uroš Rotnik pri podpisu pogodbe o vodooskrbi v Šaleški dolini vsak v svoji pomembni vlogi. Foto: Jože Miklavc

Operacijo delno financira Evropska unija, in sicer iz Kohezijskega sklada. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007–2013, razvojne prioritete Varstvo okolja – področje voda; prednostne usmeritve – Oskrba s pitno vodo.

JOŽE MIKLAVC

Stisk roke po podpisu pogodbe. Foto: Jože Miklavc

URADNE URE V KRAJEVNEM URADU ŠOŠTANJ S 1.7.2013 PO NOVEM

Krajevni urad v Šoštanju deluje že vse od leta 2002, ko se je Upravna enota Velenje odločila, da želi svoje upravne storitve približati občankam in občanom občine Šoštanj. Pri tem so bile skozi čas uradne ure različne, skladno s potrebami in možnostmi, praviloma pa je tam delala le ena uslužbenka.

V letu 2011 je upravna enota zaradi množične menjave osebnih dokumentov in zaradi prihoda povečanega števila tujih delavcev, ki so pričeli z gradnjo novega bloka TEŠ 6, razširila svoje poslovanje na vse dni v tednu, s kadrovsko zasedbo dveh uslužbenk.

Po podatkih za leto 2013 pa se obseg nalog v Krajevnem uradu Šoštanj spet vrača v običajne okvire, saj je obdobje množične menjave osebnih dokumentov mimo, poleg tega je večina tujih delavcev že prisotna na gradbišču TEŠ 6. Ob upoštevanju tako zmanjšane obsega dela in ob dejstvu ostrih varčevalnih ukrepov ter ob upoštevanju, da se je število zaposlenih na naši upravni enoti zmanjšalo na vsega 47 zaposlenih, bomo s 1.7.2013 prešli na nov delovni čas v Krajevnem uradu Šoštanj.

Tako bodo uradne ure vsak torek in četrtek od 8.00 do 15.00, prisotna pa bo uslužbenka na okencu.

□ V TEŠ-u predčasno končali remont na bloku 3 in 4

Od aprila do začetka junija je v Termoelektrarni Šoštanj potekal remont blokov 3 in 4, ki bosta konec leta 2015 prešla v trajno zaustavitev. Dela, za katera je bilo zadolženih okoli 500 ljudi, smo končali teden dni pred rokom in z rekordno nizkimi stroški. Ustavitev obeh blokov smo izrabili tudi za izvedbo nujnih del na rekonstrukciji sistema transporta premoga in transporta produktov za potrebe nadomestnega bloka 6.

Redni remont blokovi v Termoelektrarni Šoštanj potekajo vsake štiri leta, letos sta prišla na vrsto bloka 3 in 4. Letošnja remonta sta nekaj posebnega tudi zaradi tega, ker je bil ta zadnji v njenem življenjskem ciklusu. Blok 3 je doslej obratoval kar 350 tisoč obratovalnih ur, blok 4 pa 280 tisoč obratovalnih ur, kar pomeni, da sta oba že krepko presegla normalno življenjsko dobo, ki je sicer 200 tisoč obratovalnih ur. Zanesljivo obratovanje obeh blokov potrjuje, da smo TEŠ-evi delavci v minulih letih, s svojo strokovnostjo ter zavzetostjo, opravili veliko delo. Dokazali smo, da je mogoče z določenimi tehničnimi posodobitvami kar precej podaljšati življenjsko dobo termoelektričnih naprav. Ker bosta oba bloka čez dve leti trajno zaustavljena, smo obseg letošnjih remontnih del omejili na najnujnejša dela, pri čemer je bil največji obseg del opravljen na kotlovskih napravah oziroma na mestih, kjer so navzoče obrabe in odgorevanje, kot posledica izpostavljenosti velikim termičnim obremenitvam. Te pa so največje na napravah kurilnega sistema, aktivnih delih kotla in napravah dimno zračnega trakta. Na turbinskem delu smo temeljito pregledali vse turbinske regulirne in hitre zaporne ventile in opravili kontrolo lopatic nizkega tlaka. Logistično najzahtevnejša dela so bila opravljena na rekonstrukciji sistema transporta premoga in transporta produktov, ki smo ju prenovili tudi za namene bodočega obratovanja bloka 6. Skratka, opravili smo vsa tista najnujnejša dela, ki zagotavljajo varno in zanesljivo obratovanje obeh blokov do izteka njune življenjske dobe.

Remont smo končali teden dni prej in z več kot 1 mio. € nižjimi stroški kot je bilo načrtovano, z obema blokoma pa smo se zopet priključili na elektro energetska omrežja Slovenije. Zasluga temu gre zagotovo bogatim izkušnjam in znanju vseh TEŠ-evih delavcev, ki smo skupaj znova opravili zelo dobro nam zaupano delo.

MARKO JELEN, SLUŽBA ZA ODNOS Z JAVNOSTMI

□ Rudarji medse sprejeli 62 novincev

Velenje se je v soboto, 29. junija 2013, znova odelo v rudarske barve, ko so na Mestnem stadionu izvedli že 53. Skok čez kožo. Po starem običaju so v rudarski stan sprejeli 62 novincev. Častni skok je opravili Bojan Kontič, župan Mestne občine Velenje, zaslužen za razvoj lokalne skupnosti in velik podpornik premogovniške dejavnosti.

Skoraj pettisočglavo množico je uvodoma pozdravil predsednik Uprave Premogovnika Velenje dr. Milan Medved, ki je dejal, da s takšno prireditvijo izkazujemo pomen in čast rudarskemu poklicu. »Rudarstvo, ki je našo dolino še posebej zaznamovalo, saj je praktično nastala iz dela naših rok, zavzema v tem okolju posebno mesto. Mladi lahko prav ob takšnih dogodkih, ki jih s ponosom pripravljamo, tudi danes vidijo, da je to lep, a še vedno – kljub vsej napredni tehnologiji in razvoju – zahteven poklic, ki daje kruh številnim družinam v naši dolini in širše. Prav je, da znamo delo rudarjev ceniti in prav je, da ga znamo tudi ustrezno nagraditi, saj si to tudi zasluži. Zato sem vesel dejstva, da nam je uspelo v zadnjih letih položaj rudarja izenačiti z drugimi poklici v energetiki. Na tem bo treba vztrajati tudi naprej.«

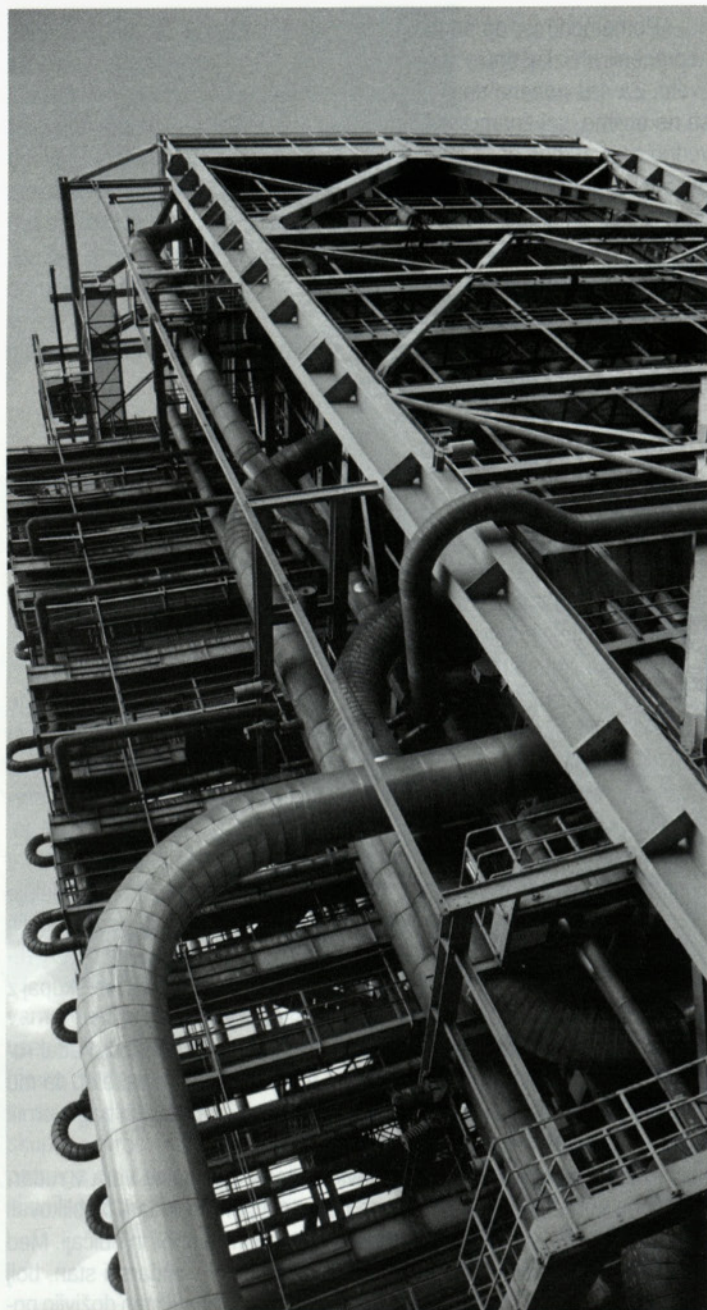

Foto: arhiv

Dr. Medved je ob tem nanizal tudi vrsto odličnih rezultatov, ki jih je uspelo Premogovniku Velenje doseči v letu od lanskega praznovanja dneva rudarjev kljub zahtevnim razmeram v proizvodnji – pri tem je naštel nekaj najboljših proizvodnih rezultatov, uspehe pri prodoru na mednarodni trg ter izgradnjo jaška NOP II.

Foto: arhiv PV

»Pomembno je, da se zavedamo svoje vrednosti, lastnega znanja, neprecenljivih izkušenj in strokovnosti, ki se lahko kosajo z največjimi na svetu. Za nas nobena meja ni predaleč, ne previsoko. Nobenega izziva se ne bojimo, saj znamo stopiti skupaj, ko je najtežje. To smo do sedaj vedno znova znali dokazati in za to povezanost in pripadnost si bomo prizadevali tudi v prihodnje,« je povedal predsednik Uprave Premogovnika Velenje in dodal: »Še naprej moramo ostati složni in enotni, še naprej moramo nadgrajevati svoje znanje in ga prenašati na mlajše rodove, še naprej moramo smelo gledati naprej – in prihodnost naše doline bo svetla.«

Župan Mestne občine Velenje Bojan Kontič je pred sprejetjem med častne skakalce povedal geslo:

Velik del doline smo potopili,
da smo premog pridobili,
ga v elektriko spremenili in razvoju poklonili.
Vse smo sami postorili,
Velenje in dolino obnovili –
od države nismo pravzaprav nič dobili.
Še 40 let ga bomo kopali
in vsem nejevernim Tomažem dokazali,
da bi brez njega brez tretjine elektrike ostali.

V svojem zahvalnem govoru se je Bojan Kontič spomnil časov, ko je leta 1991 zapuščal rove Premogovnika Velenje. »Odšel sem iz odličnega kolektiva. Kolektiva, kjer so vladali solidarnost, prijateljstvo, neizmerno tovarištvo, in se podal na negotovo pot v politiko, kjer je vsega tega premalo. Kjer je vse preveč nevoščljivosti, podtikanj, nesoglasij, laži in nepripravljenosti za sodelovanje. Morda bi bilo dobro, da bi politiki večkrat obiskali naš premogovnik. Tako bi lahko videli, kakšen je in kako deluje in morda bi tudi v njih dozorelo spoznanje, kaj pomenijo vrednote, ki jih že vrsto desetletij negujemo v Velenju. Tega nam v življenju manjka. Premogovnik kot družbeno odgovorno podjetje je znal vedno znova skupaj z lokalno skupnostjo poskrbeti za sanacijo tega prostora.«

Dr. Milan Medved je ob tej priložnosti častnemu skakalcu predal rudarsko palico, ki je simbol nadzorništva in vodenja in mu zaželel, da mu pomaga izbirati prave poti v življenju ter ostane podpornik in zagovornik Premogovnika Velenje še naprej.

Požrtvovalnost in nesebično tovarištvo ter neomajna vera v rudarsko slogo in medsebojno pomoč so čez stoletja med rudarji izoblikovali posebno vez, ki je ustvarila skupnost s posebnimi simboli in običaji. Med slednje sodi poseben običaj sprejemanja novincev v rudarski stan, bolj znan kot »skok čez kožo«. Slavnostni sprejem v rudarski stan doživijo novinci na slovenski rudarski praznik 3. julija, prvi takšen sprejem v Velenju so pripravili leta 1961. Letošnji, že 53. po vrsti, so izvedli v soboto, 29. junija. Mesto so zavzeli rudarski uniformiranci, zaplapolale so rudarske zastave in že navsezgodaj so zadoneli zvoki budnice Pihalnega orkestra Premogovnika Velenje. Vključno z zadnjo prireditvijo so doslej v rudarski stan sprejeli že 3.542 novincev, dijakov rudarske, strojne in elektro smeri ter v zadnjih letih tudi inženirjev rudarstva in geotehnologije.

Že šesto leto zapored so na Skoku čez kožo razglasili naj sodelavce oziroma sodelavke in naj skupino v Skupini Premogovnik Velenje. Za naj sodelavce so bili izbrani Silvo Oštir iz Premogovnika Velenje, Redžo Djuzalić iz HTZ Velenje, Margita Prevalnik iz PV Invest, Anton Klemenc iz RGP, Lilia Završnik iz Gost in Martin Štruc iz PV Zimzelen. Za naj skupino Skupine Premogovnik Velenje je bila izbrana skupina Transport jeklenega ločnega podporja – jama Preloge.

Foto: arhiv PV

Svečana prireditev se je pričela na Titovem trgu v središču Velenja, od koder je parada uniformiranih rudarjev pod vodstvom komandanta mag. Matjaža Koželja krenila proti Mestnemu stadionu. Po osrednjem dogodku se je srečanje zaposlenih v Skupini Premogovnik Velenje in upokojecev nadaljevalo ob Velenjskem jezeru pri Restavraciji Jezero na tradicionalnem pikniku.

Nobena človeška dejavnost ni imela tako globokega vpliva na značaj in navade katerega izmed stanu, kot prav rudarjenje. Prebivalci Šaleške doline so z množično udeležbo na osrednjem dogodku znova dokazali, da cenijo rudarski poklic in sporočajo, da Velenje je in bo rudarsko mesto tudi v prihodnje.

PV

□ Ljubno ob Savinji: Gozdarji so razglasili najboljše gospodarje gozdov

Ravenčan Franc Sovič je najskrbnejši gospodar svojega gozda v Velunji

Ob dnevu gozdov so zaposleni na Območni enoti zavoda za gozdove Slovenije izvedli več aktivnosti, med njimi tudi strokovna predavanja in izbor najboljših gospodarjev v svojih gozdovih na njihovi enoti. Najboljši gozdar za leto 2013 gozdarski inženir Rudi Mutec iz Mozirja, ki opravlja delo revirnega gozdarja za področje Rečice ob Savinji in okolice.

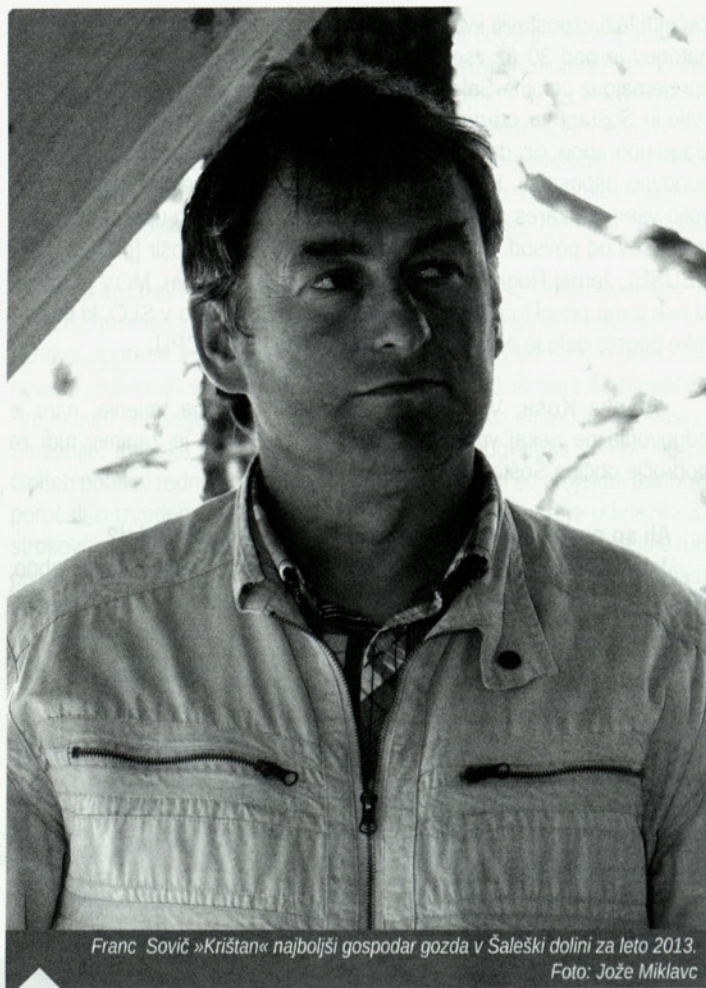
Prireditve, ki so jo pripravili v znamenju leta gozdov, ki je letos leto voda v sožitju z gozdom in vodami, je potekala 28. maja ob reki Savinji in ribnikih na Ljubnem. Marjan Denša in Toni Breznik, ki sta spregovorila o

Najboljši gozdar in lastniki gozdov za leto 2013. Foto: Jože Miklavc

pomenu praznika gozdarjev in vseh, ki se zavedajo, kakšno bogastvo so naši in vsi zdravi gozdovi na svetu. Zbranim so spregovorili tudi Župan občine Ljubno Franjo Naraločnik, Elizabeta Jakop o pomenu vzgoje otrok za življenje z gozdom, nagrajeni lastnik gozda Darko Kumprej z Ljubnega ter gozdarski inženir Zdenko Purnat iz Gornjega grada. Svoje izkušnje, predloge za nujne spremembe na področju izkoriščanja in gospodarjenja z gozdovi ter lesarsko panogo, je predstavil ugleden podjetnik družbe MELU Alojz Selišnik iz Radmirja, ki si prizadeva, da bi gozdarstvu in lesarski dejavnosti vrnilo možnost oživitve in ponovnega razcveta. Kot je dejal, »zdaj večino najboljšega lesa za nizke odkupne cene, pokupijo sosede Avstrijci in Italijani, slovenski lesarji pa se le težko oskrbujejo s kakovostno lesno surovino!«. Selišnik je na svojem primeru prikazal, da je potrebno les predelati v sekundarne izdelke in tako pridobiti prepotrebna sredstva za nova vlaganja, razvoj in zaposlovanje. Po strokovnih razpravah so imenovali najboljše skrbnike svojih gozdov. To so postali Božidar Kumprej »Darinko« z Ljubnega, Vladimir Tratnik »Bevčnik« iz Gornjega Grada, Ivan Rakun »Čremešnik« iz Rečice ob Savinji, Matej Vršnik »Govc« iz Solčave ter Franc Sovič »Krištan« iz Raven v občini Šoštanj. »Najboljšemu« gozdarju leta Rudiju Mutecu pa so čestitali vsi prisotni kolegi zavoda za gozdove. Organizator je vsem prejemnikom priznanj podaril gozdarsko zaščitno čelado, ker, je dejal direktor zavoda Anton Breznik, »je v gozdarski dejavnosti na prvem mestu varnost in zdravje ter ohranitev življenja. Kot na začetku, tako so tudi na koncu zapeli nekaj slovenskih pesmi »Stari vlcerci« iz Zadrecke doline.

Lastnik gozda Franc SOVIČ, pd. Krištan, letnik 1966, skupaj z ženo Marjano poseduje 50 ha veliko domačijo v Ravnah v občini Šoštanj. Domačijo je prevzel po očetu Francu Soviču in kot zanimivost ali že tradicija je, da je že pet generacij zapored dedič postal Franc Sovič. Z ženo Marjano imata štiri otroke, pri hiši pa še živita tudi starša, ki sta še precej pri močeh in pomagata pri delu. Kmetijskih površin je 10 hektarjev. V najemu imajo pri Krištanovih še 13 hektarjev obdelovalnih površin. Površina gozda znaša 40 hektarjev. Večino gozda ima na pobočjih Velunjskega grabna, kjer so odlična rastišča in okoli Krištanove planine, na nadmorski višini med 500 in 680 metri nadmorske višine. V povprečju poseka na leto okoli 120 m³. Redno opravlja gojitveno negovalna dela, na leto do 1 ha površine. Na domačiji ima manjšo žago, kjer razžaga predvsem kvalitetno bukovino. To prodaja mizarskim delavnicam. Kar nekaj je odkupi brat Martin, ki ima na domačiji tudi svojo mizarsko obrt. Za delo v gozdu je ustrezno opremljen, uporablja traktor z daljinsko vodenim vitlom. Ima opravljena tečaja za varno delo z motorno žago in

Franc Sovič »Krištan« najboljši gospodar gozda v Šaleški dolini za leto 2013.
Foto: Jože Miklavc

varno delu pri traktorskem spravilu lesa. Kljub obilici dela v gozdu, še vseeno večino dohodka prihaja iz proizvodnje mleka; na domačiji je večji hlev s petdeset glavami živine. Lastnik gozda Franc Sovič pravi, da ima to srečo, da sta starša še toliko vitalna za delo na kmetiji, da si lahko skupaj z otroci in ženo privoščijo letni dopust ter tako odpočijejo od naporega dela na kmetiji. »Franc Sovič je izjemen kmetovalec in odlični lastnik gozda«, so povedali na predstavitvi na Ljubnem.

JOŽE MIKLAVC

Center ponovne uporabe za vso Šaleško dolino in širše

Velenju že od konca lanskega leta deluje Center ponovne uporabe za šaleško dolino (v prostorih nekdanjega M-kluba na Krošli cesti). Ustanova, ki je socialno in nepridobitno naravnana, omogoča sprejem rabljenega pohištva, obrtnih izdelkov, stanovanjske in gospodinjske opreme, občasno tudi obutev in obleke, knjige in drugo že uporabljeno uporabno, ali delno poškodovano rabljeno blago (vsekakor tudi še novo in brezhibno), ki ga občani ne potrebujejo več. Zaposleni vse odstopljene (poklonjene) predmete obnovijo in ponudijo v ponovno uporabo za simbolične zneske denarja, le tega pa namenjajo v dobrodelne namene in socialno ogroženim ljudem ter drugim.

V sklopu projekta USE-REUSE, ki ga sofinancirata Evropski socialni sklad in Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, (projekt vodi Okoljsko raziskovalni zavod (ORZ) s partnerji (IOP, ZEG, EKO-TCE) in pridruženimi partnerji (Mestna občina Velenje) je ustanovljen Center ponovne uporabe Velenje (v nadaljevanju CPU). Smo četrti takšen center v okviru projekta USE-REUSE. MOV v projektu nastopa kot pridružen partner, ki za to nima predvidenih finančnih virov. Iz projekta USE-RE-

Foto: Jože Miklavc

USE pridobi dve usposobljeni kandidatki za vzpostavitev in vodenje CPU (Velenje), (t.i. promotorki CPU). Od tega je ena oseba zaposlena za čas trajanja projekta. MOV tako z lastnimi sredstvi pomaga pri vzpostavitvi CPU v Velenju (zagotovila je urejene prostore ter njihovo vzdrževanje, zaposlila je dva javna delavca, nakup začetne opreme za delovanje CPU idr.). S pomočjo MOV, PUP Saubermacherja in donatorjev, so v

začetni fazi vzpostavili kvalitetne pogoje za delovanje CPU Velenje. Donatorjev je nad 30 (iz vse Šaleške doline in širše). Blago in predmete sprejemajo iz celotne Šaleške doline, tudi s področja občin Šmartno ob Paki in Šoštanj ter od drugod. Pomembno je, da je oddano (donirano) blago uporabno, oz. da ga je s predelavo in vzdrževalnimi posegi možno ponovno usposobiti. Kupci pa so lahko iz cele Slovenije, blago je na voljo vsem za zares simbolične cene. Veseli smo vseh uporabnih stvari in kupcev od povsod. Na CPU so zaposleni Alenka Košir (projekt USE-REUSE), Jernej Rogina in Ognjenka Čović (javna dela). MOV je edina, ki je k temu projektu pristopila na tak način. Edini smo v SLO, ki imamo take pogoje dela in edini, ki imamo tako lepo urejen CPU.

Alenka Košir, Vodja Centra ponovne uporabe Velenje, nam je odgovorila na nekaj vprašanj o delovanju CPU, ki je zanimiv tudi za področje občine Šoštanj.

Ali so prvi rezultati po tri četrt leta delovanja že vidni?

Ja! Vsak dan je več strank, vsi ki pridejo hvalijo, da je bilo to potrebno, da se preveč stvari vrže v smeti, da je še veliko uporabnega, pa nekateri še vedno vržejo v smeti... Rastemo!! Vsi odzivi so več kot pozitivni.

Foto: Jože Miklavc

Očitno ne gre za pridobitno dejavnost? kako se CPU financira torej?

Delamo po principu socialnega podjetja. CPU bo v začetni fazi deloval v okviru Mestne občine Velenje po sistemu socialnega podjetja, katerega namen ni dobiček, temveč družbeno koristna dejavnost. V kasnejši fazi pa bo preoblikovan v socialno podjetje. Socialno podjetništvo je v Sloveniji oblika zaposlovanja, ki se šele razvija. Družbena in okoljska bremena predstavljajo velik izziv in priložnost za socialna podjetja.

Kdo prihaja kot kupec vašega blaga?

Vsi ekološko osveščeni, vsi ki želijo kupiti ceneje. Vsi, ki nimajo predhodkov da kupijo že uporabljene stvari.

Srečanje mednarodnih strokovnjakov razvojno-raziskovalnih projektov na Golteh

Na Golteh se je v juniju odvilo pomembno delovno srečanje razvojno-raziskovalnih projektov, v katerih sodeluje Premogovnik Velenje, oba projekta pa koordinira ImperialCollege iz Londona (CoGasOUT, ki je sofinanciran s strani evropskega Raziskovalnega sklada za premog in jeklo (Research Fund for Coal and Steel – RFCS), in GHG2E, ki je delno financiran s strani 7. okvirnega programa evropske skupnosti). Posvetovaloin izmenjalo izkušnje je skoraj 50 mednarodnih strokovnjakov iz Evrope in Azije, nekateri od njih sodelujejo pri obeh projektih.

Udeležence je v imenu Premogovnika Velenje pozdravil mag. Ludvik Golob, pomočnik predsednika Uprave: »V Premogovniku Velenje,

Foto: Jože Miklavc

Kakšne učinke ima sistem "odstopim" - "podarim" za simbolični (nižji) znesek

Z nakupom v našem centru prispevate k ohranjanju čistega okolja in zraka Zmanjševanju količin odpadkov, manjši porabi energije in vode, dvigu ekološke zavesti, racionalnim potrošniškim navadam, razvoju socialnega podjetništva v lokalnem okolju, novim zaposlitvam iz ranljivih ciljnih skupin in nadaljnje zaposlitve.

Videti je, da ekipa uživa v tej dobrodelni ustanovi. Ste entuziasti in strokovnjaki s področij, ki jih dejavnost potrebuje?

Zaposleni smo Alenka Košir, dipl. ing. tekstilstva, dipl. ekotehnologinja (organizacija in vodenje CPU Velenje, promotor CPU) Jernej Rogina, »srce« CPU, EKO mojster, obvlada vse obnove pohištva, že kar inovator, mojster brez katerega CPU ne more biti uspešen, Ognjenka Čović, organizatorica socialne mreže (promotor CPU), vsi skupaj pa zagnani za našo novo prihodnost.

Na vprašanje, »Kako lahko blago dostavijo občani, donatorji?«, so nam odgovorili;

Pripeljejo ga lahko vsak dan od ponedeljka do petka od 7. do -17. Ure.

Če imate že vse natrpano v vaših prostorih, če se vam majava omara ne dopade več, če se na knjigah nabira le prah, če iščete kaj posebnega, cenovno dostopnega....CPU ni boljši sejem, je nekaj več in je rešitev za vas. Že prvi ogled na Koroški cesti v Velenju vas bo o tem prepričal. Ponuja pa vam tudi olajšanje, ko boste v dobri veri, da boste nekemu pomagali, razbremenili vaše hišne zbirke, vaše prenapolnjene prostore in stvarjem dali nov smisel. Mnogi vam bodo za to zelo hvaležni.

JOŽE MIKLAVC

kjer izkopljemo preko 4 mio ton premoga na leto, smo izredno ponosni na več kot 138-letno tradicijo in še posebej na svetovno priznana in visoko produktivno Velenjsko odkopno metodo, ki je plod domačega inženirskega znanja in preko katere smo vse bolj prepoznavni tudi na tujih trgih.« Uradnemu odprtju v torek dopoldne so sledile predstavitve rezultatov ter metod dela R&R projektov, ki jih partnerji razvijajo in uporabljajo. Premogovnik Velenje v okviru obeh projektov izvaja različne aktivnosti, kot so spremljavo odkopnih parametrov, obdelava obstoječih rezultatov, in-situ raziskave, priprava in pomoč pri izvedbi poskusov ostalih partnerjev in zasnova, projektiranje ter izvedba pilotnega poskusa podzemnega razplinjevanja premogovega sloja.

Realizacija omenjenih projektov je za Premogovnik Velenje odlična priložnost, saj vodi do razvoja in uporabe najboljših tehnologij (BAT), ki

bodo prispevale k racionalizaciji proizvodnje premoga, večji varnosti in pogojev dela na odkopih ter reševanju okoljskih zahtev. S tem zagotavljamo pogoje za prenos znanj iz področja proizvodnje in nekonvencionalne izrabe premoga v prakso.

Sevket Durucan s fakultete ImperialCollegeiz Londona (ICL), ki je koordinator obeh projektov, je izrazil navdušenje nad dobro organiziranostjo konference in strokovnostjo raziskovalcev za področje razvoja in raziskav v Premogovniku Velenje ter pojasnil, da so bile na konferenci še posebej zanimive izkušnje kitajskih partnerjev v zvezi z izbruhi premoga in plina, saj se pri njih dogajajo nepretrgoma. Tudi izsledki in ugotovitve projekta GHG2E, ki je zelo dobro voden, odlično sovpadajo in dopolnjujejo projekt CoGasOUT. Dodal je še, da so ob zaključku konference zastavili tudi smernice in usmeritve za delo in raziskave v prihodnje.

»Navdušen sem nad vašo tehnologijo, razvojem in vsem, kar ste nam predstavili danes,« je povedal Georg Houben, projektni vodja za C2 – nove tehnologije, inovacije in čisti premog iz Evropske komisije, direktorata za energijo.

Jacek Skiba, tehnični komisar iz Central Mining Institute iz Poljske, je dodal: »Z obiskom smo se prepričali, da izpolnjujete in presegate vse pogoje in zahteve za zelo zahtevne evropske standarde. Vaši rezultati to le še potrjujejo. Glede na to, kar smo videli v jami in na površju, lahko dodamo, da je vaša lokacija izvrstno pozicionirana z lokacijo izrabe premoga – termoelektrarno. To je tista idealna prednost, ki jo imate in tega bi se morali vsi v vaši državi zavedati.«

Razvojno-raziskovalni projekt CoGasOUT – Nove tehnologije za predvidevanje plinskih izbruhov in emisij v debelih slojih premoga zajema razplinjevanje lignita in pridobivanje CH₄ ter CO₂. Z junijem 2013 se je projekt z delavnico na Golteh, kjer so predstavili rezultate projekta, zaključuje. Projekt smo v Premogovniku Velenje skupaj z mednarodno

zasnovano skupino partnerjev prijaviли v jeseni 2009 pri Raziskovalnem skladu za premog in jeklo EU (RFCS) pri Evropski komisiji ter začeli izvajati julija 2010. Izvajanje omenjenega projekta je za Premogovnik Velenje odlična priložnost, saj je ob širokem naboru partnerjev vseskozi prisotno izjemno veliko znanja, izkušenj in metodologij. Delavnice CoGasOUT ob zaključku projekta se je udeležilo 16 strokovnjakov iz 6 držav Evropske unije (Slovenija, Anglija, Španija, Nemčija, Poljska, Slovaška).

Projekt GHG2E – Zajem toplogrednih plinov iz premogovnikov in iz ležišč premoga, ki ga ni mogoče izkopati s trenutno tehnologijo, ter njihova uporaba v energetske namene, je mednarodni razvojno-raziskovalni projekt, ki se je pričel izvajati oktobra 2011 in traja 42 mesecev. Projektnih partnerjev je 12 in prihajajo iz Velike Britanije, Slovaške, Slovenije, Kitajske in Indije. Za projekt, ki je nadgradnja prvega, je na Golteh potekal redni projektni sestanek, na katerem so projektni partnerji poročali o izvedenih aktivnostih. Srečanja na Golteh se je udeležilo 31 strokovnjakov (večinoma iz Indije in Kitajske), od tega jih 10 sodeluje tudi pri projektu CoGasOUT. Cilj projekta je zajem premogovnih plinov, zlasti metana iz slojev premoga, in nadaljnja uporaba metana v energetske namene. Premogovnik Velenje sodeluje na projektu kot izvajalec na področju »in-situ« ter laboratorijskih raziskav lignita, modeliranja geomehanskih in plinskih parametrov, z namenom uspešne izvedbe testnega poskusa razplinjevanja premogovnega sloja.

S strani Premogovnika Velenje oba razvojno-raziskovalna projekta vodi dr. Simon Zavšek. Po opravljenih strokovnih posvetih in zaključkih so udeleženci konference v četrtek, 13. junija 2013, obiskali še Premogovnik Velenje ter si ogledali jamo.

Foto: arhiv PV

Modni velikani

282 kg preje, 50 kg gline, pletilke, kvačke, juta, tkanine, žica, mreža, odsluženi pleteni šali, puloverji in pregrinjala, v kombinaciji s 256 udeleženci oz. 512 pridnimi rokami in dobimo modne velikane – mogočna drevesa, odeta v pletena oblačila.

Foto: arhiv

Gre za projekt Ljudske univerze Velenje, ki ga financirajo Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja, Evropa investira v podeželje, Pristop Leader in se izvaja v okviru Lokalne razvojne strategije za Šaleško dolino (LAS).

Projekt ohranja domačo obrt in spodbuja zanimanje za volno in umetnost, predvsem pa so v medgeneracijskem sodelovanju nastali čudoviti, inovativni izdelki, ki bodo še vsaj pet let lepšali naše okolje. S tem bodo spodbujali skrb za naravo, nastali pa so tudi turistom zanimivi proizvodi.

Sodelovalo je 15 partnerjev, ki so pripravili tri čudovite razstave v občini Šoštanj, in sicer v Tresimirjevem parku v Šoštanju, v drevoredu pri Termah Topolšica in pred PV Centrom starejših Zimzelen. Odprtje vseh je bilo v sredo, 29. maja.

V Tresimirjevem parku na otroškem igrišču v Šoštanju je oblečenih pet dreves. Dva so oblekli učenci (skupaj z učitelji, starši in starimi starši) Osnovne šole Karla Destovnika-Kajuha Šoštanj, enega varovanci Centra za vzgojo, izobraževanje in usposabljanje Velenje (CVIU) in dva udeleženke tečaja Središča za samostojno učenje v Šoštanju. Slednje so svoja modna velikana poimenovala gospa in gospod Platana, ki sedaj bdita nad dogajanjem na igrišču.

Vsi sodelujoči

Občanke Šoštanja, OŠ KDK Šoštanj, Center za vzgojo, izobraževanje in usposabljanje Velenje, stanovalci in zaposleni Centra za starejše Zimzelen, podružnična OŠ Topolšica, OŠ Miha Pintar Toledo, Šaleška pokrajinska zveza DU velenje, Center za dnevne dejavnosti, Društvo za bolj proti raku, OŠ Antonm Aškerc Velenje, Občani KS Levi breg, občani KS Stara vas, Avstrijski partnerji Soboth.

Otvoritev v parku so popestrili učenci OŠ Karla Destovnika-Kajuha Šoštanj in varovanci CVIU Velenje s simpatičnimi pevskimi točkami, zanimiv pa je bil tudi pogovor med prejo in pletilko.

Zbrane je pozdravil župan Občine Šoštanj Darko Menih, ki je pozdravil ta projekt in izrazil veselje, da so razstave postavljene prav v Šoštanju. Pohvalil je domiselnost vseh udeležencev in izpostavil pomen medgeneracijskega povezovanja.

Kako je projekt potekal v obeh zavodih, sta predstavila ravnateljica – mag. Majda Zaveršnik Puc in mag. Aleksander Vališer.

Idejni vodja projekta je bil Miha Cojhter, poleg v Tresimirjevem parku v Šoštanju pa so prekrasne razstave tudi pred PV Centrom Zimzelen v Topolšici, kjer so drevesa modno oblekli varovanci zaposleni centra ter učenci podružnične šole v Topolšici, ter v drevoredu pri Termah Topolšica. Tam so za to trajnostno naravnano razstavo poskrbeli Terme Topolšica in številni velenjski zavodi ter društva, sodelovali pa so tudi avstrijski partnerji Soboth.

Vse tri razstave je odprl župan Občine Šoštanj Darko Menih, povsod pa so pripravili zanimiv in prisrčen program.

Pred PV Centrom starejših Zimzelen so program pripravili učenci topolške podružnične šole, predstavil se je pevski zbor prebivalcev centra in tudi pevski zbor zaposlenih. Slednji so zapeli »Čez Šušarski most«, ki so jo dogodku primerno priredili in zapeli: »Čez štrikani most, levo v Terme, desno v Zimzelen...« Oblekli so namreč tudi most, ki vodi od Zimzelen proti Termam Topolšica.

S klobčičem volne, ki ga je direktorica PV Centra starejših Zimzelen Andreja Štefan Bukovič podala med vse prisotne, so ti med sabo spletili mrežo in s tem še simbolno ponazorili enega izmed glavnih pomenov tega projekta – povezovanje vseh generacij in obujanje starih običajev.

Program v drevoredu pri Termah Topolšica so pripravili učitelji in učenci osnovnih šol Antona Aškerc in Miha Pintarja Toleda iz Velenja, na vseh treh otvoritvah pa se je zbralo veliko ljudi.

Župan Darko Menih in direktorica Ljudske univerze Velenje Brigita Kropušek Ranzinger pa sta vsem sodelujočim ustanovam podelila zahvale.

TJAŠA REHAR

Foto: arhiv

□ Mladinsko poletje

Vsoboto, 15. 6. 2013, so bile ulice Šoštanja zopet zaprte za promet. Zakaj? Ja, spet je napočil tisti čas v letu, ko se Mladinski center Šoštanj loti projekta Šoštanj rola. Na tisti lep, sončen dan, se je zbralo preko 70 tekmovalcev in še enkrat toliko obiskovalcev in navijačev. Na progo so se najprej – tako kot vedno – podali najmlajši in družine, zaključile so štafetne ekipe. Letos najmlajša tekmovalka je bila stara dobri dve leti in pol, do najstarejšega pa jo je ločila razlika 40 let. Nagrade so letos ponovno prispevali odlični lokalni sponzorji, prireditev pa je podprta tako s strani Občine kot tudi Krajevne skupnosti.

Povemo naj, da je bila letos razpisana posebna kategorija za starejše od 50. let, ki pa je žal ostala prazna (rolanje ni šport samo za mlade :). V želji, da bi drugo leto napolnili čisto vse kategorije, vas prosimo, da nam sporočite, če ste kje pogrešali promocijo dogodka – te delamo za vas in želimo, da zanje izve čim več ljudi. Pišete nam lahko na info@mc-sostanj.si. Veseli bomo vsakega mnenja!

Nekoliko kasneje, 29. 6., smo se posvetili Kitarijadi. Zdaj že tradicionalen dogodek se je odvijal na terasi Kavarne Šoštanj, obiskovalce pa so razvajali zvoki kitare štirih avtorjev – Stanka Supovca, Naceta Serdinška, Franja Juroviča in edine predstavnice nežnejšega spola Mateje Krušlin. Ob njihovih melodijah in večernem ambientu se je Kitarijada definitivno vtisnila v lep spomin.

Foto: Anže Polovšak in Petra Cigale

Naj vas povabimo še na naše julijsko dogajanje. To smo postavili na Račji polotok med 25. In 27. julijem, zajemalo pa bo več vrst delavnice, potopis, film, živo glasbo, šport in zagotovo še kaj. Vabljeni na Sončenje!

Ob uspešno izpeljani prireditvi se sponzorjem zahvaljujemo za pomoč, obiskovalcem pa za udeležbo.

Se vidimo julija!

MC ŠOŠTANJ

□ Še so dobri ljudje

Gospa Milka je Šoštanjčanom dobro znana. Na vogalu Mercatorjeve trgovine (nekoč blagovnice Merx, se še spomnite?) ponuja rožice in zelenjavo. Nevsiljivo, mirno, pristrčno. Tu in tam kdo kaj kupi, tu in tam se kdo ustavi in poklepeta... Gospa Milka iz Laz je ena izmed takih ljudi, ki jih mesto kot je Šoštanj potrebuje. Ker daje mestu pečat osebnosti in domačnosti. Gospo Milko bi pogrešali, če je ne bi bilo in želimo ji, da bi ji zdravje služilo. Že čez osemdeset jih ima, a rožice ter zelenjava, ki jo prodaja, pridelala še sama.

Foto Aleksander Kavčnik in Marjan Lampret

Potem pa se je zgodilo...Nekdo (zdaj v Šoštanju že vemo kdo) jo je ogoljufal. Da bo kupil cel zabojček rožic, je pristopil. In ga plačal z bankovcev za 50 evrov. No, vsaj naj bi bil bankovec. Gospa Milka mu je preostanek denarja vrnila s pravimi evri. Da pride po rože kasneje je še rekel in odšel. In ga ni bilo več.

Gospa Milka ga je nekaj časa čakala. Tudi spraševala je ljudi, dokler ni mimo prišel Aleksander Kavčnik, kateremu je zaupala, kaj jo pesti.

Aleksander Kavčnik, fotograf in kronist, ki jo je že nekajkrat fotografiral, je posumil v verodostojnost bankovca. Žal je imel prav. Bankovec za 50 evrov je bil fotokopija. Ponaredek torej!

Tako bi se zgodba lahko končala. Še eden ogoljufan in še eden goljuf več, bi rekli in šli dalje. A Aleksander je zgodbo razširil po facebooku (lej, lej, pa je le koristen) in doživel neverjeten odziv. Lastnica Hiše zabave je objavila dogodek, Boris Goličnik, predan gasilec je preko sms obvestil gasilce in prijatelje, odzval se je Žiga Ramšak, član ansambla Smeh in akcija je stekla!

Foto Aleksander Kavčnik in Marjan Lampret

Gospa Milka je naslednjo soboto spet prišla z rožicami (oziroma so šli ponjo gasilci), za boljšo založenost, (kar čez sto sadik je podarilo Vrtnarstvo Potočnik, Domen Potočnik) je družina Potočnik pripeljala rože, kupcem je igral ansambel Smeh in ljudje so prišli in kupovali. Nekateri so tudi samo darovali.

Gospa Milka je bila presrečna. Res da vsak evro šteje, a gospa se s prodajo ne ukvarja samo zaradi eksistence. Z rožicami in domačo zelenjavo želi ljudi tudi razveseliti.

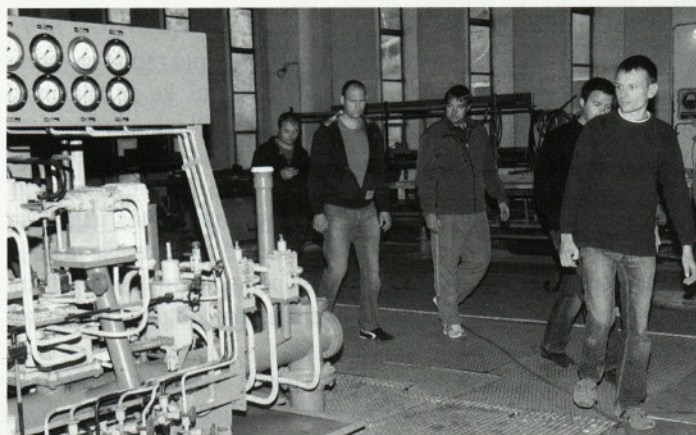
Ganjena se želi zahvaliti vsem, prav vsem, ki so sodelovali v akciji. Ne pozna vseh, a z vero v poštenje, dobroto in solidarnost se bo v Šoštanj še rada vračala.

MILOJKA B. KOMPREJ

Strokovna ekskurzija z »gasilskimi očmi« in ogledom remonta četrtega bloka TEŠ

Člani PGD Velenje, pretežno operativni gasilci, so si pod strokovnim vodstvom Matjaža Ringa iz TEŠ, ki je hkrati tudi zelo aktiven član velenjskih gasilcev, koncem maja ogledali potek vzdrževalnih del in delovanje sistemov ter elementov požarne varnosti v objektih bloka štiri in čistilne naprave za izpust dimnih plinov.

Poleg tehničnega izobraževanja, ki je gasilskim kadrom nujno potrebno in se ga udeležujejo na različnih ravneh, je bil ogled del skupnih interesov z domačimi gasilci iz Šoštanja. V primerih nesreč, eksplozij, požarov, potresa idr. možnih dogodkov, je pomembno poznavanje ustroja delovanja, dostopov, vodnih virov, pogojev za uporabo kemičnih gasilskih sredstev, izklopa električnih vodov, reševalnih poti in izhodov v nujnih primerih idr. Ob izjemni strokovni razlagi so tako spoznali mnoge okoliščine za morebitno izvajanje gašenja in reševanja ob boku svojih kolegov, gasilcev iz PGD Šoštanj in drugih iz regije, v kateri je njihovo poklicno gasilsko jedro temeljna gasilsko reševalna enota z visoko in moderno raztezno gasilsko lestvijo. Hkrati pa so gasilci lahko dojeli po-

Skupino gasilcev PGD Velenje je ob remontnih delih v TEŠ vodil Matjaž Ring. Foto: Jože Miklavc

men delovanja agregatov za proizvodnjo električne energije, za zdaj pa od daleč tudi šesti blok v izgradnji, ki si ga želijo ogledati že jeseni letos.

JOŽE MIKLAVC

Odlično so igrali starejši godbeniki

Univerza za tretje življenjsko obdobje Velenje (U3V), ki združuje populacijo starejših občank in občanov skozi pestre možnosti druženja, delovanja v krožkih idr., deluje tudi na območju občin Šoštanj in Šmartno ob Paki.

Še posebno številčno so vključeni v Godbi na pihala U3V nekateri znani glasbeniki s področja občine Šoštanj. Pred kratkim je ta ansambel opravil javno vajo na Velenjskem gradu, udeležilo pa se je izjemno veliko število poslušalcev, tudi iz širše doline. Izvedli so program skladb; Robert Allmend - Evropa marš, S&V Avsenik - Srebrne smučine, Michiel - Don't look that blue again, Emil Glavnik arr. Vladimir Mustajbašič - Honga paj - Glej ga no in III Lendler ter Arr. Kres Vlák - La bamba. Dirigentsko palčko je vrtel Aljoša Pavlinc-absolvent Akademije za glasbo, spretni povezovallec programa pa je bil Franc Klanfer. Vaja je bila namenjena pripravam za srečanje Veteranskih godb Slovenije, ki bo del prireditev ob letošnjem Festivalu tretjega življenjskega obdobja, zgodaj jeseni letos v Velenju.

JOŽE MIKLAVC

Pihalna godba U3V je opravila svoje glasbene vaje »prav dobro«. Foto: Jože Miklavc

13. večer narodno-zabavne glasbe z novimi narečnimi »vižami« v Škofji Loki

Čeprav Zlata Martinc iz Topolšice ni prejela »zlata«, je zelo zadovoljna z nastopom.

Zlata Martinc je šarmirala na odru z ansambлом Sredenshek sekstet, ki letos praznuje 20-letnico kakovostnega ustvarjanja in nastopov. Foto: Jože Miklavc

Pred kratkim se je v športni dvorani v Škofji Loki odvil 13. Večer slovenskih viž v narečju, ki sta ga organizirala Radio Sora in Agencija Videoton-Geržina iz Maribora. Na maratonski prireditvi je v konkurenci sodelovalo osem finalistov, ki so jih izbrali iz množice prijavljenih ter še toliko zelo uspešnih drugih glasbenih skupin nove generacije ki so izvedli revijalni del.

Vmesni čas je pikantno zapolnil mojster grimas in satire Andrej Rozman Roza in z burko dodobra zapolnil paradno domače glasbe. V tekmovalnem nastopu se je predstavila tudi Zlata Martinc iz Topolšice z Ansambлом Sredenshek sekstet (slednji letos praznuje 20. letnico) ter osvežujoči fantovski ansambel Vikend iz Šaleške doline.

Nagrado za najboljšo novo narečno besedilo so podelili avtorju Vilijanu Bertoku (Ne me jugat), ki je prejel tudi Vodovnikovo nagrado za dolgoletno kakovostno ustvarjanje besedil. Mihi Volku od ansambla Vikend iz Vinske Gore, so podelili nagrado za najboljšo melodijo, oz. glasbeno stvaritev v novem hitu Pa kua pa puol, skupno nagrado za najboljši celoviti nastop in glasove občinstva, pa je žirija podelila ansamblu Joc bend za Raubarja njenega srca.

Debitantka prireditve »abrahamskih let«, pevka Zlata Martinc je kot avtorica lastne pesmi »Na Peco« v koroškem narečju in s svojim glasbenim aranžmajem presenetila samega kralja Matjaža s Pece (o katerem je pela) in prejela izjemno odobravanje občinstva ter se

skupaj s Srednški uvrstila na šesto do osmo mesto v vseslovenski konkurenci.

Priznanje ji je izrazil tudi dolgoletni organizator tovrstnih prireditev Zdravko Geržina, ki je poleg direktorja Radia Sora Marjana Potočnika (tudi ta si je Zlato zaželel slišati v programih slovenskih radijskih postaj), dejal, da ga je prav pojava, prepričljiv in lahkoten nastop, prijetno presenetil. Predstavljene viže so že na ploščku letošnjega, 13., menda »srečnega« festivala, kot prva pa prav Zlatina vrhunska in osvežujoča skladba Na Peco. Zagotovo bo po šaleški dolini in vsej Koroški odmevala na vseh narodno-zabavnih prireditvah.

JOŽE MIKLAVC

Martinčeva in komplet Ansambel Srednešek so se odlično predstavili z novo skladbo Na Peco. Foto: Jože Miklavc

□ Promocijski film občine Šmartno ob Paki

Izvirno predstavitev promocije Šmartnega ob Paki, ki se je zavrtila na steni 200 let stare kleti Vrbanove domačije v Podgori, so se domislili v Mladinskem centru Šmartno ob Paki.

Film Občina Šmartno ob Paki – majhni kraji velikih zanimivosti je nastal z namenom promocije, pod izdelek pa sta se podpisala Jože Krajnc in Tomo Čonkaš. Slednji je bil snemalec in montažer ter skupaj z Jožetom Krajncem, ki je napisal scenarij tudi režiser filma. Film, ki je izšel v več različicah, dolžinah in tudi jezikih, je skupni projekt Občine Šmartno ob Paki in JZ Mladinski center, ki velikokrat vodi takšne in drugačne projekte. Finančno je podprt s strani Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja. Promocija v stari kleti odličnega vinogradnika Petra Krajncja 5. junija ni bila prva, je pa bila gotovo primerna za kraj, ki je znan po dobri kapljici. Med sodi, kjer je prisotne s starega trama pozdravljala letnica 1812, je dišalo po pristnosti in domačnosti, ki tudi sicer odlikuje prebivalce. Tudi župan Janko Kopušar, ki je pozdravil zbrane, je z vidnim ponosom domačina predlagal, da se film ne imenuje Majhni kraji velikih zanimivosti, ampak kar Veliki kraji, velikih zanimivosti, saj ima občina Šmartno ob Paki vendarle svoj prostor na zemljevidu. Občina meri čez 18 kvadratnih kilometrov, združuje deset zaselkov in ima nekaj čez 3.200 prebivalcev. Kraj odlikujejo številni vinogradi, urejeni zaselki in zanimive prireditve, ki jih pripravljajo društva z bogato tradicijo. Hiša mladih, Mladinski center Šmartnega ob Paki je v letih od ustanovitve

Foto: arhiv MC

leta 1998 dokazal, da je kos marsikaterim projektom, ki jih je predstavila Andreja Uranut, programski vodja centra.

Popotnik, ki se bo ustavljal v Šmartnem ob Paki, bo lahko obiskal tudi sosednje kraje in občine, saj iz kraja vodijo poti na Golte, Šempeter, Terme Topolšico in še drugam. Film je dostopen na spletu, na strani Hiše mladih, dobi pa se tudi kot promocijsko darilo. Prav presenetljivo je gledati film o kraju, ki ga sicer dobro poznaš, skozi oči snemalca in režiserja. Odprejo se namreč povsem novi in večinoma tudi lepši pogledi.

MILOJKA B. KOMPREJ

□ Mešani pevski zbor Društva upokojencev Šoštanj

Letošnjo pevsko sezono, ki je potekala od septembra do maja 2012/13, smo zaključili zadnji dan v mesecu maju.

Vsako leto se po končanih rednih vajah in nastopih odpravimo na izlet. Tokrat smo se z avtobusom peljali do Ponikve, kjer smo si ogledali Slomškovo cerkev in v njej tudi ubrano zapeli nekaj lepih majniških pesmi. Obiskali smo tudi rojstno hišo našega Blaženega Martina Slomška, v kateri v dobro urejenem muzeju predvajajo film o Slomškovem življenju. Pot smo nadaljevali do Planine pri Sevnici. Tukaj smo neredili krajši postanek za malico in si nato ogledali tovarno Tajfun.

Naš naslednji cilj izleta je bila prijetna domačija sredi vinogradov, od koder se odpira prečudovit pogled na pokrajino Bistrice ob Sotli. Na kmetiji Bratuša smo se pošteno okrepčali, se zavrtili ob zvokih harmonike in se od srca nasmejali vsem družabnim igrarjem, katere uprizarjamo sami. Za tako dobro organiziran izlet se pevci celotnega pevskega zbora zahvaljujemo predsedniku zbora g. Rudiju Vrčkovniku, ki nas že vrsto let razvaja s prijetnimi zaključki in med letom požrtvovalno skrbi za naše nemoteno delovanje. K vsem prijetnim dogodivščinam vabimo tudi nove upokojence društva Šoštanj. Pridružite se nam! Več kot nas bo, lepše bo donela pesem. Pevski zbor ima vaje enkrat tedensko – vsak torek od 19 do 21 ure v prostorih društva. Vsi, ki imate veselje do petja, se lahko prijavite v društveni pisarni. Vabljeni!

ANA ROTOVNIK

□ 2. srečanje Prodnikove rodbine

Na igrišču športnega društva Gavce-Veliki Vrh smo imeli v soboto, 16. junija 2013 2. srečanje Prodnikove rodbine.

V ne tako velikem številu smo se prijetno zabavali in veseli popoldan je kaj prehitro minil. Organizatorja, Diana in Simon sta poskrbela za vse potrebno in določila tudi naslednjega organizatorja.

MELITA JELEN

Foto: arhiv

Harmonikarji zmagali v rudarskih spretnostih

Ekipa Harmonikarskega orkestra Barbara Premogovnika Velenje je v okviru 32. Festivala idrijske čipke tekmovala v rudarskih spretnostih. Velenjski rudarji z odkopa k. G3/C v jami Preloge so pokazali svojo požrtvovalnost in odločno pometli s konkurenco.

Rudnik živega srebra v Idriji je v okviru 32. Festivala idrijske čipke organiziral družabno tekmovanje v rudarskih spretnostih pod naslovom »Bergmandlc«, ki ga vsako leto kot »Bergmandlfest« že tradicionalno prirejajo v okviru deželne akcije »HEIMATHERBST« v avstrijskem Bad-Bleibergu. Tekmovanja se udeležijo ekipe iz Avstrije in Slovenije, med njimi že tradicionalno 20-članski Harmonikarski orkester Barbara Premogovnika Velenje. S tričlansko ekipo velenjskih rudarjev z odkopa k. G3/C v jami Preloge, ki so jo sestavljali Branko Ramšak, Aleš Majhen in Mitja Avberšek, so se v soboto, 15. junija 2013, na Trgu sv. Ahacija pomerili v različnih rudarskih disciplinah, kot so vrtnanje vrtine, polnjenje rudarskega vozička in previjanje vrvi. Z ekipo velenjskih rudarjev so se pomerile ekipe idrijskih in zasavskih rudarjev ter ekipa rudarjev iz avstri-

Foto: arhiv

jskega BadBleiberga. Tudi letos so člani Harmonikarskega orkestra Barbara v rudarskih igrah premagali vso konkurenco in osvojili prvo mesto. Ob koncu tekmovanja se je druženje razvilo v družabni dogodek, na katerem so člani Harmonikarskega orkestra Barbara za udeležence 32. Festivala idrijske čipke pripravili tudi odličan koncert.

PV

Povabilo h kmetecu

Če boste v poletnih dneh zavili na Celjski grad, vam priporočam da se ob vračanju ustavite v gostilni Tlačan pri Kmetec. Povabila vas bosta velika tabla in strm 50 m dolg vzpon, a ne bo vam žal. Ne gre za zastoj reklamo, gre za to, da vam veseljem priporočimo kraj kjer si ne potešimo samo lahkote in žeje.

Že fasada gostilne vabi s svojo srednjeveško arhitekturo, ki se nadaljuje v prijetno notranjost, ki je opremljena s posrečeno mešanico starega in novega. O razgledu ne bi zgubljala besed, takšen je, da ponuja na krožniku celo Celje. In ko smo že pri krožniku, tega boste dobili bogato obloženega pa naj si boste zaželeli hladnega narezka ali pa cele pojedine.

Foto: Milojka B. Komprij

5 generacij Strahovnikovega rodu iz Lokovice

Videti skupaj pet generacij rodu je danes že prava redkost, vendar pa najdemo tudi takšne generacije. Oberova Marija iz Raven pri Šoštanju je lani septembra dopolnila 97 let.

Najstarejše dekle, druga od dvanajstih otrok, danes živi v Lokovici, kamor se je pred mnogimi leti poročila s že pokojnim Strahovnikovim Ivanom. Rodila je štiri otroke, Martina, Tilko, Milana in Mojco.

Najstarejši Martin, ki je lani dopolnil 74 let, je letos skupaj z ženo Anico zabeležil že 50 let poroke. Martin ima dve hčerki, Darinko in Renato. Ravno Darinka, letošnja abrahamka, je predstavnica tretje generacije, saj je sama že babica. Hčerka Melita ima malo manj kot leto dni staro punčko Niko.

Tako je sestavljen rod petih generacij, ki je v veliko veselje vsem najbližjim in želimo si, da bo še dolgo tako.

Po novem imajo tudi letni vrt. Ta se še posebej približuje staremu načinu kuhanja in slovenske kulinarike. Res toplo priporočam prijazno teraso, s pečjo, kaminom, krasnim razgledom in tudi prijaznim osebjem. Ne bodite začudeni, če vas bodo pričakali s harmoniko ali pa bo v kotu sobe med večerjo zapel pevski zbor.

Oče Dani Kmetec je s pomočjo družine začel z gostinstvom pred 14 leti, iz majhnega kluba je nastal objekt, kjer imajo prostor velike skupine, a tudi majhne družbe, najdejo prijetno zasebnost.

Posebnost gostišča so materiali, ki jih je Dani Kmetec vozil od vsepovsod, s Kozjanskega, Pirešica, Savinje pa tudi iz porušenih stavb. Tram, ki krasí enega od vhodov ima častljivo letnico 1866. Veliko je postoril sam, zato ima do objekta in njegovih vsebin še posebej domač odnos.

Pred kratkim je družina Kmetec organizirala dogodek, Dani Kmetec je nemalo ponosen predstavil zbranim svojega sina Danija, ki že nekaj let pridno pomaga pri ustvarjanju ponudbe, oziroma že sam prevzema posle v svoje roke.

Videti je, da je skupaj z lepim objektom in vanj vloženim trudom prevzel tudi spoštljiv odnos in podjetnost, ki bo gotovo še naprej privabljal dobre slovenske hrane željne goste. Kot rečeno letni vrt vabi s svojo posebno ponudbo, lahko pa se seveda oglasite samo na kavico. V izjemnem okolju in ob pogledu na Celje si jo boste zaželeli tudi drugič.

MILOJKA B. KOMPRIJ

32. srečanje Kortnikove rodbine

Vnedeljo 23. junija 2013 je na igrišču Donikov vrh v Lokovici potekalo že 32. srečanje Kortnikove rodbine.

Srečanje poteka vsako leto konec junija, organizira pa ga vsakoletni abrahamovec. Letos je srečanje pripravila Majda Florjanc. Spomnili smo se pred kratkim preminulega Antona Skornjška iz Šoštanja, čestitali okroglim jubilarantom v tem letu in zaploskali novim članom. Delo organizatorja je Majda predala naslednjemu abrahamovcu. Ob športnih igrah, pogovoru, hrani in pijači se je srečanje zaključilo pozno zvečer.

MELITA HUDEJ

Foto: arhiv

□ Pletena drevesa in dišeča zelišča

Stanovalci in zaposleni PV Zimzelena smo v letošnji prvi polovici leta sodelovali v dveh projektih, ki sta sofinancirana s pomočjo EU. Pri prvem, Iz preteklosti v prihodnost z modnimi velikani, smo bili partnerji, drugega – Medgeneracijsko sodelovanje – delavnice zeliščarstva v PV Zimzelenu – vodimo sami.

Čez »štrikani« most v PV Zimzelen

Koordinatorica prvega projekta je bila Ljudska univerza Velenje. Zasnovan je bil na pobudo velenjskega oblikovalca Mihe Cojhtra, gre pa za projekt, ki ohranja domačo obrt, stare običaje – pletenje, kvačkanje, šivanje – in ob enem spodbuja zanimanje za volno, oblikovanje izdelkov iz nje ter ekološko predelavo starih pletenih izdelkov.

Ob tem se je porodila še ideja za oblačenje dreves v parkih, na igriščih, pri tem pa bi ljudje vseh generacij intenzivno sodelovali s pletenjem, kvačkanjem, šivanjem in oblikovanjem izdelkov.

V PV Zimzelenu stanovalke veliko pletejo, zato nam ponudba za sodelovanje v tem projektu ni predstavljala posebnih težav, temveč poseben izziv. Zima je bila dolga in izkoristili smo jo za pletenje dolgih raznobarnih šalov. V pletenje je bilo vključenih 34 stanovalk in stanovalcev, 13 zaposlenih ter 9 prostovoljk Veronik.

Na bivalne enote smo postavili košaro s pletilkami in volno in povabili obiskovalce, svojce naših stanovalcev, da pletejo z nami. Kar nekaj se jih je ob klepetu s sorodniki tudi odzvalo temu povabilu.

V parku v Topolšici lahko občudujete »naše« oblačeno drevo, če pa boste vzeli pot pod noge proti PV Zimzelenu, boste na naše dvorišče prišli čez »štrikan« most in mimo oblečene smreke, po kateri plezajo muce.

Na levi strani se boste zagotovo ustavili ob senčnici z zavesami. Osem kvačkanih ali pletenih slik oz. izdelkov v njej predstavlja: Dolino meseca, v kateri stoji PV Zimzelen, sončni vzhod, rumeno pomlad z ivanjščicami in metulji, ki so značilnost Topolšice, sovo, ki jo pogosto slišimo v Dolini meseca, zelišči žajbelj in zimzelen, barvito jesen s pridelki, metuljevo pot, pod stropom pajčevino s pajki in metulji ter pletenine na klopcah in mizi.

Dišeča zelišča

Vrtnarjenje, nabiranje in sušenje zdravilnih rož in zelišč, kuhanje domačih čajev – vse to so dobro znane dejavnosti starejših ljudi in tako tudi večine sedanjih stanovalcev PV Zimzelena. Iz tega je zrastle ideja, da bi na dvorišču doma postavili zeliščni vrt in sami pridelovali zelišča in začimbnice.

Foto: Diana Janežič

Idejo smo razvili v projekt Medgeneracijsko sodelovanje – delavnice zeliščarstva v PV Zimzelen, ki od lanske jeseni poteka v okviru LAS Šaleške doline – Društvo za razvoj podeželja in bo izveden s finančno pomočjo Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (Leader).

S projektom želimo dati bivanju stanovalcev dodano vrednost, aktivno zaposlitev, priložnost za učenje, medgeneracijsko povezovanje s krajani, šolarji ter s pomočjo te dejavnosti in pridelkov promovirati PV Zimzelen v kraju in širše. K sodelovanju pri projektu smo pritegnili Inštitut za ekološke raziskave ERICo Velenje, kjer imajo bogate izkušnje tudi s pridelavo in predelavo zelišč. Sodelavki ERICa dr. Nataša Kopušar in dr. Nives Vrbič Kugonič sta v jesenskem in zimskem času pripravili tri predavanja, ki so se jih udeležili stanovalci, zaposleni in krajani Topolšice.

Spomladi smo ob senčnici zasadili jagodičevje, ribez, maline in robide, ter bezeg. V juniju smo na dvorišču postavili dve visoki gredi, ki bosta olajšali ukvarjanje z zelišči starejšim in stanovalcem na invalidskih vozičkih.

V petek, 14. junija, smo gredi zasadili z zelišči in začimbnicami. Stanovalci so v tej praktični delavnici z veseljem sodelovali. Ob sajenu so po vonju prepoznavali posamezna zelišča in pripovedovali svoje izkušnje z njihovo uporabo. V nadaljevanju bomo z zelišči zasadili še več korit in starih lesenih sodov.

Ker smo v PV Zimzelen po zeliščih poimenovali tudi vsako ob devetih bivalnih enot, je zdaj vsaka enota dobila lonec s svojim zeliščem, ki ga bo lahko negovala in uporabljala. V sklopu projekta bomo pripravili še čajanko, na kateri bomo izbrali »svojo« mešanico zelišč za pripravo čaja.

DIANA JANEŽIČ

□ Priznanje Naj prostovoljec za Veronike

Topolšica, 27. junij 2013 – V sredo, 26. junija 2013, je Mladinski svet Slovenije pod pokroviteljstvom predsednika RS Boruta Pahorja, in v sodelovanju z Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport na Brdu pri Kranju pripravil zaključno prireditve natečaja Prostovoljec leta.

Na natečaj za leto 2012 je 152 različnih prijaviteljev prijavilo 187 posameznikov in 64 projektov; vse statistike natečaja so letos rekordne. Med dobitniki priznanj za sodelovanje v natečaju so bile tudi prostovoljke Veronike, ki so družabnice stanovalcem PV Centra starejših Zimzelen v Topolšici.

Namen projekta prostovoljskega dela v PV Zimzelen je, da stanovalcem, ki nimajo obiskov svojih bližnjih ali pa so ti iz različnih vzrokov okrnjeni, omogočimo lažje sobivanje v domu s podporo prostovoljca. Cilji projekta so naravnani k reševanju različnih problemov na področju socialnega življenja, vzpostavljanju družabništva in višje kakovosti življenja stanovalcev.

Prostovoljke Veronike, zdaj jih je že 18, so žene srednje, aktivne generacije, v zadnjem času se vključujejo tudi mlajše. S stanovalci se pogovarjajo in jim prisluhnejo. Z njimi hodijo na sprehod, izmenjujejo drobne pozornosti, predvsem pa jim dajo občutek pripadnosti, varnosti in pomembnosti. So pomemben člen PV Zimzelena, za stanovalce so vez

z zunanjim svetom, toplina nasmeha in lepe besede.

Prireditve so se udeležile štiri prostovoljke Veronike, ki so povedale, da se čutijo počaščene, da jih je PV Zimzelen prijavil na natečaj. »S tem ste nam izkazali čast in se nam zahvalili za naše sodelovanje z vami. Sicer pa je pomembnost in velikost posameznega prostovoljskega dela težko meriti. Pri tem niso kriteriji število ur, ki jih nekdo opravi, niti koliko ljudem pomaga. Vsaka pomoč ali sodelovanje je za tistega, ki to potrebuje in prejme, neprecenljiva,« so po podelitvi povedale Veronike.

DIANA JANEŽIČ

Prostovoljke PV Zimzelena Veronike (v sredini) ob vodji projektov in vodji prostovoljstva v PV Zimzelenu. Foto: Diana Janežič

Območno združenje VVS Šoštanj je ocenilo svoje delo in si postavilo nove cilje

Člani Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Šoštanj, ki so letos 13. aprila 2013 na Glavnem zboru Zveze veteranov vojne za Slovenijo v Zagorju bo Savi bili sprejeti kot 57. območno združenje v polnopravno članstvo Zveze veteranov vojne za Slovenijo, ki trenutno šteje 180 veterank in veteranov iz območja občine Šoštanj, Velenje in širše, so se zbrali v petek, 24. maja 2013, da opravijo pregled svojega dela v preteklem letu in si zastavijo nove cilje.

Delovno predsedstvo 3. občnega zbora OZ VVS Šoštanj. Foto: arhiv

Iz poročila, ki ga je podal predsednik območnega združenja Šoštanj Leon Stropnik ter vodje posameznih dejavnosti, je bilo razvidno, da je bilo združenje v preteklem letu zelo aktivno. Saj so se poleg tega, da so odkrili spominsko obeležje pri planinskem domu na Smrekovcu, kjer je nekaj časa bil skrit helikopter TO - 001 Velenje, uspešno organizirali strokovno ekskurzijo na Severno Primorsko in se tudi aktivno ukvarjali z drugimi dejavnostmi. Med njimi gre izpostaviti predvsem pohodnike, ki so se udeležili kar petih pohodov. Veterani območnega združenja Šoštanj pa so sodelovali tudi na različnih športnih srečanjih veteranov ter dosegali zavidljive rezultate.

Šoštanjski veterani uspešno izvedli 1. strelsko tekmovanje za prehodni pokal občine Šoštanj in OZ VVS Šoštanj v streljanju z vojaško puško

Občina Šoštanj in Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Šoštanj sta v sodelovanju s Strelskim društvom Dolič v soboto, 1. junija 2013 organizirala 1. strelsko tekmovanje za pokal Občine Šoštanj in Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Šoštanj v streljanju s polavtomatsko vojaško puško PAP CZ, kalibra 7.62 mm. Tekmovanje je potekalo na zelo lepo urejenem strelišču Strelske družine Dolič v Gornjem Doliču v občini Mislinja, ki ima vsa potrebna dovoljenja za streljanje z vojaškim in vsem ostalim lovskim in športnim orožjem.

Pokrovitelj 1. tekmovanja z vojaško puško je bila Občina Šoštanj in OZ VVS Šoštanj, pokale in medalje za tekmovalce pa je prispeval pokrovitelj tekmovanja, občina Šoštanj. Tekmovanje se je pričelo 09. uri in je potekalo ekipno (trije člani) in posamično s polavtomatsko puško

Tudi za v prihodnje so trdno odločeni nadaljevati z aktivnostmi, katerih cilj je krepitev ljubezni do domovine in ohranjanju spomina na osamosvojitveno vojno. Hkrati pa jim bo ena najpomembnejših nalog tudi skrb za člane veterane vojne za Slovenijo. Letos je pred šoštanjskimi veterani še eno dejanje, na katerega so ponosni. Razvili bodo svoj prapor, ki bo na prireditvah predstavljal Območno organizacijo zveze veteranov vojne za Slovenijo Šoštanj. Sodelovali bodo tudi z drugimi veteranskimi združenji. Še posebno pozornost bodo posvečali sodelovanju s policijskim veteranskim združenjem Sever, saj le to združuje soborce, ki so se sicer v drugačnih uniformah leta 1991 borili za iste cilje.

Niso pa se pozabili zahvaliti tudi najaktivnejšim članom, kakor tudi vsem, ki so v preteklem letu sodelovali z združenjem.

Občnega zbora OZ VVS Šoštanj se je udeležil tudi predsednik Pokrajinskega odbora veteranov vojne za Slovenijo Zahodnoštajerske pokrajine major Zdenko Terpin, ki je udeležence zbora toplo pozdravil in jim čestital ob uspehih in dosežkih ter zaželel dobrodošlico v Pokrajinski odbor Zahodnoštajerske pokrajine, kot 10. veteranskemu območnemu združenju. Predsednik PO VVS Zdenko Terpin in predsednik OZ VVS Šoštanj Leon Stropnik sta ob zaključku zbora svečano podelila 54 članskih izkaznic Zveze veteranov vojne za Slovenijo novim članom območnega združenja Šoštanj.

Po končanem uradnem delu so se veterani še dolgo zadržali v prijetnem klepetu ob obujanju spominov na tiste negotove in usodne dni pred dobrimi dvaindvajsetimi leti. Pokomentirali pa so tudi najaktualnejše dogodke ter tako dokazali, da jim tudi danes ni vse eno za prihodnost naše domovine Slovenije.

ZDENKO ZAJC

Podelitev članskih izkaznic Zveze veteranov vojne za Slovenijo 54 novim članom OZ VVS Šoštanj. Foto: arhiv

PAP, kalibra 7,62 mm na razdaljo 100 metrov. Tekmovalci so streljali leže z roke brez naslona na v tarčo velikosti 50 x 50 cm. Na voljo je bilo pet poskusnih strelcev v roku petih minut in deset strelcev za oceno v roku desetih minut.

Sodobno urejeno strelišče SD Dolič, na katerem se lahko strelja z vsemi kalibri orožja. Foto: arhiv

Najboljši rezultat v skupni ekipni razvrstitvi je dosegla ekipa Strelskega društva VETERAN Kamnik (Janez Volkar, Zdravko Vrankar in Renato Uranič), ki je zasedla 1. mesto z 215 zadetimi krogi, druga je bila ekipa Veteranskega združenja Sever za celjsko območje (Janez Šašek, Dejan Matek in Boris Gorišek) z 208 krogi, tretja pa ekipa OZ VVS Velenje (Viktor Slatinek, Martin Hudales in Milan Hrovat) z 206 krogi. Nehvaležno četrto mesto je osvojila ekipa OZ VVS Šoštanj (Robert Borovnik, Damjan Turinek in Franc Oštir) z osvojenimi 195 krogi.

Prve tri zmagovalne ekipe 1. tekmovanja v streljanju z vojaško puško PAP za pokal občine Šoštanj. Foto: arhiv

V posamični razvrstitvi je bil najboljši strelca iz združenja Sever za celjsko območje Dejan Matek z 83 osvojenimi krogi, drugi z 76 krogi je bil Andrej Feguš iz OZ VVS Ljubljana z 76 krogi in tretji Renato Uranič iz

SDV Kamnik, prav tako z 76 krogi.

Istočasno je potekalo tudi tekmovanje v posamični konkurenci za najboljšega strelca iz Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Šoštanj. Najboljši trije strelci so bili Robert Borovnik, ki je prejel zlato medaljo in prehodni pokal, drugo mesto je zasedel Damjan Turinek, tretji pa je bil Franc Oštir.

V ženski konkurenci je prvo mesto zasedla Danica Stropnik, druga je bila Vanda Zajc in tretja Sonja Čanč.

Zaradi odsotnosti župana občine Šoštanj je tekmovalce v imenu občine Šoštanj nagovoril in jim čestital predsednik veteranskega združenja Šoštanj Leon Stropnik, ki je ekipam in najboljšim strelcem podelil bronasta, srebrna in zlata priznanja, najboljši ekipi iz Strelskega društva VETERAN Kamnik pa prehodni pokal občine Šoštanj.

Organizatorji iz OZ VVS Šoštanj so potrdili, da so odlični organizatorji, prav tako vrhunske strelske ekipe, ki so pokazale izjemno tekmovalnost in strelsko znanje na odlično urejenem strelišču Strelske družine Dolič. Na zaključku tekmovanja je udeležence obiskal in pozdravil gostitelj občine, v kateri se je odvijalo tekmovanje, župan občine Mislinja g. Franc Šilak.

1. odprto tekmovanje v streljanju z vojaško puško PAP za pokal občine Šoštanj v Doliču je odlično uspelo, ob tem pa se je ponudila ponovno odlična priložnost za prijateljsko srečanje sosednjih veteranskih in drugih organizacij, veteranov ZVVS in Sever, ter častnikov Zveze slovenskih častnikov, ki so se udeležili tega tekmovanja.

Po zaključku tekmovanja, so se ob dobri kulinarčni ponudbi udeleženci zadržali v prijateljskem druženju, navezali nova prijateljstva in poglobili sodelovanje, vsi udeleženci pa so prejeli tudi vabilo na 2. strelsko tekmo v letu 2014.

ZDENKO ZAJC

OZVVS Šoštanj pridobil Status društva, ki deluje v javnem interesu na področju obrambe

Z veselijem obveščamo vse spoštovane veteranke in veterane, prijatelje in simpatizerje Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Šoštanj, da nam je Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije, dne 31.05. 2013 z odločbo podelilo:

Status društva, ki deluje v javnem interesu na področju obrambe.

Iz tega statusa izhajajo določene obveznosti, ki jih ima Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Šoštanj tako do Ministrstva za obrambo Republike Slovenije, pa tudi do vseh šoštanjskih veterank in veteranov, hkrati pa tudi določene pravice. Podelitev statusa vse veteranke in veterane OZ VVS Šoštanj zavezuje, da bodo v prihodnosti še bolj zavzeto delovali in po vseh svojih močeh, razširjali domoljubje in blagovno znamko njihovega društva ter prispevali k popularizaciji zgodovinskega, spominskih slovesnosti, športnih aktivnosti, družabnosti, humanitarne dejavnosti, in prijateljstva. Na seznam upravičencev smo se s pridobitvijo zgornjega statusa društva v javnem interesu uvrstili tudi mi in ta status začeli z letošnjim letom.

Izpolnite obrazec in podarite del vaše dohodnine OZVVS Šoštanj

V skladu s 142. členom Zakona o dohodnini – ZDoh-2 (Uradni list RS, št. 51/10) lahko davčni zavezanec rezident zahteva, da se do 0,5% dohodnine, odmerjene po tem zakonu od dohodkov, ki se všttevajo v letno davčno osnovo, nameni za financiranje splošno - koristnih namenov. Za splošno - koristne namene se štejejo humanitarni nameni (vključno z varstvom človekovih pravic), nameni varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, invalidski, dobroteljni, ekološki, kulturni, športni, religiozni in drugi nameni, ki se opravljajo v okviru dejavnosti rezidentov Slovenije, ki so po posebnih predpisih ustanovljeni za opravljanje navedenih dejavnosti kot nepridobitnih dejavnosti, in katerim je s posebnim

zakonom ali na podlagi posebnega zakona, zaradi opravljanja te dejavnosti priznan poseben status ali določeno, da je njihova dejavnost v javnem interesu ali da je dobrodelna.

Prosimo vse veteranke in veterane vojne za Slovenijo, veteranke in veterane OZ VVS Šoštanj, prijatelje in simpatizerje, da namenijo del dohodnine Območnemu združenju veteranov vojne za Slovenijo Šoštanj, Trg svobode 12, 3325 Šoštanj, davčna številka 45200122. OZ VVS Šoštanj bo prejel vašo donacijo, če dostavite izpolnjen obrazec na DURS do 31. decembra 2013. Vse lahko storite kadar koli prek sistema eDavki na spletni strani <http://edavki.durs.si>, pisno ali ustno na zapisnik pri davčnem organu. Izpolnjen obrazec **Zahteva za namenitev dela dohodnine za donacije** dobite na spletni strani Davčne uprave in ga lahko pošljete po pošti tudi na naslove pristojnih davčnih uradov.

Obrazec izpolnite takole:

Ime oziroma naziv upravičenca	Davčna številka upravičenca	Odstotek (%)
OZ VVS Šoštanj	4 5 2 0 0 1 2 2	0,5%*

*Višino odstotka izberite sami, namenite lahko (največ) do 0,5%

Če namenite 0,5% dohodnine Območnemu združenju veteranov vojne za Slovenijo Šoštanj, boste ta del sredstev namesto v proračun namenili našemu območnemu veteranskemu združenju Šoštanj, vaša dohodnina pa bo ob tem ostala nespremenjena. Sredstva bomo porabili za dejavnosti Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Šoštanj, v katerih ne manjka humanitarne dejavnosti, zgodovinskega, spominskih slovesnosti, športnih aktivnosti, družabnosti in prijateljstva.

Iskrena HVALA vsem, ki boste del dohodnine namenili za Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Šoštanj.

ZDENKO ZAJC

ZVRST	KDAJ	KAJ	KJE	ORGANIZATOR
predstavitve	sreda, 3.7. od 12:00 do 17:00	Računalniška delavnica: Elektronska pošta Gmail	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
predstava	sreda, 3.7. ob 18:00	Ana Desetnica	Trg svobode (pred občino)	Zavod za kulturo Šoštanj
planinstvo	sobota, 6.7. do 7.7.	Zugspitze - Nemčija, Bavarska (zahtevna pot)	Odhod iz AP Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
rekreacija	ponedeljek, 8.7. ob 8:00	Sprehod za zdravje	Zbirno mesto pred Občino Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
predstavitve	sreda, 10.7. od 12:00 do 17:00	Računalniška delavnica: Razvijanje fotografij preko spleta	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
planinstvo	sobota, 13.7.	Planjava (tura, zahtevna pot)	Odhod iz AP Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
zabava	sobota, 20.7. ob 17:00	3. šaljivo gasilsko tekmovanje v Gaberkah	Gasilski dom Gaberke	Prostovoljno gasilsko društvo Gaberke
planinstvo	nedelja, 21.7.	Skupna akcija šaleških PD (Logarska dolina)	Odhod iz AP Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
prevzem	nedelja, 21.7. ob 15:00	Prevzem novega gasilskega vozila	Gasilski dom Gaberke	Prostovoljno gasilsko društvo Gaberke
rekreacija	ponedeljek, 22.7. ob 8:00	Sprehod za zdravje	Zbirno mesto pred Občino Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
predstavitve	sreda, 24.7. od 12:00 do 17:00	Računalniška delavnica: Nakupovanje preko spleta	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
festival	četrtek, 25.7. do 27.7.	Sončenje (delavnice, šport, glasba, kino...)	Račji polotok ob Šoštanjskem jezeru	MC Šoštanj, ZKŠ in TOD Šoštanj
rekreacija	ponedeljek, 29.7. ob 8:00	Sprehod za zdravje	Zbirno mesto pred Občino Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
predstavitve	sreda, 31.7. od 12:00 do 17:00	Računalniška delavnica: Ustvarimo si Facebook profil	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
rekreacija	ponedeljek, 5.8. ob 8:00	Sprehod za zdravje	Zbirno mesto pred Občino Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
predstavitve	sreda, 7.8. od 12:00 do 17:00	Računalniška delavnica: Osnove Worda	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj

ZVRST	KDAJ	KAJ	KJE	ORGANIZATOR
planinstvo	sobota, 10.8. do 11.8.	Jalovec (tura, zelo zahtevna pot)	Odhod iz AP Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
rekreacija	ponedeljek, 12.8. ob 8:00	Sprehod za zdravje	Zbirno mesto pred Občino Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
predstavitve	sreda, 14.8. od 12:00 do 17:00	Računalniška delavnica: Osnove Excela	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
zabava	petek, 16.8. ob 20:00	Za zabavo bo poskrbel ansambel SmeH in skupina Kingston	Gasilski dom Šoštanj	Prostovoljno gasilsko društvo Šoštanj
planinstvo	sobota, 17.8. do 18.8.	Triglav (tura, zelo zahtevna pot)	Odhod iz AP Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
zabava	sobota, 17.8. ob 16:00	30. tekmovanje s starimi brizgalnami in zabava z ansamblom Mladi Dolenjci in Fantje s Praprotna	Gasilski dom Šoštanj	Prostovoljno gasilsko društvo Šoštanj
rekreacija	ponedeljek, 19.8. ob 8:00	Sprehod za zdravje	Zbirno mesto pred Občino Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
predstavitve	sreda, 21.8. od 12:00 do 17:00	Računalniška delavnica: Osnove PowerPointa	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
planinstvo	sobota, 24.8. do 31.8.	Planinski tabor za osnovnošolce - Dovje	Odhod iz AP Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
rekreacija	ponedeljek, 26.8. ob 8:00	Sprehod za zdravje	Zbirno mesto pred Občino Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
planinstvo	torek, 27.8. do 1.9.	Planinski tabor – Apenini (Italija)	Odhod iz AP Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
predstavitve	sreda, 28.8. od 12:00 do 17:00	Računalniška delavnica: Osnove interneta	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
film	četrtek, 29.8. ob 19:30	Poletni filmski večeri	Muzej usnjarstva na Slovenskem	Muzej usnjarstva na Slovenskem
rekreacija	petek, 30.8. do 1.9.	Športne prireditve v Belih Vodah	Športno igrišče v Belih Vodah	Športno društvo Vulkan
film	petek, 30.8. ob 19:30	Poletni filmski večeri	Muzej usnjarstva na Slovenskem	Muzej usnjarstva na Slovenskem
koncert	sobota, 31.8. ob 18:00	Smallfest	Račji polotok ob Šoštanjskem jezeru	ZKŠ in MC Šoštanj

Župan nagradil 16 devetošolcev

S15. junijem se je od osnovnošolskih klopi poslovila še ena generacija šoštanjskih osnovnošolcev. To je bila zadnja generacija, ki je šolanje začela v dveh šolah – Kajuhovi in Biba Röckovi, že v drugem razredu so namreč ti otroci sedli v skupne klopi Osnovne šole Šoštanj, ki je letos dobila novo ime – Osnovna šola Karla Destovnika-Kajuha Šoštanj.

Na tradicionalnem sprejemu, ki ga Občina Šoštanj vsako leto pripravi za najboljše, je župan Darko Menih nagradil šestnajst devetošolcev, ki so ves čas šolanja dosegali odličen uspeh oz. dosegli povprečni uspeh 4,53.

V svojem nagovoru je župan vsem čestital in jim želel veliko uspeha tudi v prihodnje. Povedal je, da ga vsako leto znova preseneča izredna moč mladega duha, kaj vse so zmožni doseči ob pravilni motivaciji in podpori svojih staršev in učiteljev. Izpostavil je, da gre za posebno generacijo, ki je hodila na kar tri šole – Kajuhovo in Biba Röckovo, OŠ Šoštanj in ponovno Kajuhovo. Vsem je podaril knjige Toneta Ravnikarja Pozdrav iz Šoštanja – mesto na starih razglednicah. Ob tem je poudaril, da gre za knjigo, ki daje velik pomen domačemu kraju in njegovi bogati zgodovini.

Knjižne nagrade so se razveselili: Franc Klavž, Mojca Kotnik, Klara Rotnik, Katarina Skornšek, Noemi Čop, Lara Grazer, Eva Kropušek,

Foto: Tjaša Rehar

Maša Ovnik, Lovro Pečnik, Marko Plankelj, Tim Vučina, Žiga Volk, Klara Geršak, Simon Langus, Nik Nadvežnik in Monika Tajnik.

Župan se je zahvalil za njihovo skrbno delo z mladimi vodstvu OŠ Karla Destovnika-Kajuha Šoštanj – mag. Majdi Zaveršnik Puc in obema pomočnicama – Jožici Andrejc in Zdenki Klanfer ter vsem trem razrednikom devetih razredov: Borisu Plambergerju, Danici Švarc in Albinu Rak. Vsem je podaril Vodnik po stalnih zbirkah vile Mayer in jih povabil naj čim večkrat obišejo to prelepo vilo.

Lep kulturni program so izvedle učenke Glasbene šole Frana Koruna Koželjskega Velenje Brina Stropnik na kitari in Lara Grazer ter Klara Rotnik s prečnima flautama. Slednji sta bili tudi prejemnici knjižne nagrade.

TJAŠA REHAR

Naš stari klavir

Letošnje leto bo prav gotovo pomembno še zaradi ene pridobitve. Popraviti smo dali klavir znamke Boesendorfer, ki ima častitljivo starost, saj je bil izdelan nekje okoli leta 1923-24. Klavir je bil v precej slabem stanju predvsem zato, ker je bilo počeno resonančno dno. Vendar se je mojster Igor Goršič lotil tega našega starčka in danes imamo klavir, ki ga bomo na šoli lahko uporabljali še mnogo, mnogo let.

Ob tej priložnosti bi se zahvalila vsem, ki ste nam priskočili na pomoč: KS Šoštanj, še posebno pa gospodu Marjanu Penšku, ki je pomagal in zagнал akcijo zbiranja finančnih sredstev in bil hkrati tudi sam velik dobrotnik.

“Ta bo ostal pri meni!” je rekel Fran Miličinski Ježek v filmu Dobri stari pianino. Na naši šoli pa bo ostal naš klavir. Prenovljeni klavir je prvič preizkusila Olga Ulokina na koncertu 10. maja, ko je spremljala sekstet Anima vita, 24. junija pa so ga lahko na proslavi občudovali in slišali tudi učenci šole. Glasbeni program so pripravili profesorji Glasbene šole Frana Koruna Koželjskega Velenje, ki so bili nekoč učenci ene izmed obeh osnovnih šol v Šoštanju: Anja Rosec, Valentina Čas, Tea Plazl, Davor Plamberger in Miran Šumečnik.

JOŽICA ANDREJC

Foto: arhiv OŠ KDK Šoštanj

Z roko v roki

Vsredo, 19. junija, je bil na OŠ Karla Destovnika-Kajuha Šoštanj poseben dan. Člani Šolskega sklada so na športnem igrišču organizirali dobrodelno prireditev, na kateri so se predstavile VRAŽJE SLOVENKE – smučarske skakalke, Primož Peterka, državni prvaki RK Gorenje s trenerjem Brankom Tamšetom, ansambel Sredenshek z gostjo Zlato Martinc in ansambel Hooruk, povezoval pa je športni novinar Tomaž Hudomalj. Zapeli so tudi združeni pevski zbori šole.

Na stojnicah smo ponudili palačinke, limonado, lučke, kornete, pecivo, ki so ga spekli pri gospodinjstvu, lizike pa so tudi pripravili učenci. Za vstopnice so v oddelku podaljšanega bivanja izdelali rožice, prodajali pa smo tudi »KUL« majice kajuhovcev. Zahvaljujemo se vsem, ki so nam pri tej prireditvi pomagali, tudi članom Šolskega sklada in učiteljem, ki so na dobrodelni prireditvi priskočili na pomoč. Zbrani denar bomo v naslednjem šolskem letu namenili za stroške dni dejavnosti.

JOŽICA ANDREJC

Likovni svet otrok, 2013

Vmaju so v avli OŠ Karla Destovnika Kajuha Šoštanj odprli že 45. razstavo Likovni svet otrok.

Razpis za natečaj letošnje razstave, ki je dobila naslov Iskanje novih možnosti, je bil objavljen že v decembru lansko leto.

Komisija je tudi letos ocenjevala po določenih kriterijih. Sodelovale so številne osnovne šole in vrtci iz celotne Slovenije. S

lavnostni podelitvi priznanj najboljšim izdelkom je sledil kulturni program, ki so ga popestrili učenci in učenke OŠ KDK Šoštanj.

Na razstavi je skupaj razstavljenih 451 likovnih del, sodelovalo je 53 slovenskih osnovnih šol in 5 podružničnih šol.

MRH

□ Nepozabna predstava v vrtu vile Mayer

Občina Šoštanj je za to šolsko leto zaključila z izvajanjem pedagoških programov v vili Mayer. Zanimivi, poučni, igrivi in tudi zabavni sklopi so navdušili najmlajše obiskovalce vile. V petek, 7. junija, so vilo obiskali prav posebni gostje – učenci in učitelji Centra za vzgojo, izobraževanje in usposabljanje (CVIU) Velenje.

Foto: arhiv občine Šoštanj

Foto: arhiv občine Šoštanj

Še preden so se sami podali raziskovat skrivnosti vile Mayer in njenega vrta, so v vrtu vile zaigrali nepozabno predstavo Palčica, ki nikogar ni pustila ravnodušnega. Z navdušenjem so jo sprejeli otroci Vrta Šoštanj – enote Brina.

TJAŠA REHAR

□ Po nagrado v Ljubljano

Naš vrtec je že peto leto zapored sodeloval v projektu Moja reka si. Med sodelujočimi je bila tudi skupina Labodov z vzgojiteljicama Darjo Jelenko in Tino Grebenšek. S strokovnjaki in različnimi organizacijami so raziskovali, kako bi lahko superjunak pomagal ohranjati vode v našem okolju. V sklopu projekta je nastala čistilna naprava za Družmirsko jezero in superjunak Tresimir. Sodelovalo je 62 ekip iz vrtcev, osnovnih in srednjih šol iz cele Slovenije, ekipa Labodov pa je dosegla 4. mesto. Po nagrado so se odpravili v Ljubljano, kjer jih je čakala vožnja z ladjico po Ljubljani in podelitev priznanj in praktičnih nagrad v Mestnem muzeju.

Foto: arhiv vrtca

Foto: arhiv vrtca

Muhasto vreme v tem mesecu nam je ponagajalo in zaključna srečanja smo izvedli na drugačen način. Dve skupini sta imeli zaključek v vrtcu, kjer so se otroci skupaj s starši igrali različne igre, prepevali ob klavirju in plesali. Otroci in starši drugih dveh skupin pa smo popoldne preživeli v družbi tabornikov v telovadnici REKS-a. Preizkušali in spoznavali smo taborniške spretnosti in veščine, peli ob kitari in se igrali z baloni. Iz enote Brina se v tem mesecu poslavlja kar nekaj otrok. Zaključuje se njihovo predšolsko obdobje, v katerem jim je bil vrtec drugi dom. Vzgojiteljice smo jim poskušale pričarati pravljico, jih popeljale čez mnoge stopnice v njihovem razvoju, se z njimi veselile uspehov in jim nudile topel objem in spodbudo ob težavah. Dragi otroci, lepo se imejte v šoli!!!

SILVIJA VRHOVNIK GORŠEK
VRTEC ŠOŠTANJ, ENOTA BRINA

Foto: arhiv vrtca

V mesecu juniju z otroki v enoti Brina skrbimo za svoje zdravje z gibanjem, uživanjem veliko zdrave hrane in tekočine. Ko je vroče, poskrbimo za igro v senci in primerno zaščito pred soncem s kremami in pokrivali. Vključeni smo v program Mali sonček, v sklopu katerega pridno izvajamo različne gibalne aktivnosti. Hodimo na dolge sprehode in izlete, svoje spretnosti preizkušamo na skirojih, odtekli smo prvi mini kros, igramo se z vodo... Otroci v gibanju uživajo, se ga veselijo in ga potrebujejo, saj je to njihova osnovna potreba.

Vabljeni k branju – novi prostori knjižnice v Šoštanju

Vpetek, 21. Junija, je bilo svečano odprtje novih prostorov knjižnice, ki se je iz Kulturnega doma Šoštanj preselila v večje prostore Pilon Centra v Šoštanju. Selitvi so narekovale prostorske potrebe, rešitev, ki je bila realizirana, pa se zdi ta trenutek najbolj idealna.

Foto: arhiv

Na svečanosti je zbrane nagovoril župan Občine Šoštanj Darko Menih, ki je poudaril pomen kulture in tradicije v kraju, ki se je zelo zaveda lokalna skupnost. Zaželel je veliko bralcev in predvsem veliko modrosti, ki jo lahko dobimo iz prebranega. Vlado Vrbič, direktor Knjižnice Velenje je nanizal nekaj kronoloških in aktualnih dogodkov v zvezi z knjižnico in knjižničarstvom ter bralci v Šoštanju. Zahvalil se je arhitektu Roku Polesu in vsem izvajalcem ter knjižničarkam za pomoč in seveda občini Šoštanj, ki je pri selitvi plodno sodelovala. V znak zahvale je županu izročil Dekle s knjigo, skulpturo domačega umetnika Tineta Kosa.

Foto: arhiv

Trak, na katerem so bili verzi poezije pesnika Karla Destovnika Kajuha so prerezali šoštanjski župan ter najstarejši (po letih dela v Šoštanju) knjižničarki Marjana Boruta in Anica Macur. V kulturnem dogodku je sodelovala pevka Aleksandra Cavnik, ki je posebej za to priložnost uglasbila in priredila štiri Kajuhove pesmi.

Bogata zgodovina šoštanjske knjižnice sovпада z razvojem knjižničarstva v Šaleški dolini, konkretnije v čas pred 160 leti, ko je šoštanjski učitelj Peter Musi ustanovil bukvarno, prvo javno knjižnico. Tudi prva čitalnica je bila v Šoštanju, oziroma v njegovi bližini. Pri Ba-

sistu v Družmirju je bila že leta 1882 in od takrat dalje je imel Šoštanj knjižnico ali celo več knjižnic, ki so delovale zaradi šolskih, društvenih in podobnih potreb. Leta 1947 je bila ustanovljena okrajna ljudska knjižnica v Šoštanju, kasnejša sindikalna. Leta 1962, aprila je bila ustanovljena Knjižnica Šoštanj, ki se je leta 1970 združila z velenjsko knjižnico, obe pa leta 1976 še z Muzejsko zbirko v Kulturni center Ivana Napotnika Velenje. Od leta 2008 je Knjižnica Velenje z oddelkoma v Šmartnem ob Paki in Šoštanju spet samostojna. Knjižnica Šoštanj je do sedaj delovala na naslovih: prostori Občine Šoštanj, Kulturni dom, stara Pošta, spet Kulturni dom in sedaj Pilon Center. Prvi zaposleni v knjižnici je bil Rudolf Lah, nasledila ga je Bosiljka Salmič, nato Anica Macur, tri leta je bila v Šoštanju Damijana Selan in trinajst let Marjana Boruta. Sedaj ima Šoštanj dve knjižničarki: Marjetko Blatnik in Andrejo Kolenc.

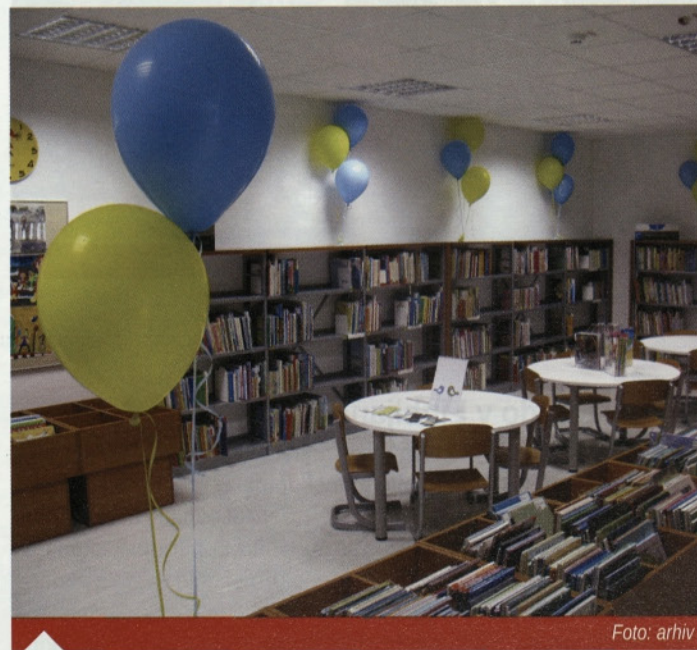

Foto: arhiv

Sedaj je delovni čas: ponedeljek, torek, sredo, petek od 10.00 do 18.00 in ob četrtkih od 12.00 do 16.00. v poletnem času pa bo knjižnica odprta trikrat na teden, ponedeljek in sredo ob 12.00 do 18.00 in ob petkih od 08.00 do 14.00.

Kontakt: 083 843 888

MILOJKA B. KOMPREJ

Direktor Knjižnice Velenje Vlado Vrbič je ob tem povedal: Splošna knjižnica pomeni po Unescovem Manifestu iz leta 1994 dejansko vrata lokalni skupnosti do znanja, zagotavlja osnovno podstavo učenja od mladosti in starosti, samostojnega sprejemanja odločitev in kulturnega razvoja posameznika. Storitve splošne knjižnice so na voljo uporabnikom po načelu enakega dostopa.

Z novimi prostori knjižnic v Pilon centru, ki merijo 393 kvadratnih metrov, smo pridobili na prostoru, saj je prejšnja površina dosegala le polovico zahtevane (standardi za splošne knjižnice 2005-2015). Prostor smo iskali od leta 2011, kar nekaj idej je bilo, tudi bivši prostori tovarne usnja, pa Mercator, končno smo si bili enotni, da so najbolj primerne površine v Pilon Centru, kjer je prednost tudi frekvenca obiskovalcev. V mesecu aprilu in maju je padla končna odločitev, tako je bilo za realizacijo pravzaprav zelo malo časa. V novi knjižnici je 800 tekočih metrov polic, več prostora, predvidenih trinajst računalnikov za uporabni, v njem je prijeten otroški kotiček, čitalnica in prostor za prireditve. Oprema je skoraj vsa nova. Knjižnico dopolnjuje originalen spomenik Karla Destovnika Kajuha, delo Marjana Keršiča Belača, (obstajajo še trije odlitki), Dekle s knjigo, skulptura slovenskega kiparja Tineta Kosa in slika Šolarka slikarja Jožeta Svetina.

Veseli smo, da je v Šoštanju zraslo tako število enot, sedaj jih je 48 406 in članov, ki jih je sada kar 1591. Tudi v prihodnje pričakujemo rast članov in razmišljamo o večji dostopnosti kar se odpiralnega časa tiče.

□ Predstavitev Rezmanovega romana *Zahod jame* v Jami

Srhljivo romantična pripoved o nastajanju nove knjige se je lahko zgodila le pod zemljo.

Nominiranec za letošnjo Delovo nagrado Kresnik, pisatelj Peter Rezman, je v minulem mesecu na različnih krajih Šaleške doline in v Sloveniji, predstavljal svojo novo knjižno delo, roman *Zahod jame*. Na povabilo vodstva Premogovnika Velenja in Muzeja premogovništva Slovenije v Velenju, je potekala ena od predstavitev v četrtek, 6. junija 2013, v Ligijevem salonu v nedrih Škalske jame.

Foto: Jože Miklavc

Tadeja Mravljak Jegrišnik je gostila pesnika, pisatelja in dramatika, domačina Petra Rezmana, ki je s knapovskim okoljem v precejšnji meri še vedno prežet. S »kopanjem« po spominih na svoje petletno delo in izobraževanje v velenjskem Premogovniku, je zavrtal v najbolj skrivnostne detajle življenja rudarjev in se z njimi dodobra identificiral. Tako kaže njegovo pisateljsko ustvarjanje. In takšno oceno in priznanje mu je ob tem izrekel tudi »prvi Knap« Premogovnika Velenje dr. Milan Medved. Ideje za veliko njegovih knjig so nastajale prav v rovih pod starim jaškom Škale, ko je bil Peter Rezman zaposlen v tedanjem Rudniku lignita Velenje in je s svojo intuicijo, čustvenim ter človeškim potencialom, sprejemal svet trdega dela, črno zemljo z malo umetne svetlobe ter totalno odrezanostjo od tistega življenjskega prostora, ki ga dnevno osvetljuje sonce. Dolga leta so minila, ko so se vtisi, doživetja in primerjave z zunanjim življenjem zložili v plast nabranega gradiva, ki jo je Rezman pričel »kopati iz jame«. In nakopalo se je toliko doživetij, spominov, dogodkov, knapovskih dogodivščin, da jih je komaj »nazajbral« v »Zahod jame«. Za svoje zadnje pisateljsko delo je bil opažen in nominiran za Kresnika.

Rezman v pogovoru s Tedejo Jegrišnik. Foto: Jože Miklavc

Peter Rezman je postal širšemu občinstvu znan z zbirko kratke proze *Skok iz kože*, za katero je dobil nagrado Dnevnikova fabula leta 2009. Njegova pisateljska pot pa se je začela precej prej, z zbirko *Pesmi iz premoga*. Opus njegovega ustvarjanja je zajeten, obsega pa vse literarne zvrsti, različne slogovne prijeme in tematike. Za knjigo *Zahod jame*, o kateri je tekla beseda v jamskem muzeju, je bil nominiran za nagrado Kresnik za najboljši slovenski roman leta, strokovna žirija pa je med petimi deli in avtorji v nedeljo, 23. junija na Rožniku pri Ljubljani, izbrala drugega avtorja.

»Pripovedovalec romana *Zahod jame* je zdaj že upokojeni velenjski rudar Ivan, ki bi marsikaj od svojega življenja pod zemljo rad pozabil, še najraje rudniško nesrečo, v kateri je umrl njegov najboljši prijatelj Lojze. Ko ga obišče Lojzetov sin Denis, ki očeta ni poznal, saj je umrl pred njegovim rojstvom, se začne preteklost vračati. Izkaže se, da na preprosto Denisovo vprašanje, kako je umrl njegov oče, ni enoznačnega odgovora. Da bi Denis razumel očetovo smrt, mora razumeti tudi jamo, njeno temo, požrešnost, pa tudi tovariško toplino in domačnost, vedno sodobnejšo tehniko, nenehno vrtenje trakov, razumeti mora očeta v različnih obdobjih in vlogah ... Ivanova pripoved niha med podzemljem in površjem, temo in svetlobo, ljubeznijo in smrtjo. Rezman v roman vključi še lik Denisove matere Mete, med njo in Ivanom pa se razvije prijazno, nato pa vse bolj ljubezensko dopisovanje po elektronski pošti...«, je zapisala Jelka Ciglencečki v spremni besedi.

»Jama, globina namreč ne jemlje samo teles ljudi, zasužnji tudi njihove duše; tudi kadar so na svetlem, so še vedno v jami«, je še zapisano in tudi predstavitev pred gosti (med njimi tudi nekaj nekdanjih rudarjev, pisateljevih »kameratov« ter direktor Premogovnika Velenje dr. Milan Medved, Rezmanova soproga Vera in vnukinja Ajla), prijatelji ter drugimi, je potekala v pristnem okolju, ki ga bralec spozna, ko se prekopava skozi trde, težke, nekoč doživete pogovore. Ko je sogovornica Tadeja vztrajala, da je Peter sam prebral nekaj »odščipkov« iz teksta, so se ljudem ježile kocine na vseh koncih teles. Kar vzelo nas je vase, v trenutke resnične jamske nesreče, ki je ugrabila štiri duše, štiri garače in prijatelje. In iz Rezmanovih, malce hrapavih besed, stavkov, razmislekov, kletvic...je bilo čutiti tako zatočnost jame, kot tudi doživetje tistega časa, ko ga je preživljal kot jamski »štromar« tam dol med sobrati, med škripajočim podporjem in zloveščim pišem prepihanega prahu. Ja, verjeti je, da se je krigl pira, ki so mu sledili še trije, pet...tam pri Hartlovi Pepci, popoldne in vse do noči, hudičevo prilegel.

Ples na Zahodu jame. Foto: Jože Miklavc

Kot protiutež avtentičnemu prostoru nekdanj delujočih rorov pod Starim šahtom, sta s svojo plesno-glasbeno predstavo navdušili plesalki Plesnega studia N iz Velenja Lucija in Polona Boruta, ki sta se na začetku predstavili v plesnih točkah Podzemno svetlikanje in *Zahod jame*. Če bi roman prebrali kresnikovi žiriji tam doli, po mojem niti za trenutek ne bi bilo dileme, kdo je resnični zmagovalec. Kresnik. Ligi že ve in tudi Pertmandelc bo še dolgo razmišljal, da so sodbe o ustvarjalnem delu lahko tudi nenamerne, pa vendarle, samo delo in odločitve ljudi. Dr. Milan Medved je že ob tedanji predstavitvi dejal, da je »pri nas Peter Rezman kresnika že dobil, mi mu ga brezpogojno priznamo in smo mu za to delo zelo hvaležni!«

JOŽE MIKLAVC

Šumijo valovi poljan

V majskem galerijskem večeru se je predstavil Avgust Tanšek iz Velenja. Ob tej priložnosti je predstavil v letu 2012 izdano pesniško zbirko *Šumijo valovi nekoč lepih poljan*, ki se tematsko navezuje na domači kraj in na spremembe, ki so v njem nastale kot posledica razvoja.

Gost večera je povedal marsikaj zanimivega o zgodovini šaleške doline, katero raziskuje tudi po arhivih znotraj in zunaj države. Poleg nostalgичnega prikaza starih fotografij Velenja iz let pred in po drugi vojni, je pokazal tudi na grad Turn in nekoč prelepo škalsko cerkev, ki je skupaj z nekaterimi znamenitostmi končala v ruševinah, oziroma, kot se je izrazil g. Tanšek, »končala na dnu velenjskega jezera«. Kot rodoslovca ga predvsem zanimajo ljudje, ki so dali pečat dolini v daljni in bližji preteklosti, pri čemer je odkril marsikaj zanimivega, predvsem o eni izmed rodbin, ki je živela na gradu Turn, o kateri ima tudi zanimiv dokument. Pa o menihih, ki so prihajali iz Gornjegrajske opatije po zdravje v Škale, kajti znano je, da je v Škalah topli izvir vode. Zbrani so se še posebej razživel ob ogledu fotografij Velenja pred drugo svetovno vojno in tik po njej, ko je bilo Velenje resnično zgolj vas, z nekaj hišami, gradom nekaj vilami, dvema kapelama. Avgust Tanšek je znano ime šaleške doline. Rojen v Škalah je leta 1953 diplomiral kot razredni učitelj v Ljubljani. Učil je na šoli Miha Pintar Toledo, bil tudi pomočnik ravnatelja in nekaj časa vodja mladinskega hotela. Bil je tudi dolgoletni predsednik turističnega društva Velenje, organizator številnih projektov, ustanovitelj počitniškega društva Kažipot in igralec v uspešnih predstavah velenjskega gledališča, za kar žeje priznanja še zdaj. Kot literat se je predstavil v dveh pesniških zbirkah, osem njegovih besedil je uglasbenih. Kot rodoslovec je prišel do nekaj zanimivih odkritij za katera bi bilo dobro, da bi jih v trajnost tudi zapisal.

MILOJKA B. KOMPREJ

Foto: Dejan Tonkli.

Med nebom in zemljo

V Mestni galeriji Šoštanj bo v letošnjem juliju na ogled razstava Feliksa Frühaufa – Sreča. Odprtje razstave z naslovom *Med nebom in zemljo*, je bilo na prvi poletni dan, 21. Junija.

V kulturnem dogodku je sodeloval Oktet Zavodnje, nekaj besed o avtorju je prispeval slikar Jure Godec. Med drugim je povedal: Sreč je Korošec, mehke duše in trdnega značaja, je tudi dokaz, da akademija in diploma ne naredita slikarja.

Sreč je tudi časn član KD Kliničnega centra, član Skupine Art femips ter tudi odlični organizator slikarskih srečanj v Dravogradu.

Nekaj besed o slikarjevem delu je povedala tudi moderatorka programa Mateja Stropnik, ki je povzela besede umetnostne zgodovinarke Silve Sešel. Ta je ob izdaji kataloga, ki ga je domačemu ustvarjalcu izdala Občina Dravograd leta 2009 zapisala: Dela zadnjih let izpričujejo izredno vitalnost, ki je večja kot kdajkoli prej. Motivi so pravzaprav enaki, vendar dokazujejo, da so predmeti in pokrajina obravnavani zaradi barvnih odtenkov, sliko spremenijo v harmonijo barv. Akrilna tehnika mogoča nanašati na grund različne barvne nanose, ki presejajo iz notranjosti in podobo optično poglobijo. Kakor umetnost govori vsakemu po svoje, bodo tudi njegove slike govorile vsakomur drugače. Sprva ko vstopamo v umetnikov svet je pot ozka, z vsakim korakom je naše razumevanje globlje in širše. Razstavo je uradno odprla Milojka B. Komprej.

Feliks Frühauf – Sreč, slika že trideset let, imel tudi toliko ali več samostojnih razstav in veliko skupinskih, za svoja dela je dobil številna priznanja, a njegova pot ne teži k vrhu. Kot pravi sam, tam ne bi imel kaj početi, zato raje stopa po poti radostnega ustvarjanja.

Na Zavodu za kulturo, ki je organizator dogodka so s to razstavo obogatili kulturno ponudbo kraja, zato vabijo, da si odlično razstavo, kjer boste med slikami prepoznali tudi motiv iz Šoštanja v teh poletnih dneh ogledate.

MILOJKA B. KOMPREJ

Avtor z moderatorko večera Matejo Stropnik. Foto: Slavko Halužan

Oktet Zavodnje

Oktet Zavodnje prepeva že 36 let. Od ustanovnih članov sem, predvsem bratov Grabner se je sestav posledično spremenil in kot ugotavlja eden izmed članov, jih je iz Zavodnej trenutno najmanj. A to ne igra vloge, pevci še vedno prepevajo pod istim imenom in pod istim strokovnim vodjem, kot od začetka, Jožetom Grabnerjem.

Njihov repertoar obsega preko 200 napevov, zelo znani so po božičnih napevih, ki jih imajo za en samostojen koncert. Tega po navadi priredijo ob Božiču in posledično privabijo veliko ljudi. Tudi sicer jim radi prisluhnemo, tako doma kot povsod, kamor jih nese njihova pot. V zadnjem letu so spet spremenili sestav. Pridružila sta se mu Vojko Ovčjak in Justin Hudobrenzik, ki sta zamenjala Milana Soviča in Antona Grabnerja.

Pred nedavnim smo jih spremljali na odličnem nastopu ob odprtju slikarske razstave, kjer so prepevali koroške narodne napeve.

Foto: Slavko Halužan

MILOJKA B. KOMPREJ

Šaleško literarno društvo Hotenja

Titov trg 4

Velenje

Razpis

K sodelovanju vabimo literarne ustvarjalce, ki živijo ali delujejo v širši savinjsko-šaleški regiji ter posamezne avtorje iz širšega slovenskega prostora. Tema ni določena, omejeno je število pesmi (do 10) in do 4 strani proze, pribl 6000 znakov brez presledkov. Uredniški odbor si pridržuje pravico izbora besedil za objavo v literarnem zborniku Hotenja 22.

Prispevke pošljite najkasneje do **31. septembra 2012** v wordovem zapisu (doc formatu) po elektronski pošti na naslov: hotenja@gmail.com ali posredovane na drugih nevračljivih nosilcih informacij, katerikoli članici uredniškega odbora.

Za morebitne zelene dodatne informacije prav tako pišite na naslov: hotenja@gmail.com.

VABLJENI!

UREDNIŠKI ODBOR

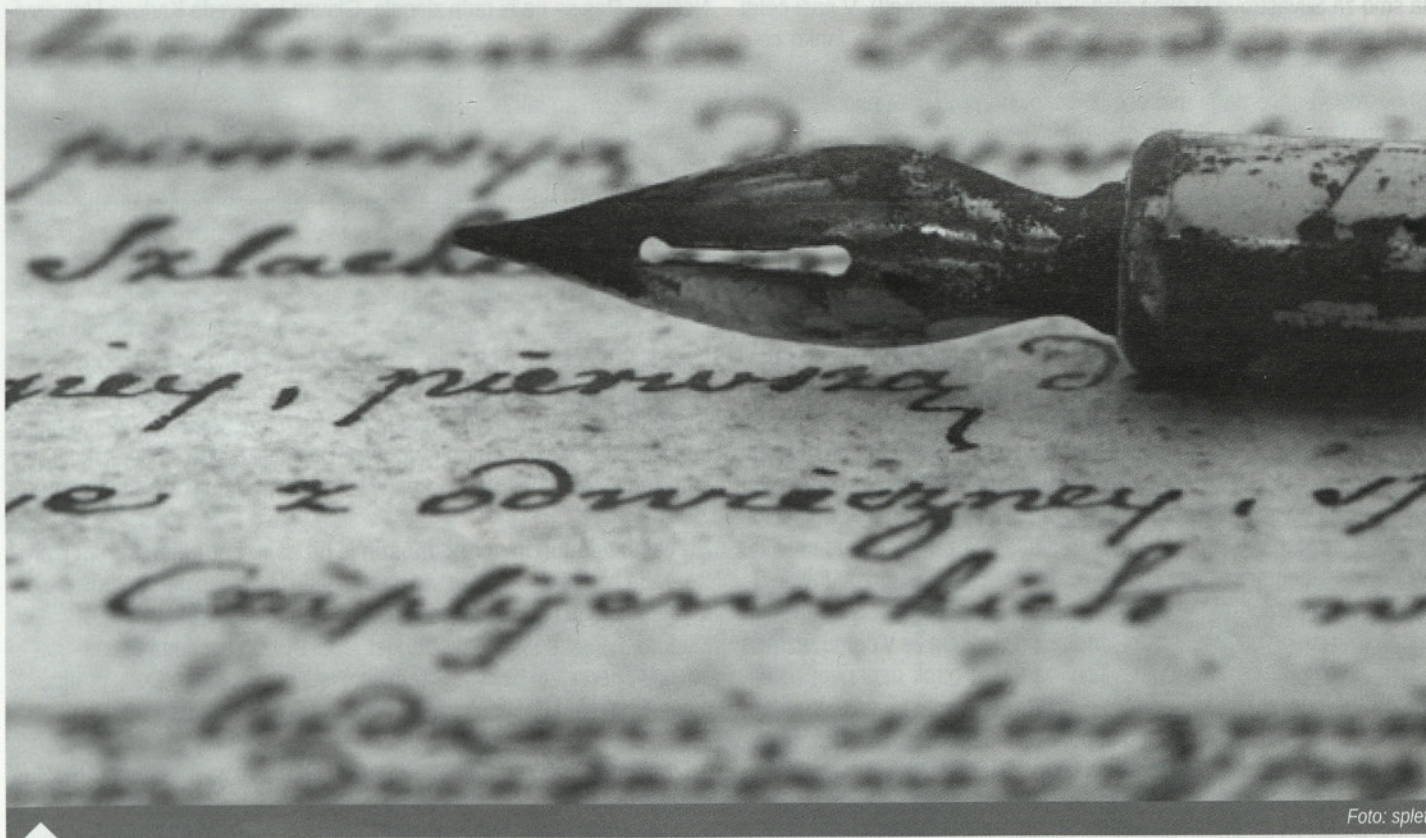

Foto: splet

Ne dovoli ptici skrbi, da naredi gnezdo v tvojih mislih

Alice Čop. Rojena v Pragi, Čehinja torej a popotnica, nekaj časa živeča v Alžiriji in med študijem kot au pair eno leto v Parizu, zadnjih štirinajst let v Sloveniji, učenka »sovjetske« šole, diplomantka dveh univerz, prevajalka, dramaturginja, scenaristka, režiserka, voditeljica lutkovnega gledališča in članica avtorskega gledališča, ki ga vodita skupaj z možem Kajetanom Čopom... In ja... hči, sestra, vnukinja, žena in mama, predvsem pa ženska, ki sledi svojemu srcu in življenjskemu nazoru. Tega ohranja kljub spremembam in preizkušnjam v življenju in veliko tega je znala dati tudi svojim dvema otrokoma Noemi in Kilianu. Alice ne živi v čudežni deželi, zna pa ustvariti čudež. To je videti v njenih delih, lutkovnih, gledaliških, prevajalskih in tudi tistih vsakdanjih, ki se jih loti, kajti vsako stvar, ki jo naredi, tudi utemelji iz svoje bogate zakladnice znanj. Tudi preko teksta bratov Čapek Iz življenja žuželk, katerega je prevedla in priredila za Amatersko gledališče Šoštanj, je dokazala da zna »slikati avtorjevo dušo«. Poleg odlične režije njenega moža in igre članov gledališča zaradi katerih je delo doživelo izjemen sprejem, ji je s priredbo teksta za oder uspelo predvsem tisto, kar sta hotela tudi brata Čapek – vpogled v človekovo dušo.

Ime Alice me vedno spomni na pravljico. Veste kdo vam je dal ime?
Starša, seveda, po hčeri prvega češkega prezidenta (po razpadu Avstro-Ogerske) T.G. Masaryka. Po tisti, ki se je družila z vašim Jože Plečnikom.

Za tiste, ki ne vedo ali pa ne vemo, ste si ali niste rojeni na Češkem?
Res je, v Pragi.

A ker ste veliko potovali vas lahko imenujem svetovljanka. Kako pa bi opisali svoje odraščanje v Pragi?

Prago enostavno obožujem. Doma je doma! Živelim smo dejansko pod Praškim gradom, z otroške sobe sem videla hram sv. Vita (to pomeni, da smo za Silvestrovo iz okna gledali najboljši ognjemet!). V naši četrti je bil velik vrt z igrišči, zaprt za javnost, tako da smo se lahko cele dneve igrali zunaj, ne da bi starše skrbelo. Bili smo cela klapa – kakšnih 20 otrok. Drugače pa je moj oče iz Karlovih Var in sem pogosto bila s sestro na obisku pri babici in dedku ter prababici, ki je živeča z njima. Imeli so hišo pri gozdu in nas šest vnukov je pogosto izginilo za cel dan. Iskali smo dogodivščine! Ko smo se vrnili, umazani in lačni, nas je vedno pričakala nasmejana babica z našimi priljubljenimi jedmi! Dedi pa je naredil ogenj v kaminu in igral kitaro in smo peli... Res sem imela čudovito otroštvo.

Po tem opisu tako lepega doživljanja otroštva je skoraj težko postaviti naslednje vprašanje. A vendar - kakšna je razlika med osnovnim šolanjem na Češkem in v Sloveniji?

Pri nas na Češkem je šolstvo po eni strani bolj zahtevno, po drugi strani pa mogoče staršem ponuja več možnosti izbire. V šolo se gre s šestimi leti in na koncu prvega razreda morajo otroci znati pisati narek s pisanimi črkami, brez debate. Tudi v višjih razredih je bolj zahtevna matematika, zgodovina, geografija... Nekako se mi zdi, še posebej pri zgodovini, da pri določenih temah manjka slovenskim otrokom celotna slika in kontekst. In tu „vskočim“ jaz. A zdaj zares – na Češkem že v druge razrede hodijo „iskalci talentov“ in ugotavljajo, za kaj je otrok nadarjen; potem lahko greš od tretjega razreda v specializirano osnovno šolo: športno, likovno, jezikovno, naravoslovno in podobno. Lahko tudi ostaneš na navadni osnovni šoli, a potem imaš veliko manj možnosti priti na najboljše gimnazije, saj nimaš dovolj točk pri sprejemnih izpitih. Jaz sem hodila v osnovno šolo za jezikovno nadarjene otroke.

Foto: arhiv

Sliši se pravzaprav zahtevno, a hkrati vzpodbudno. Torej nadaljevanje vašega šolanja v smeri jezikov?

Pri meni je bilo še majhken bolj komplicirano, ker sem od petega do osmega razreda živeča s starši v Alžiriji in hodila v „sovjetsko“ osnovno šolo, druge možnosti pač ni bilo. Vsak razred je imel kape „soldatke“ v drugi barvi in svojo koračnico. Vsak dan pred poukom smo jo peli, ko smo korakali na dvorišče in salutirali, ko se je dvigovala sovjetska zastava; po koncu pouka isto, s tem da smo zastavo spuščali in so jo lahko najboljše učenci dneva pospravljali. Uhani, prstani ali kakršnekoli frizure razen čopov so bile strogo prepovedane; fantje so morali biti ostriženi na ježka... Moj sošolec je imel take bujne lase in so mu hitro rasli in enkrat takole prikorakamo na dvorišče, pa se ravnatelj zadere: „Aleksander, k meni!“ Imel je celo predavanje o (ne)primernih socialističnih frizurah, narkar je svojo ženo, učiteljico telovadbe poslal po škarje v pisarno. Sošolcu je zgoraj prijel lase v šop in mu jih odrezal. Rezultat - katastrofa, jutraj je prišel čisto obrit, revež. A vseeno mi ni žal, da sem hodila na to šolo, sem polna doživetij! No in po vrnitvi v Prago sem šla na prestižno Gimnazijo Jana Nerude, usmerjeno na francoski jezik, ki sem ga zahvaljujoč Alžiriji tekoče govorila.

Koliko univerz ali fakultet ima Praga?

Nešteto. Res se ne bi rada zlagala. Glavna je seveda Karlova Univerza, a še zdaleč ni edina na Češkem! Ima pa veliko različnih fakultet...

In vi ste obiskovali?

Jaz sem šla po gimnaziji študirat prevajalstvo, francoščino in ruščino, čeprav sem se zadnji dve leti gimnazije zelo resno pripravljala na sprejemne izpite na slikarski akademiji. Risala sem po štiri ure na dan, a v zadnjem hipu sem si rekla, da nisem tak hud talent, da bo svet preživel brez mojih slik, in sem šla študirat prevajalstvo. In to je nekaj izjemnega. Da ujameš dušo avtorja, moraš biti slikar z besedami. Imela sem izjemne profesorje. Zadnji dve leti sem se specializirala na prevod dramskih besedil in se potem vprašala: „Zakaj ne bi šla še korak dlje? Zakaj ne bi poskusila dramo postaviti sama na oder?“ In se odločila za študij še na Gledališki akademiji. Tu pa moram reči, da imam tudi zelo tolerantra in skrbna starša, ki sta mi to omogočila. Dejansko sem študirala 9 let (ker sem zadnji letnik »filofaksa« in prvi na akademiji študirala vzporedno).

Pri vaših talentih in sposobnostih je bil najbrž študij poseben izziv?

Ker rada kompliciram, sem se po treh letih in eni diplomii s študija režije in dramaturgije na katedri klasičnega (igranega) gledališča prestavila na katedro avtorskega gledališča, kjer je bila večja svoboda ustvarjanja in so mi bili pedagogji bolj všeč. Tam sem tudi opravila magisterij, uradno „iz avtorskega gledališča in igralske pedagogike“, kar tudi počnem.

Ste bili pred preselitvijo v Slovenijo že dejavni na svojem področju?

Preden sem prišla v Slovenijo sem naredila 3 predstave. Prva je bila zaključna diplomatska predstava mojih kolegov – igralcev na katedri

klasičnega gledališča, „Marija Stuart“ F. Schillerja, kjer sem bila dramaturginja. Potem sem napisala in režirala svojo prvo avtorsko predstavo po motivih knjige Salamana Rushdija (z dovoljenjem avtorja, ki sem mu pisala v London) „Deček Harun in morje zgodb“, in to je bilo tudi moje prvo sodelovanje s Kajetanom kot scenografom (in sva že imela dojenčka). No in kot dramaturg sem sodelovala tudi pri Kajetanovi temi, kiparsko – igalski, popolnoma odštekani magisterski diplomni predstavi „Deklica Momo“.

O vašem sodelovanju z možem še kaj več kasneje. Kaj pa prevajanje, to najbrž radi počnete?

Strašno in strastno rada prevajam! Še posebej ponosna sem na prevode dveh čeških iger, Haprdans ali Hamlet Princ Danske najinega profesorja Ivana Vyskočila za potrebe najinega BUREKTEATRA ter iz življenja žuželk, bratov Čapek za AGLEDAŠ.

Vemo, da je vaš mož Kajetan Čop študiral v Pragi. Torej sta se srečala v istih interesih?

Ja, a ker je Kajetan začel na Gledališki akademiji študirati takoj po končani gimnaziji, je bil paradoksalno nekaj letnikov višje, čeprav je dve leti mlajši od mene. Prvič sem ga srečala v jedilnici, ko me je prehitel v vrsti, češ da se mu fuuuu mudi. Pa sem si pomislila „kakšen lolek!“ :) A potem sem ga srečala na šolskem koncertu in sva se začela pogovarjat... Naslednji dan sva že živela skupaj in je pri tem tudi ostalo (zaenkrat :).

(smeh) A tako to gre? Je prišla družina že na Češkem ali po preselitvi v Slovenijo?

Prvega otroka sva imela še med študijem, ko sva res živela v študentskih pogojih. V garsonjeri z mojo mlajšo sestro in dvema maltežanoma. Drugega otroka že v Sloveniji, a sem ga rodila v Pragi. Ne da bi bila tako hud patriot (no, pa sem), a bolnišnica je bila super, predvsem pa sta mi moja sestra in tudi mami lahko pomagali prve tedne po porodu. A moram reči, da je Kajetanova mama fenomenalna babica, ki je bila vedno pripravljena pomagati, ko je bilo treba in se ji tu zelo zahvaljujem za vso pomoč!

Verjetno je bila selitev težka odločitev. V Pragi imate vendarle svoje starše in sorodnike?

Starša, sestro... V bistvu ne, ker sva rekla, da greva v Slovenijo samo za tri leta. Prej sem že živela štiri leta v Alžiriji, eno leto v Parizu, in sem

rekla, ni panike, bomo že. No in tu smo že 14 let... Hudo je, ko se starša starata, babica bo letos stara 90 let in se vedno bolj izgublja v lastnih spominih, jaz pa pridem dvakrat na leto na obisk... To je hudo. Bolj kot to, da so vse moje najboljše prijateljice gor...

Se pravi, da je bila Slovenija dežela, ki je še prej niste obiskali ali ste že kdaj prej potovali v njo?

Ne, nikoli. Priznam, da se o Sloveniji nismo niti preveč učili, ker je bila del bivše Jugoslavije, preko katere se je veliko emigriralo. Jugoslavija je bila na črni listi... Nisem imela pojma, kam grem. Pa ne mislim geografsko. Moja teta me je svarila, da je pri vas bila vojna :).

Kakšen je bil vaš prvi vtis?

Lepa, zelena, pedantno pospravljena, a predvsem gorata. Gora se bojim in mi vzbujajo občutek tesnobe. Češka je lepo ravna in vedno, ko pridem domov globoko vdihnem in si rečem, kako lepo je videt ravna obzorja. Ne vem, če me razumete – prav občutiš širok prostor, ki te objame. Vsakič me gane.

Verjamem, verjamem, a najbrž ste se takoj podali v ustvarjalno delo?

Dela seveda nisva takoj dobila in zato sva ustvarila kulturno-umetniško društvo BUREKTEATER in delala avtorske predstave, s katerimi sva gostovala.

Tudi delo na televiziji vam ni neznano. Kolikor vem ste izvedli serijo ali dve?

Za RTV Slovenija sva napisala in posnela dve avtorski nanizanki, leta 2000 Veselo hišico, 23 delov, leta 2006 pa Notkote, 10 delov. So nas tudi prosili, da napišemo kaj za Radovednega Tačka. Napisala sva en del, ki so ga sprejeli, a ga žal niso posneli, saj so oddajo ukinili zaradi smrti Naceta Simončiča.

Bi se še vrnili k delu pred kamerami oz. za kamerami?

Z veseljem. To je ZA kamero! V otroštvu sem igrala majhne vloge v enem filmu in dveh televizijskih oddajah. Zabavno je bilo, saj sem se izognila pouku, a se k temu res ne bi rada vračala. Televizijsko delo je zelo drugačno od gledališkega – posnameš in to je to! Ni več popravkov na vajah, ne da se ga zbrisat. Zelo je adrenalinsko, a moraš biti totalno skoncentriran. To mi je všeč. V bistvu rada delam pod pritiskom. Hm...

Foto: arhiv

Foto: arhiv

Zelo uspešni ste tudi pri predstavah v francoščini. Mislim, da ste bili v zvezi s tem nagrajeni?

Šest let sem učila na velenjski gimnaziji izbirni predmet „Avtorsko gledališče v francoskem jeziku“ in res smo bili uspešni. Pet let zaporedoma smo prejeli glavne nagrade na frankofonskem dnevu v Celju, dvakrat smo zastopali Slovenijo na Festivalu srednjih šol mediteranske regije v Franciji (blizu Nice). Tri tisoč udeležencev je bilo iz Severne Afrike, Izraela, Libanona, Balkana, Južne Evrope... Prvič smo zmagali in za sabo pustili 62 gledaliških skupin. Drugič smo pa imeli zelo dobre možnosti, a je zadnji dan bila taka poplava na prizoriščih, da so vse skupaj odpovedali... Mi smo pa pristali na letališču v Nici v hotelu in ker je bil mojim študentom dolgčas, so se ponoči igrali vojno z blazinami z lepimi Izraelkami. Ne spraševaj, kakšen je bil potem pogovor z varnostnikom hotela.

Vse vaše izkušnje so tako....Koliko jezikov pravzaprav obvladate? Slovenščina vam gre odlično!

Hvala. V naši družini pač ne gre drugače. Moja starša tekoče govorita nekaj jezikov, sestra govori razen „navadnih“ angleščine, ruščine in španščine še hebrejsko in arabsko (in je psihologinja). Pravzaprav je že moja prababica z očetove strani na začetku 20. stoletja prevajala iz sedmih jezikov (tudi iz srbohrvaščine!) in je lektorirala prevode. A vidite? Ni druge! Govorim pa rusko, slovensko, francosko, obstojno srbohrvaško ter angleško. Na gimnaziji sem pa 3 leta hodila na švedščino, ki mi je zelo všeč in ker sem oboževala filme Ingmarja Bergmana in skandinavske romane (Sigrid Undset, Selma Lagerlof in druge).

Kljub mnogim uporabnim znanjem, ki bi jih moralo znati opaziti in uporabiti okolje, ves čas delate samostojno, odvisni ste od trga... kakšen je trg v Sloveniji?

Moram potrpati, zaenkrat še gre. Delo pa moraš znati tudi sam poiskati.

Že nekaj let vodite lutkovno gledališče v Velenju, ki deluje v okviru Festivala Velenje. Kaj ste v tem času uspeli?

Ja, letos praznujemo že 10. obletnico Lutkovnega gledališča Velenje in v tem času sem napisala in režirala 14 predstav in izšolala 20 igralcev, od tega jih še vedno igra deset. Kajetan pa je bil scenograf vseh mojih predstav in sva tudi sama izdelala vseh – pred kratkim sem jih šeštela

– 171 lutk. A seveda je največji uspeh, če je otrokom predstava všeč in se uživajo v zgodbe junakov. Decembra smo v Krki dobili enega največjih komplimentov; ko si je fantek prišel po predstavi na oder ogledati lutko čarovnice iz Janka in Metke in čisto razočarano rekel: „Ah, saj je samo lutka!“.

Foto: arhiv

Kakšna je po vašem razlika, med klasičnim igralcem in igralcem, ki dela z lutkami?

Lutkarje se pogosto podcenjuje, češ da so to „sfalirani“ igralci. A pravzaprav morajo imeti veliko znanja – v eni predstavi včasih igrajo 4 do 5 likov in za vsakega morajo imeti drugačen glas in način gibanja. Seveda pa ne sme igralec izstopati (izjema so predstave, kjer je tak koncept) – vse svoje emocije mora prenesti v gibe lutke, ki se povrh morajo premikati v ritmu govora. To ni enostavno in vsak tega ne zna. Veliko drila, potrpežljivosti, koordinacije in seveda ljubezni do lutk moraš imeti.

Nekaj tega me je asociiralo v zadnji predstavi, ki jo je na oder postavilo Amatersko gledališče Šoštanj iz življenja živali in kjer ste sodelovali v več vlogah.

Ja, besedilo sem prevedla iz češčine – ker začuda ne obstaja noben drug prevod v slovenski jezik – in ga priredila. Oziroma prirejela še med

vajami, da res „sede“ posameznim igralcem. Rada delam na tak način – da pišem za konkretne igralce, ki jih poznam. No in malo sem pomagala tudi z režijo, a zanjo gre vsa zasluga Kajetanu!

Predstava je odlična, človek se težko odloči kaj bi bolj občudoval, kostume, igro, sceno, ali se poglobil v tekst. Zakaj ste se odločili za brata Čapek?

Brata Čapek sta bila izjemna človeka in ustvarjalca. Josef je bil eden najbolj nadarjenih slikarjev svoje generacije, Karel pa izjemen pisatelj. Bila sta znana po celem svetu. Prijatelja predsednika Masaryka in mnogih kulturnikov – tudi vašega Plečnika. Uničila ju je vojna, ker sta se javno izpostavljala in kritizirala okupacijo. In zakaj ravno ta igra? Ker je neverjetno aktualna! Kakšen vpogled v dušo človeka! Pridite si jo ogledat.

Foto: arhiv

Imate v mislih še kakšen takšen tekst?

Ne še, a naslednja igra bo za AgledaŠ vsekakor velik izziv, saj so merila zdaj zelo visoko...

Pa se spet vrniva malo nazaj... V Sloveniji živite že 14 let, dva otroka obiskujeta osnovno šolo. Kako spremljate njun napredek, vemo, da sta oba že prepoznavna.

Pravzaprav je Noemi že končala osnovno šolo in gre na umetniško gimnazijo. Zelo sva ponosna nanjo, saj je vedno bila odlična učenka. Kilian pa gre v osmi razred... Oba se zanimata za veliko stvari, kar mi je všeč. Hči veliko bere in riše, obenem ima rada matematiko, kemijo in fiziko (česar po pravici ne razumem). Sin obožuje zgodovino (to mi je bolj jasno), nenehno gleda neke dokumentarce in primerja s knjigami, zraven je izredno likovno, a tudi športno nadarjen (letos je bil osnovnošolski državni prvak v športnem plezanju in tudi v klubu mu gre odlično, in upa, da se bo naslednje leto pridružil slovenski reprezentanci). Da ne govorim o tem, da nenehno nekaj izdeluje (razstavlja, žaga, varí, »šraufa«...). Noče pa pospravljati :) A nihče ni popoln, pravijo...

Oba, hči in sin govorita slovensko in češko. Sta tudi sicer »poliglota«?

Tekoče govorita tudi angleško. Jeziki jima gredo, a to je menda tipično za dvojezične otroke. Noemi bo zdaj imela francoščino, pustimo se presenetiti.

Gresta rada v Prago?

Ah, seveda! Fajn se jima zdi, da vsi govorijo češko – ker doma govorimo samo češko. Pa tudi kulturne prireditve so jima všeč. V Pragi se vedno najde kakšna zanimiva razstava (o Inkih, Cesarjevih glinenih vojščakah iz Kitajske, Tutankamon, zgodovina Slovanskih plemen, Salvador Dalí in še in še), da ne govorim o gradovih ali gledaliških predstavah, ki jih obiskujemo! In seveda takrat bivamo pri „zabavni“ teti Klari, moji sestri, pa gremo na obisk k babici, dediju, mojemu bratranču, ki ima podobno stare otroke in tako dalje. V glavnem – vedno uživamo.

Pa vi, se vam še toži po njej ali ste sprejeli Pesje (smeh)...res se oboje začne s črko P, a najbrž je bivanje drugačno?

Raje ne bom komentirala :)

Pravijo da nas prostor zaznamuje v našem razvoju, delu, ustvarjanju. Se strinjate? Kateri prostor je vas najbolj zaznamoval?

Oh... Težko vprašanje. Imela sem to srečo, da sem že v otroštvu res veliko potovala (od Sahare do Tajske in Arabskih Emirato, od Ukrajine, Madžarske, Bolgarije in Rusije do Italije, Španije, Francije, Belgije...) in da sta moja starša zelo odprta človeka, brez predsodkov. To je zame zelo pomembno. Da človek nima predsodkov. To se trudim predati tudi svojim otrokom. Zato se z njima od malega o vsem pogovarjava. Doma imamo v češčino preveden Koran, Tibetansko knjigo mrtvih, seveda tudi Biblijo... Vse jima je na razpolago. Hočem, da vesta, da so si ljudje različni, so različnih prepričanj, veroizpovedi, seksualnih orientacij in navad, in da je to v redu in zato je naš svet tako zanimiv. Želela bi si, da odrasteta v tolerantna človeka, ki nikogar ne zasmehujeta in sta se vedno pripravljena boriti za pravičnost. In upam, da tako miselnost vtکم v vsako svojo predstavo.

Pravzaprav o vas vemo zelo malo, na nek nevsiljiv in prijeten način se držite ob bok možu. Ali se motim?

(smeh) No, Kajetan se ne bi strinjal. Včasih pravi, da sem pol hudiča :) .

No verjetno gre bolj za šalo ali naziv v pozitivno smer. In kaj vas tudi sicer zanima?

Predvsem zgodovina! In likovna umetnost. Glasba. Literatura. Filmi. Ljudje! Živali!

Kako preživljate prosti čas?

Rada berem. Rada pišem. Rada ročno ustvarjam. Začuda me pomirja pospravljanje, to imam po mami :) Oh, in rada kuham indijsko hrano! In cele dneve se pogovarjam z našimi mačkoni in s psom. Ne vem pa, zakaj me tako čudno gledajo :)

Imate raje zimo ali poletje?

Trenutno zimo! Pozimi pa poletje, saj veste, kako to gre. Radi plavamo, radi smučamo, vsak letni čas ima svoj čar. Res pa je, da se zelo veselimo Božiča, ki pa se na Češkem (in pri nas doma) praznuje 24. decembra – tudi darila si delimo zvečer, po svečani večerji. To je pri nas predvsem čas za družino. Zanimivo pa je, da na Češkem darila „deli“ dojenček Jezus - „Ježišek“, medtem ko pri vas je to Božiček...

Vas v življenju vodi kakšna misel? Nam jo zaupate?

Kitajci pravijo: „Ne moreš preprečiti ptici skrbi, da ti kroži nad glavo, a lahko ji preprečiš, da si naredi gnezdo v tvojih laseh“. A ni res?

Pa še kako! Kaj boste počeli med poletjem?

Ojoj. Veliko predstav me zdaj čaka, veliko gostovanj. Avgusta pa gremo na morje in izklopim telefon!

Hvala za pogovor in vse dobro.

Enako! Lepe počitnice!

muzej usnjarstva na slovenskem

Znaka šoštanjskega moškega pevskega društva Liederkranz

Med lepše pridobitve Muzeja Velenje v preteklem letu nedvomno sodita dva znaka šoštanjskega moškega pevskega društva Liederkranz.

Takšni znaki, iz katerih so se v času po drugi svetovni vojni, zlasti pa v 60-ih letih preteklega stoletja razvile danes nam bolje poznane značke, so bili v času pred prvo svetovno vojno najbolj razširjeni v avstroogrskih deželah. Značilni so bili zlasti za Češko, podobno pa je njihovo uveljavljanje potekalo tudi na Slovenskem. Na prelomu preteklega stoletja so začeli spodrivati svetinje, ki so nastajale ob taborskih in sokolskih prireditvah, in v letih pred prvo svetovno vojno so bili že uveljavljena in skoraj nepogrešljiva oblika političnega, stanovskega, pa tudi društvenega manifestiranja, pri čemer pa se niso nanašali samo na športna društva in klube, pač pa tudi na znake pevskih in drugih društev. Bolj kot klerikalci so jim bili naklonjeni liberalci (torej Sokoli itd.), cerkev je namreč še naprej ohranjala tradicijo majhnih svetinjic s podobami svetnikov, Orli in druge oblike klerikalnega organiziranja pa znakom niso namenjale posebne pozornosti. Morda je bil razlog tudi v tem, da so si (liberalni) meščani denarno lažje privoščili znake kot kmečke množice na vasi.

Foto: arhiv Muzeja

Za znake so se društva in klubi odločili običajno nekaj let po ustanovitvi, največkrat ob obletnicah, kljub obletnici pa so se redko odločili za navedbo jubilejne letnice na znaku. Tako so ob jubilejih nastali znaki, ki so jih člani kasneje nosili tudi kot častne znake.

Foto: arhiv Muzeja

Na Slovenskem pa niso nastajali samo slovenski znaki oziroma znaki slovenskega narodnega gibanja, za svoje znake so pri nas zelo skrbeli tudi Nemci. Najbolj številni so nemški pevski in športni turnerski znaki, največ jih je povezanih z dogodki in Nemci v Mariboru in Celju. Ti nemški znaki so praviloma in z redkimi izjemami bogato izdelani, kar pove, da so imeli njihovi naročniki dovolj denarja. Znakov niso naročali samo pri dunajskih, graških in drugih izdelovalcih na Avstrijskem, saj nosijo nekateri tudi imena Münchenskih in drugih delavnic v Nemčiji, vendar pa na znakih, ki jih hranimo v muzeju, na žalost ni zaslediti imen izdelovalcev. Na obeh je le izpisano ime društva in kraj (Männergesangverein Liederkranz oz. Liederkranz Schönstein), pri čemer je pri enem izmed njiju dodano, da gre za Schönstein, torej Šoštanj na Štajerskem. Tudi ta je bil, tako kot Maribor in Celje, v avstrijski dobi močno nemško usmerjen in poleg številnih slovenskih so tu delovala tudi številna nemška društva, med njimi konec 19. stoletja tudi moško pevsko društvo Liederkranz. O tem, da v Šoštanju deluje pevsko društvo, je leta 1885 poročal v svojem leksikonu Štajerske tudi že J. A. Janisch.

Društvo Liederkranz, katerega prvi predsednik je bil sodar in občinski zadružni tajnik v današnjem Florjanu Anton Eder, je po poročanju Deutsche Wachta v letih 1897 in 1898 priredil kar nekaj dobrodelnih prireditev tako v Šoštanju kot v bližnjem Velenju, v juniju 1897 tudi kresovanje. Dobiček od prireditev je bil namenjen mdr. tudi vrtcema v obeh trgih v dolini. V teh letih je kot predsednik društva nastopal Victor Haucke, njegov namestnik pa je bil Josef Werbnigg. Druge vodstvene člane so predstavljali zapisnikar in blagajnik Eduard Schmidt, pevski

vodja Caspar Hrovath, arhivar oz. čuvaj not Franz Eder ter zaščitnik zastave ter pivski vodja Max Woschnagg. Leta 1898 je bilo vodstvo le malo drugačno, blagajnika in zapisnikarja Schmidta je nadomestil Paul Schwarzmeier, Maxa Woschnagga pa Carl Bresnik.

V času med obema vojnama sta v Šoštanju po poročanju Krajevnege leksikona za Dravsko banovino še vedno delovali dve pevski društvi, Pevsko društvo Šoštanj in Delavsko pevsko društvo Cankar. To je ob peti obletnici svojega delovanja ravno tako izdalo svoj, vendar dosti bolj skromen znak iz blaga, ki pa ima poleg imena zabeleženo, da je bil izdelan ob društveni peti obletnici.

Zbor Ivana Cankarja je v letih 1933-35 vodil Jurče Vreže, ki je v letih 1926-40 poučeval na šoštanjski osnovni šoli. Vodil je tudi zbor Zvonček, ki je poleg Slavčka iz Trbovelj postal eden najboljših slovenskih mladinskih zborov. Prvič se omenja v šolskem letu 1936/ 37, Vreže pa ga je vodil do novembra 1940.

MATEJA MEDVED

Tekst o znakih je povzet po J. J. Švajncer, Naše stare značke, Pokrajinski muzej Maribor, 1983; o Jurčetu Vrežeju pa glej Celjski in Slovenski biografski leksikon.

☐ Klepeti pod pustim gradom

VMuzeju usnjarstva na Slovenskem v Šoštanju, smo zadnji teden v maju, na ne prav tipičen majski, ampak bolj aprilski deževen dan, organizirali klepete pod Pustim gradom. Tokratni gost je bil g. Milojko Kumer, ki je Šoštanjčanom bolj znan kot umetnik, kipar, kulturni delavec, večkratni mentor kiparstva oz. rezbarjenja v Mali Napotnikovi galeriji, restavrator in eden od ustanovnih članov društva Šaleških likovnikov. Izhaja iz Šoštanja, za svoja dela pa je prejel številna priznanja.

V sproščenem pogovoru, ki ga je vodil g. Miran Aplinc iz MUS-a, je gost povedal marsikatero zanimivost iz restavratorskega poklica in iz svojega življenja, vse od otroštva in šolanja, najprej v Šoštanju, nato pa ga je življenjska pot zanesla v daljno Anglijo, kjer se je tudi odločil za svoj bodoči poklic restavratorja, vse do današnjih dni. Njegovo delo pa ni ostalo neopaženo, zato se je večkrat podal v tujino, ker so ga tudi tam zelo cenili. Prireditveni prostor je bil poln obiskovalcev, saj je g. Kumer, dobro poznan prebivalec Šoštanja in okolice. V svojem razgibanem življenju je doživel mnogo in kar težko je bilo vse te dogodke strniti v čas namenjen klepetu. Med obiskovalci je bilo veliko njegovih prijateljev, znancev, ki so s svojimi komentarji in vprašanji še dodatno popestrili že tako zanimiv pogovor.

V ozadju se je na veliko platno prikazovala projekcija slik iz gostovega življenja, ob katerih nam je na sproščen in humoren način povedal še kakšno dodatno zanimivo dogodivščino, ki jih v njegovem življenju res ni manjkalo, vse od mladosti pa do sedaj. Predvsem pa smo imeli, čeprav samo na fotografijah,

Foto: Katarina Fužir

imeli priložnost videti nekaj njegova dela in njegov prefinjen čut za restavriranje umetnin. Po koncu uradnega dela, so se obiskovalci ustavili še v avli muzeja in ob pogostitvi nadaljevali pogovor in obujali spomine.

JERNEJ HOZJAN

☐ Izlet ŠMZD

Vsoboto 25.5. 2013 smo se člani Šaleškega muzejskega in zgodovinskega društva (ŠMZD) odpravili na poldnevni izlet v Slovensko Bistrico in Osankarico na Pohorju. Kljub slabemu vremenu, smo se v zgodnjih jutranjih urah zbrali skoraj vsi prijavljeni in počasi krenili na pot. Izlet je bil dopolnitev spominske razstave z naslovom Pohorski bataljon-Zadnji boj, ki jo je ŠMZD skupaj z Muzejem Velenje pripravilo v Muzeju usnjarstva na Slovenskem v Šoštanju ob 70. obletnici padca pohorskega bataljona.

Po približno uri vožnje, smo se najprej ustavili v Slovenski Bistrici in si ob zanimivem razlagi tamkajšnjega vodiča ogledali muzejske zbirke bistriškega gradu, kateri je prvič omenjen že v 13. stoletju. Skozi zgodovino je imel več lastnikov, najbolj znani pa so bili grofje iz družine Attems, ki so bili lastniki gradu od začetka 18. stoletja vse do konca 2. svetovne vojne. Po končanem ogledu pa smo se odpravili proti Pohorju, natančneje Osankarici. Tam smo si v domu na Osankarici sprva ogledali stalno razstavo, ki je prikazovala obdobje druge svetovne vojne na Štajerskem, z manjšim poudarkom na območje Pohorja in seveda Pohorskega bataljona. Nato pa smo se odpravili še na prizorišče zadnjega boja Pohorskega bataljona z nemškim okupatorjem. V tem neenakem boju, so januarja 1943 padli prav vsi člani te junaške skupine borcev in prav temu dogodku je na kraju samega spopada posvečen spomenik in s kamnitimi ploščami označena mesta na katerih so se nahajale zemljanke v katerih so borci taborili.

Foto: arhiv Muzeja

Po tem ogledu smo se nato poslovili od našega vodiča in se z dobrimi vtisi odpravili nazaj proti Velenju, saj smo si ogledali in izvedeli mnogo zelo zanimivih stvari. Ob tej priložnosti pozivamo zainteresirane, da se včlanijo v naše društvo in tako na naših predavanjih in izletih izvejo marsikaj novega o zgodovini Šaleške doline in tudi ostalih slovenskih krajev.

JERNEJ HOZJAN

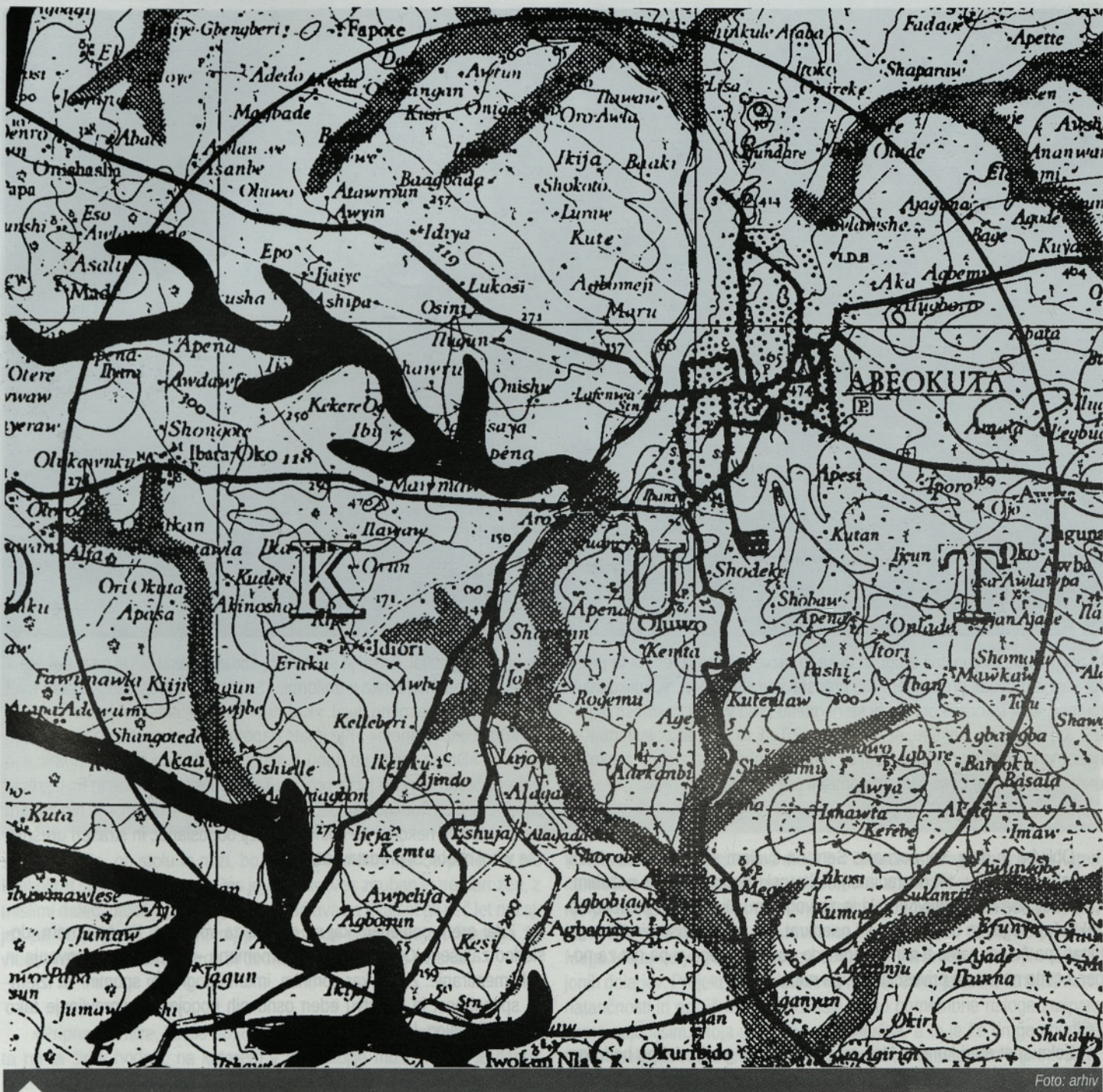

Foto: arhiv

Hrana tu ni bog ve kaj. Zjutraj popijem neko instant belo kavo, da mi ne težijo. Tudi danes sem jo, in kos kruha sem spraval dol. Za vsak slučaj, da ne omagam na tako pomemben dan. Tablete sem tudi vzela. Kar v roko mi jih dajo, seveda z opozorilom, da jih je treba takoj pojesti. Na samem začetku mi je to povzročalo nemalo preglavic. Nekajkrat mi res ni preostalo druga, kot da sem jih pogoltnil. Proti vsem svojim načelom. Zdaj mi to ne dela več težav. Vzorno se vedem in zdresiral sem jih, da mi zaupajo. Še pogleda nihče za mano, ko izginem za stranišničnimi vrati.

Tako, spet sem tu. Mali je že v postelji, v enakem položaju kot pred pol ure, le da je tokrat pokrit do vratu. Če ga ne bom motil, bo tako ležal do kosila. Kakšen dan sem mu hotel olajšati to čakanje, pa sem ga za silo zapletel v pogovor. Danes ga bom pustil pri miru. Danes sem jaz tisti, ki potrebuje mir. Naslednjo uro bom pisal tu, v sobi, potem pa za mizo, ob oknu, v tistem razpotegnjenem hodniku. Tam se vse dogaja. Tam vse vidiš. Samo da pospravijo mize. Če sem natančen, je ob sredah za to zadolžena trojka. Nič se ne čudite, ker so imenovani s številkami. Tako

se pač to dela. Ko bo čas, boste že razumeli, zakaj, zdaj pa si s tem ne belite glave, ker ni umestno, še manj potrebno.

Verjamete, da je povprečna starost tukaj triintrideset let in par mesecev? Kako simbolično, kaj? Pa saj tega izračuna ne pozna nihče. Samo jaz vem zanj. Zakaj bi ljudi obremenjeval, jim nalagal tako težko nalogo. Bog ve, kam bi potegnili vzporednice. No, prepričan sem, da niti sam bog ne ve. Človeška domišljija ima neomejene razsežnosti, to drži in to je dovolj. Tisti drug izračun, zaradi katerega sem tu, je bolj presenetljiv. Kar nekeje okoli petdesetih procentov se vrtilim, malo gor, malo dol. Pa sem zelo natančen pri opisovanju dejstev, kot ste že lahko opazili. Je pa sila zanimivo, kako sistem funkcionira. Tisti, ki so v eni polovici, se strašno trudijo, da bi bili videti kot oni v drugi. In oni iz druge skupine bi dali vse, da bi prestopili v prvo. Če bi oba podsistema zamenjali, bi lahko to povzročilo nepredstavljivo škodo. Tisti drugi, ki bi bili radi prvi, bi s prestopom iz ene v drugo skupino stopili tudi ven. Ven iz te hiše. Ven iz tega sistema. Njihova domišljija bi dobila krila in napredek bi prehitel načrtovanega. Kdo pa si tega zares želi, povejte. Niti jaz sam ne. Če pa

Foto: arhiv

bi prvi navidezno postali drugi, in bi se to razvedelo navzven, bi ta prostor kaj hitro postal premajhen. Niti predstavljati si ne morete, koliko takih lumpov, ki bi izkoristili priliko, bi se nagnetlo pred vrati. Ugodnosti bi hoteli, saj druga ne. Kakšne, se sprašujete? Tudi to vam še pojasnim. Kar naporno je slediti, priznajte. Zdaj se bom za nekaj časa zleknil v položaj malega, le štel ne bom. Moram domisliti pot naprej.

Obljuba in dolg, saj poznate. Sem na svojem starem mestu. Miza in stol na hodniku, tik ob radiatorju. Stranski hodnik, da ne pozabim. Tu je bolj mirno. Na glavnem, ki je za vogalom, ali bolje, ki pravokotno zaključuje tega, se dogaja preveč naenkrat. Ne moreš absorbirati vsega hkrati, pa še čez ramo ti mimogrede kdo pogleda. Tega si pa res za nobeno ceno ne smem privoščiti. No, pa nadaljujmo.

Enka spet meri korake. Vse od jutra že hodi gor in dol po hodniku. Gleda pod noge in šteje. En, dva, tri in tako naprej. Na zadnji kocki pred vrati se na peti obrne in potem iste korake še odšteva. V celem dnevu ni včeraj niti enkrat stopil na črto in prepričan sem, da tudi danes ne bo. Kocka za kocko, črta nikoli. Začne takoj po zajtrku in zaključi pred večerjo. Vmes pavza za kosilo in malico. Natančno odštete minute. In trikrat na dan poživila. Danes je dobil točno pet elementov – pet različnih barv in oblik. »Rečejo jim tablete, da se ljudje ne bi vznemirjali,« včasih pove na glas, prepričan, da zares uživa najnovejše stimulanse. Dosegel je že zelo visoko stopnjo samokontrole, a to ni več moje področje.

Dvojka sedi pri sosednji mizi, sključen predse, in nenehno nekaj momlja. Ped seboj ima molitvenik, prste pa prepletene z rožnim vencem. Oni v uniformah se večkrat pomenkujejo, da je izven sodobnega časa. Nek fosilni ostanek svoje vrste. Religiozne blodnje so danes prava redkost, zamenjali so jih mobiteli, računalniki, ipad-i, čipi in še kaj. Ena redkih stvari tukaj, s katero se strinjam. »Boste molili zame? Grešil sem, veste,« ogovori vsakega, ki pride mimo. Zločin in kazen, greh in odpustanje, večne teme njegovih misli. Sploh ne pogleda čez, sploh ne vidi druga, kot svoj greh. Velik je, a ni, da bi o njem pisal. In ta možakar je popolnoma neškodljiv za skupnost, vsaj v tej latentni fazi. Kaj bi bilo, če bi odšel, pa

ne bom razglabljal. Prišel je sredi noči, sedel in čakal. »Kaj pa vi čakate,« ga je vprašala mladenka v uniformi. »Sem božji odposlanec in bom svet rešil propada,« je mirno dejal. »Kaj ste,« se je začudila, pa je samo ponovila. »Božji odposlanec.« »Kje imate napotnico in zdravstveno kartico,« je sitnarila. »Draga sestra po Bogu, v nebesih ne potrebujemo napotnic,« jo je prepričeval. »Pridite hitro, prosim. Tale je brez napotnice in misli, da je prišel iz nebes. Totalno psihotičen. Gotovo bo za sprejem,« je hip za tem dopovedovala nekemu po telefonu. Božji odposlanec in strašen grešnik, vse v eni osebi. Si predstavljate?

Zdaj grem pogledati, kaj se dogaja za vogalom. Ko se vrnem, dosledno zapišem. Oboje je enako pomembno – natančno opazovanje in dokumentiranje. Že od kar pomnim, imam fotografski spomin. Ta izjemna sposobnost je v bistvu eden osnovnih pogojev za opravljanje tako zahtevnih nalog, kot je moja.

Takole je bilo. Sedmica počenja neumnosti. Stoji ob oknu in gleda veje drevesa zunaj. Naenkrat se silno zgrozi in začne z desnim kazalcem pisati po šipi. Ko ga vprašam, kaj hudirja dela, pove, da piše vedeževalkam. Da so tam zunaj, naj dobro pogledam, pa bom videl. Napisati jim mora svoje podatke, potem pa mu bodo odkrile usodo. Da so strašnega videza, še doda, da pa to ni nič čudnega, ker smo itak na robu pekla. Odkrile mu bodo, kaj ga čaka, kajti samo dve možnosti ima. Da bo pogubljen že danes ali pa bo moral do konca sveta stati na robu in gledati v gorečo globino. Ne zavidam mu in sploh se ne čudim temu grozavemu pogledu in tresočemu trupu. Za nič na svetu ne bi prevzel njegove vloge.

Pa pogledajmo še, kaj danes počenja štirica. Včeraj je šofiral šleparja. »Kaj pa delate, stric,« ga previdno vprašam. »Kaj delam, kaj delam. Kar naprej sprašuješ. Pomagaj mi raje,« me odsotno pogleda, in že nadaljuje. »Daj mi francoza, tam spodaj je. No, zmigaj se že brž, tole je težko,« mi bolj ukaže, kot prosi. Če natančno opazuješ, vidiš vse dovršene gibe. Spretno privija, odvija, malo potolče, spet privije. Vse klapa, samo avta ni in ni mašine, ki jo popravlja. Ne vidiš, kar vidi on, če nisi iz njegovega

Foto: arhiv

sveta. Takofe, ob stolu in mizi, bo vztrajal ves dan. Ne bo prvič. Že nič kolikokrat sem ga opazoval. Res je zanimiv. Ves zguban in tremorozen, z mislimi daleč, daleč v preteklosti. Kar odplava za dvajset ali več let nazaj, jaz pa ob pogledu nanj zmeraj pomislim, da sem nekaj podobnega že videl. Takrat sem bil še otrok in dedka smo le poredko obiskali.

»Pripravite mize, kosilo bo,« slišimo. V trenutku se odprejo vsa vrata na ta širok hodnik, na katerem v vrsti stojijo mize. Trojka je danes dežuren, kot sem že povedal. Že ima v rokah plastično posodo in krpo. Zdaj bo pobrisal mize, potem pa razdelil pribor. Zmeraj se smehlja, ko to dela. Kdo bi vedel, na kaj ali na koga misli. Morda na mater? Včasih ga obiše, vsa zgubana in zgrbljena vase. Po končanem obedu bo v obratnem vrstnem redu ponovil, počakal pohvalo in njegova naloga bo opravljena. Ponosen je nanjo in ko je razpisan za dežurstvo, tega sploh ne skriva. Vsakemu, ki pride v bližino, se pohvali. Potem pričakuje, da ga potrepjša in rečeš, da je v redu dečko, da je priden. Gre proti šestdesetim, pa je kot mali otrok. Lahko mi verjamete, saj znam natančno opazovati. Kot mali otrok v ogromnem, sto kilogramskem dedcu.

Tako, danes sem dopolnil opise. Zdaj pravzaprav poznate vse. Kar je ta trenutek še neznanka, pa vam bo jasno takoj, ko bo moja naloga opravljena. V grobem je tako, da tisti, ki kar naprej tarnajo, da so bolni, to niso, oni, ki pa so, pa tega za nobeno ceno ne priznajo. Prvi bi pojedli še in še tablet, samo da bi dokazali svoje trpljenje, tisti, ki bi jim morda res koristile, pa jih izpirajo po isti poti kot urin. Preprosto samo skrajšajo njihovo pot, ko jih izpljunejo v školjke in poplaknejo. Kot že veste, je to tudi moj način, a iz popolnoma drugega razloga.

In še zaključek. Tu sem po službeni dolžnosti, seveda tajno, pod

krinko, da odkrijem, kateri od moških v črtastih pižamah so pravi in kateri namišljeni bolniki. Najela me je svetovna zdravstvena organizacija, za njo pa stojijo še druge pomembne institucije. Posrednik ali podizvajalec, če hočete, je slovenska zavarovalnica. Zdravstvena, da ne bo pomote. Mega ideja, verjemite. Ne govori se o evrih, temveč o dolarjih. O milijonih dolarjev. Projekt je zelo zahteven in potrebno je veliko iznajdljivosti, natančnosti in psihičnega ravnovesja. Tako pomembne naloge zaupajo samo najboljšim. Moja udeležba ni naključna, a to je že druga zgodba. Cilj je vsekakor rešitev finančne krize. Ko se bo vedelo, kdo in predvsem, koliko je takih, ki blefirajo, bodo sledili točno določeni postopki za razkritje in vrnitev zadev v prvotno stanje. Zdaj veste, zakaj so vsa moja dnevna poročila brez imen. Vsak je označen s šifro, za lažje sprotno razumevanje. Seveda tudi za prenos podatkov. Še nocoj jih moram posredovati naprej. Tudi sistem je zdaj lažje razumeti, kajne? V eni podskupini so resnično bolni, v drugi pa oni, ki se delajo, da so. Zakaj, boste vprašali? Kakšne ugodnosti pa nam lahko prinese status pacienta, kaj? Pomislite vendar, kako deluje preprosta logika. Bolan – še bolj bolan – najbolj bolan – ubog – še bolj ubog – najbolj ubog – kriv – malo kriv – nič kriv – dolžan – malo dolžan – nič dolžan itd itd. Preprosto, kaj ne?

»Poslušaj, nekdo se pogovarja,« je dežurni namignil sodelavcu. »Se mi zdi, da v dvojki,« je še dodal in potihoma stopil proti vratom na koncu hodnika. Previdno, kot to pač počnejo ponoči, jih je odprl in presenečen obstal med podboji. »Gospod Martin, s kom se pa pogovarjate? Polnoč bo, in noč je za spanje,« ga je previdno ogovoril. »Ne moti me! Komaj sem usposobil mikrofona, zdaj pa poročam v Ameriko. Prek satelita. Pomembno je,« se je vznemiril, se spet obrnil proti stikalu za prižiganje luči in nadaljeval s šifriranimi sporočili.

TANJA P. HOHLER

☐ Košarkarski klub Elektra Šoštanj izvolil novo vodstvo

Na včerajšnji redni letni skupščini KK Elektra Šoštanj je bilo izvoljeno novo vodstvo kluba. Vodenje kluba je za mandatno obdobje 2013 – 2017 prevzel g. Peter Šlutej, za podpredsednika kluba je bil izvoljen g. Goran Halilović. Poleg njiju so kot člani upravnega odbora bili potrjeni še ga. mag. Majda Zaveršnik-Puc, g. Tadej Živko in g. Franc Ruprecht.

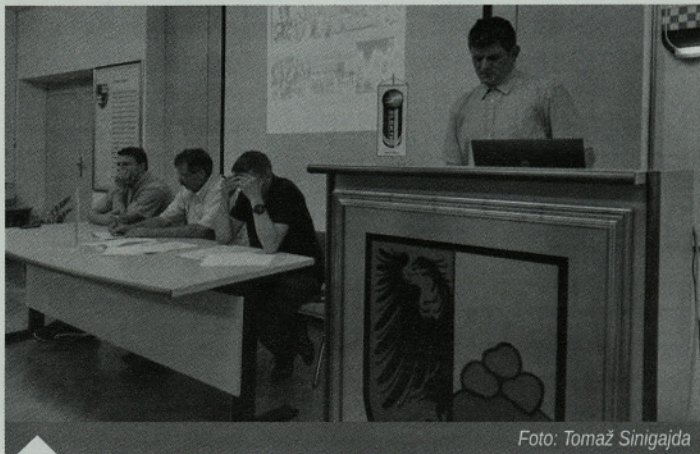

Foto: Tomaž Sinigajda

Novoizvoljeni predsednik KK Elektra Šoštanj, Peter Šlutej prihaja iz Lokovice pri Šoštanju in je kot aktivni član kluba, poznan po svojem konstantnem zagovarjanju nujnosti razvoja mladih igralcev, sodnikov in trenerjev izhajajoč iz kadra, ki je šel skozi proces KK Elektra Šoštanj. Ob izvolitvi je povedal: »Ob 65 letnici KK Elektra Šoštanj in 53 letnici podpore klubu s strani Termoelektrarne Šoštanj, je skrajni čas, da preidemo od besed k dejanjem, ter pričnemo tudi v praksi graditi razvoj in obstoj kluba na kombinaciji mladostne energije in poleta mlajših, ter modrosti starejših članov kluba!« .

Košarka je v organizirani obliki v Šoštanju prisotna že 65 let, kar nas uvršča med prva mesta v Sloveniji, kjer se je pričela igrati košarka. V celotnem obdobju so bili vzponi in padci, kar je za tekmovalni šport v tako dolgem obdobju nekaj običajnega. A klub je vzdržal skozi vsa leta in ostaja trden član prvoligaške družine in nosilec športne panoge Košarka v Šaleški dolini (Šoštanj, Velenje, Šmartno ob Paki).

☐ Mladi upi Elektre osvojili 1. mesto na turnirju ulične košarke v Turčiji

(Šoštanj, 21. 6. 2013) Ekipa »Veterani 96«, ki jo sestavljajo Grega Bukovič, Jan Kosi, Roman Mevc, Aljaž Šlutej (vsi KK Elektra) ter Matic Sever (član KD Hopsi Polzela) je v pretekli sezoni odlično igrala v slovenskem državnem prvenstvu ulične košarke in si tako priborila vabilo na mednarodni turnir v ulični košarki 3 na 3 v Istanbulu (Turčija). Turnir »Basketball from east to west 3x3« se je odvijal v Istanbulu od 17.06.2013 do 21.06.2013.

Mladi upi Elektre so na poti do polfinala prikazali odlične igre in so brez večjih težav premagali prav vse nasprotnike. Pred nastopom v polfinalu so opravili še trening katerega je vodila trenerska legenda Željko Obradović. Očitno je bil trening pod njegovim budnim očesom, še dodatna motivacija za igro v polfinalu, saj so »Veterani 96« svojo formo še dvignili in premagali ekipo Erzurum (Tur) z rezultatom 19:9. V velikem finalu jih je čakala ekipa Cedevite, katero so naši fantje že premagali v predtekmovanju. Po trdem boju so bili košarkarji Elektre tudi v drugo boljši od hrvaške ekipe (11:7) in so tako zaslužno osvojili turnir ter tako dosegli nov lep uspeh slovenske košarke. Pokal za zmago je podelil prav Željko Obradović.

TOMAŽ SINIGAJDA

Foto: Tomaž Sinigajda

V mlajših selekcijah kluba redno trenira košarko preko 200 mladih in KK Elektra v zadnjih letih dosega vidne rezultate v mlajših kategorijah (kategorija U18 je v sezoni 2012-13 dosegla 6. mesto v 1.SKL, kategorija U16 je v sezoni 2012-13 dosegla 5. mesto v 1.SKL, kategorija U14 je v sezoni 2012-13 dosegla 7. mesto v 1.SKL in dosegla 4. Mesto v mini pokalu SPAR).

Da se v klubu dosegajo takšni rezultati, je najbolj zaslužen generalni sponzor: TERMOELEKTRARNA ŠOŠTANJ, ki je generalni sponzor kluba že 53 let (od leta 1960 dalje), kar tovrstno sodelovanje uvršča med najdaljše v Sloveniji. Termoelektrarna Šoštanj, ostaja generalni sponzor Košarkarskega kluba Elektra tudi v prihodnje, saj podpira razvoj košarke v Šaleški dolini in vključevanje mladih v igranje košarke ter njihovo aktivno preživljanje prostega časa.

TOMAŽ SINIGAJDA, SEKRETAR KK ELEKTRA

Foto: arhiv

Veterani Elektra zmagovalci veteranskega turnirja v Šoštanj

Ne 28.6.2013 je v Športni dvorani Šoštanj potekal veteranski turnir v košarki. Poleg domače ekipe Veterani Elektra, sta se turnirja udeležili še ekipi SLOVENIJA 50+ in Old boys Kočevje. Obe gostujoči ekipi sta turnir izkoristili kot priprave na svetovno prvenstvo v košarki za veterane, ki bo potekalo sredi meseca julija v Grčiji.

Na turnirju je bilo moč opaziti veliko znanih imen slovenske košarke. Prav vsi igralci pa so dokazali, da še vedno niso pozabili kako se igra dobra košarka. Igra seveda ni tako hitra kot nekoč, a ni manjkalo uspešno zadetih metov za tri točke (tudi iz sredine igrišča ob zvoku sirene), dobro uigranih akcij, lepih in atraktivnih podaj ter veliko mero borbenosti. Prav slednje je še posebno pohvalno in občudovanja vredno in tudi marsikateri mlajši igralci bi si morali to vzeti za vzgled. Kdo bo končni zmagovalec ni bilo najbolj pomembno. Precej bolj pomembno je druženje s prijatelji, rekreacija in ohranjanje stika s košarko, ki je te igralce zaznamovala za vedno. Prav tako pa so ti igralci pustili svoj pečat v slovenski košarki. Ekipama SLO 50+ in Old boys Kočevje pa želimo veliko uspeha na svetovnem prvenstvu v Grčiji.

SLO 50+ : Veterani Elektra 58:64
(15-22, 18-11, 11-16, 14-13)

Strelci:

SLO 50+ : Butala, Hauptman 8 (2x3), Anzelc 7, Erčulj 2, Medved 12, Korunovski 8, Sterle, Vidmar 7, Mikuš 9 (1x3), Kovačič 5 (1x3);
Veterani Elektra: Hlastec, Dumbuya 1, Pečovnik 5, Vukelič, Pašič 6, Brešar, Rotovnik 39 (5x3), Mijatović 6, Maličević 7;
Old boys Kočevje : SLO 50+ 44:60
(12-16, 10-19, 10-14, 12-11)

Strelci:

Old boys Kočevje : Sajovic 1, Grdešič, Mavrič 7 (1x3), Smole, Kahvedžič 9, Breznik 14, Dekleva, Valenčič 6, Štefanec 6;
SLO 50+ : Butala 4, Hauptman 17 (4x3), Anzelc, Erčulj 4, Medved 5, Korunovski 5, Sterle 5, Vidmar 10, Mikuš, Kovačič 10;
Veterani Elektra : Old boys Kočevje 62:55
(25-14, 11-11, 18-12, 8-18)

Strelci:

Veterani Elektra: Hlastec 3 (1x3), Dumbuya 2, Pečovnik 14, Vukelič 6, Pašič 6, Brešar 7, Rotovnik 13 (3x3), Mijatović 3 (1x3), Maličević 8;
Old boys Kočevje : Sajovic, Grdešič, Mavrič 14 (1x3), Smole 3 (1x3), Kahvedžič 10, Breznik 2, Dekleva 8, Valenčič 12 (2x3), Štefanec 6;

KONČNI VRSTNI RED TURNIRJA:

1. Veterani Elektra	2 zmagi
2. SLO 50+	1 zmagi in 1 poraz
3. Old boys Kočevje	2 poraza

Foto: Tomaž Sinigajda

NTK Spin Šoštanj - turnir v namiznem tenisu ob prazniku Krajevne skupnosti Topolšica

Namiznoteniški klub SPIN Šoštanj je, 28. maja 2013, organiziral tradicionalni turnir dvojic v spomin podpisu kapitulacije nemških oboroženih sil za jugovzhodno Evropo 9. maja 1945, ki je pomenil eden najpomembnejših dogodkov na naših tleh v času 2. svetovne vojne.

Turnirja se je udeležilo 25 članov NTK Spin Šoštanj, tekmovalci so bili razdeljeni v dve skupini. V različnih kombinacijah igranja v dvojicah, so dosegali posamezni igralci svoje rezultate in zbirali točke za igranje v finalu. Najboljša iz posamezne skupine sta igrala za prvo mesto, druga iz skupine za tretje mesto, tretji iz vsake skupine pa za tolažilno 1. mesto. Po končanem turnirju so najboljši v finalni skupini prejeli pokale, prvi v tolažilni skupini pa kolajno.

Doseženi so bili naslednji rezultati:

Finalna skupina:

1. mesto – Jožef Mazej
2. mesto – Roman Kavšak
3. mesto – Franc Fajdiga
4. mesto - Primož Šlogar

Tolažilna skupina:

1. mesto – Slavko Kovač

Foto: arhiv

Namiznoteniški klub Spin Šoštanj je omenjeni način igranja izvedel prvič na turnirju, tekmovanje je bilo zanimivo, igralci pa so bili zadovoljni saj so lahko igrali dvojice z različnimi soigralci. V klubu so takšen način igranja poimenovali »SKORNSKI« sistem.

Tekmovanje je potekalo v odličnem vzdušju z mislijo, da ni pomembno zmagati ampak sodelovati in se spominjati dogodka, ki se je zgodil 9. maja leta 1945.

NTK SPIN ŠOŠTANJ

Svetovni pokal v balvanskem plezanju Log 2013– Mina Markovič peta

1 1. in 12. maja 2013, so se na Logu pri Brezovici v občini Log - Dragomer že tretjič zapored pomerili najboljši športni plezalci na tekmi svetovnega pokala v balvanskem plezanju. Med 116 tekmovalci iz 29 držav sveta je nastopilo tudi 13 slovenskih reprezentantov, 5 punc in 8 fantov. V polfinale so se prebili Jernej Kruder, Klemen Bečan in naša najboljša športna plezalka Mina Markovič, ki je branila lanskoletno zmago s tekme SP v balvanih tu na Logu in se tudi kot edina uvrstila v večerni finale. Dosegla je odlično 5. mesto, zmagala pa je letos še nepremagljiva Avstrijka Anna Stöhr.

Po lanskoletni zmagi na tekmi svetovnega pokala v balvanskem plezanju tu na Logu je Mina Markovič tudi tokrat odlično plezala in se prepričljivo uvrstila v finale, kjer je še bolj sproščeno in suvereno pokazalo izvrstno pripravljenost, dosegla dva izmed 4 vrhov in na koncu dosegla 5. mesto. Vse tekmovalke je ugnala letos nepremagljiva v balvanih, Avstrijka Anna Stöhr, zmagovalka vseh treh poprejšnjih tekem svetovnega pokala v balvanskem plezanju IFSC 2013.

Med dekleti je bila ob Anni Stöhr odlična tudi Francozinja Melissa Le Neve, ki je ravno tako kot Anna preplezala tri balvane, vendar v več poskusih. Tretja je bila lansko leto tu druga, Britanka Shauna Coxsey z dvema preplezanima balvanoma, četrta je bila odlična japonska tekmovalka Akiyo Noguchi, peta naša Mina, s prav tako kot Shauna dvema vrhovoma, vendar pa so ravno poskusi v problemih odločili o tretji stopnički. Šesta je bila še ena Francozinja, Anne-Laure Chevrier, ki je z uvrstitvijo v finale marsikoga presenetila.

Slovenske barve so na tej tekmi svetovnega pokala zastopali še Mateja Hohkraut, Julija Kruder, Jera Lenardič, Katja Kadič, Jernej Kruder, Klemen Bečan, Urban Primožič, Domen Škofic, Gregor Vezonik, Jure Bečan, Sergej Epih in Jure Raztresen. Žal je tik pred tekmo zaradi poškodbe odpovedala nastop Maja Vidmar. Do polfinala sta se poleg Mine prebila tudi Jernej Kruderin Klemen Bečan, ki pa jima je za finale zmanjkalo nekaj moči. Jernej je dosegel 11. mesto, Klemen pa 17.

Vsi tekmovalci so z izredno borbenostjo in odličnim plezanjem pokazali, da je športno plezanje, tokrat disciplina balvansko plezanje, še kako zanimiv šport, ki se lahko po atraktivnosti meri z vsemi ostalimi vrhunskimi športi in si z disciplino težavnosti več kot zasluži priti v družino olimpijskih športov (pričakovanja za leto 2020).

Na Logu je bilo vzdušje v finalu fenomenalno, zanj je skrbelo kar 2000 navijačev ob spodbudi glasbenikov bas kitarista skupine Siddharta Janija Haceta, njegovega glasbenega prijatelja Sergeja Ranđeloviča ter komentatorjev Mojce Breskvar in radijskega in TV napovedovalca, novinarja Saša Hribarja. Na tekmi je nastopilo 116 tekmovalcev (51 deklet in 65 fantov) iz kar 29 držav, tudi iz Mehike, Avstralije, Koreje, Indije, Hongkonga, Ukrajine, Poljske, Slovaške, prvič iz Izraela ..., pa seveda so bile tu tudi Nemčija, Avstrija, Velika Britanija, ZDA, Rusija, Italija, Švica, Finska, Japonska, Nizozemska, Francija, Češka, Srbija, Španija, Belgija, Kanada, Madžarska, Švedska in seveda Slovenija.

Mina Markovič, naša najboljša športna plezalka in lanskoletna zmagovalka tekme SP v balvanih tu na Logu, je dosegla tokrat odlično peto mesto, a morda že poskus manj v prvem balvanu bi pomenil mnogo boljše uvrstitev, morda celo stopničke. O dosežku je povedala: »Samo plezanje je bilo boljše, kot odraža sam rezultat. Naredila sem dve manjši napaki, ki sta me stali tako boljše uvrstitve kot najverjetneje tudi stopničk. Z uvrstitvijo v finale in dobrim plezanjem sem potrdila, da sem dobro pripravljena, kar odraža tudi rezultat. Pohvala gre tudi postavljalcem balvanskih smeri, ki so postavili vrhunske, težke in razgibane balvane, od tekmovalcev so zahtevali, da so pokazali vse svoje sposobnosti.«

O uvrstitvah v finale SP v balvanih je poudarila: »Nekaj tekmovalci v svetovnem pokalu je takih, ki se vedno uvrščajo v sam finale, med ostalimi pa je gneča za finale. Dvakratna uvrstitev v finale pomeni utrjevanje mesta med najboljšimi. Iz tekme v tekmo dobivam potrditev, da lahko posežem še po višjem. Do sedaj sem si v zimskih mesecih

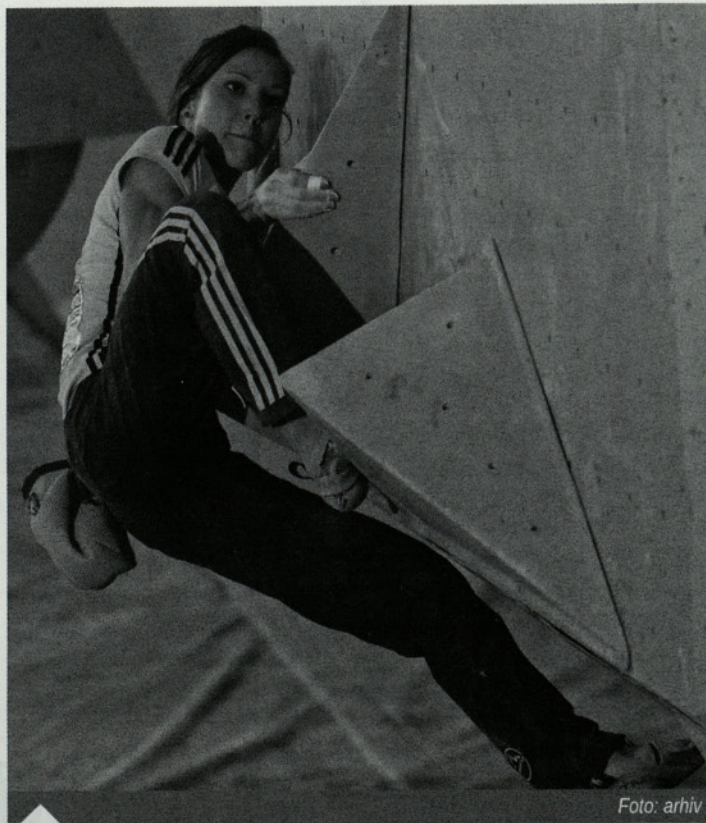

Foto: arhiv

nabrala še dodatnih moči, ki sicer je ni nikoli manjkalo, prav tako pa tudi dodatnih izkušenj. Že kmalu se približujejo tekme svetovnega pokala v težavnostnem plezanju, najprej 12. In 13. julija sledi v Chamonixu evropsko prvenstvo.«

O tekmi sami pa je Mina povedala: »Tekma na Logu je vrhunsko organizirana, pohvaljena je tako s strani domačih kot tujih tekmovalcev. Tekmovalci se sem radi vračamo in če bo tekma SP tu tudi drugo leto, se zagotovo vidimo – tako mi kot tekmovalci iz tujine.«

Selektor slovenske reprezentance v športnem plezanju Simon Margonje bil na tekmi tudi v vlogi postavljalca smeri in svoje delo so postavljalci opravili zares odlično. »Tokratna ekipa postavljalcev smeri je bila zelo uigrana in lahko rečem, da je bilo to eno mojih najlažjih del v vlogi postavljalca smeri na svetovnih pokalih in največjih tekmovanjih. Z vsemi tremi postavljalci smo ves teden zelo dobro sodelovali, postavili smo atraktivne in zelo težke balvane, kar je bilo vseč tako tekmovalcem kot publiki.«

Skozi oči selektorja ocenjujem Mini finalni nastop kot zelo uspešen, predvsem vidim veliko spremembo v načinu njenega plezanja. Seveda lahko iščemo manjše napake pri posameznih balvanih, vendar je tokrat iztisnila iz sebe precej več kot na prejšnjih tekmah. Če bo to še nekoliko nadgradila, se obeta zelo lepo nadaljevanje sezone.«

Simon je podal tudi oceno ostalih naših tekmovalcev na tekmi SP na Logu: »Kruder je popustil pod pritiskom že v prvem balvanu, sicer nato nadaljeval z odličnim plezanjem, vendar to na žalost ni bilo zadosti za nastop v finalu. Klemen je imel nekoliko težav pri izbiri prave kombinacije gibov in v dveh balvanih mu je praktično pod vrhom zmanjkalo časa. Večina ostalih je nastopila po pričakovanjih, mogoče bi izpostavil še Domna in Urbana, ki sta nedvomno sposobna precej več, vendar je bil njun pristop preko celih kvalifikacij tekme nekoliko zgrešen. Obema je prioriteta težavnostno plezanje, zato je tokratna tekma zanju pomenila predvsem nabiranje izkušenj.«

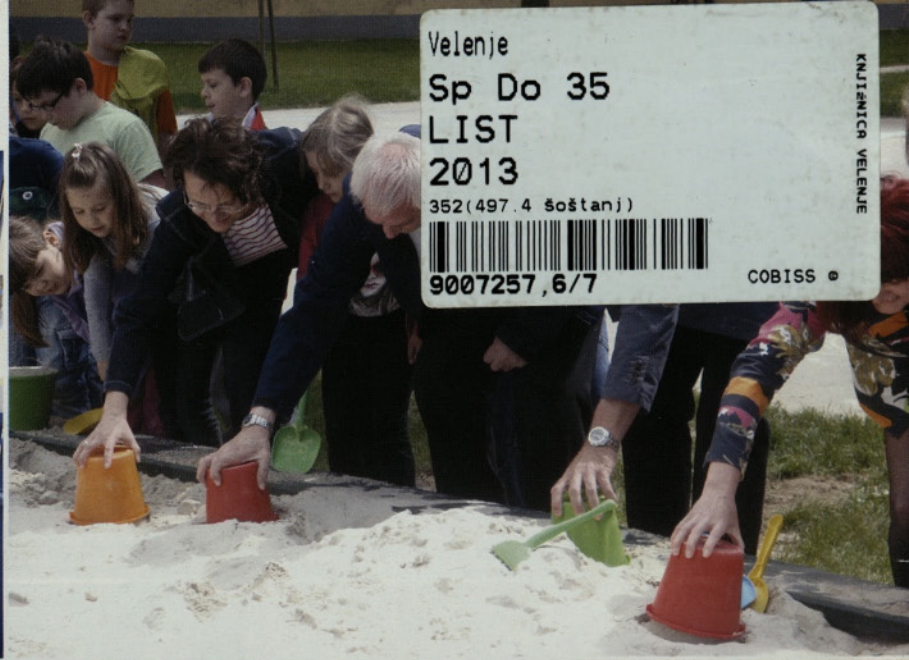
Prirediteljica tekmovanja svetovnega pokala v balvanskem plezanju v Slovenije Log 2013 je Komisija za športno plezanje Planinske zveze Slovenije v okviru Mednarodne zveze za športno plezanje IFSC, organizator pa Športno plezalno društvo Korenjak, ki je tekmo svetovnega pokala v balvanskem plezanju priredila več kot uspešno že tretjič zapovrstjo.

ZDENKA MIHELIC

Z roko v roki

Junijski utrinki

Velenje
Sp Do 35
LIST
2013
352(497.4 šoštanj)
9007257,6/7
COBISS

